

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

تعمیر لوازم خانگی حرارتی

(جلد اوّل)

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

شاخه: کاردانش

زمینه: صنعت

گروه تحصیلی: برق و رایانه

رشته مهارتی: تعمیر لوازم خانگی برقی

نام استاندارد مهارتی مبنا: تعمیر کار لوازم برقی و حرارتی و گردنده درجه ۲

کد استاندارد متولی: ۷۷/۲/۱ - ۵۵ - ۸

حیدری، محمد	۶۴۳
تعمیر لوازم خانگی حرارتی (جلد اول) / مؤلف: محمد حیدری - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی	/ ۶
ایران.	ت ۹۴۹ / ح
۱۰۹ص. مصور. - شاخه کاردانش	
متون درسی شاخه کاردانش، زمینه صنعت، گروه تحصیلی برق و رایانه، رشته مهارتی تعمیر لوازم خانگی برقی.	
برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش.	
۱. لوازم خانگی - نگهداری و تعمیر. ۲. لوازم خانگی برقی - نگهداری و تعمیر. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ب. عنوان.	

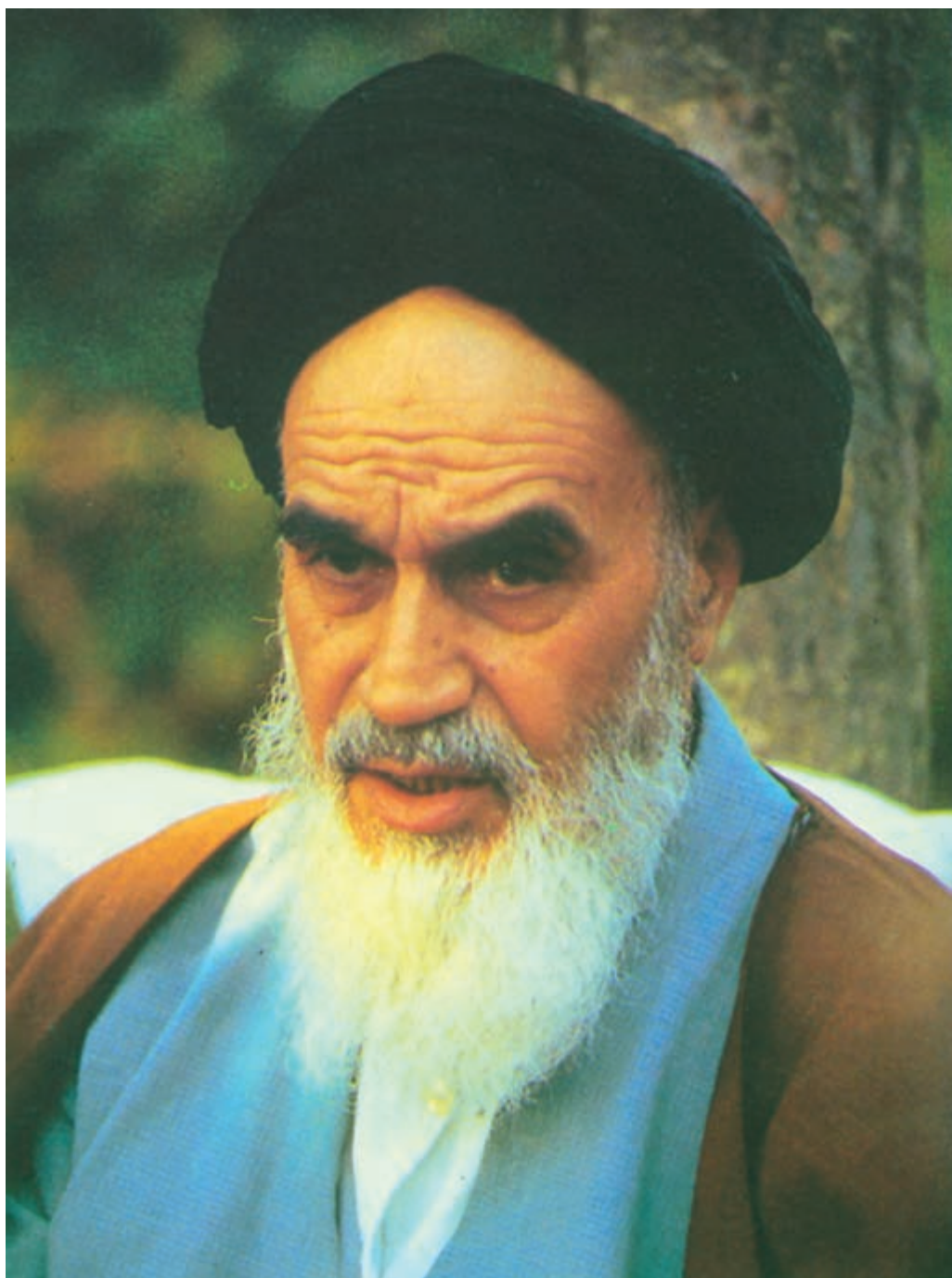

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب : تعمیر لوازم خانگی حرارتی (جلد اول) - ۳۱۰۱۴۶
- پدیدآورنده : سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف : محمد حیدری (مؤلف) - سید محمود صموتی (ویراستار فنی) - ماهدخت عقیقی (ویراستار ادبی)
- مدیریت آماده‌سازی هنری : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- شناسه افزوده آماده‌سازی : معصومه چهره‌آرا ضیابری (صفحه‌آرا) - علیرضا رضائی کر (طراح جلد) - مریم دهقان زاده (رسام) - استودیو عکاسی شرکت صنایع آموزشی (عکاس)
- نشانی سازمان : تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
- تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
- وب سایت : www.irtextbook.ir، www.chap.sch.ir
- ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹
- چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ هفتم ۱۴۰۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکنیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی «قُدِّسَ سِرُّهُ»

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی

تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و

حرفه‌ای و کار دانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

مقدمه ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پودمانی

برنامه‌ریزی تألیف «پودمان‌های مهارت» یا «کتاب‌های تخصصی شاخه‌ی کار دانش» بر مبنای استانداردهای کتاب (مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه‌ی کار دانش، مجموعه ششم) صورت گرفته است. بر این اساس ابتدا توانایی‌های هم‌خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم‌خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. در نهایت واحدهای کار هم‌خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پودمان مهارتی (Module) را شکل می‌دهند.

دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم بویا بر برنامه‌ریزی و تألیف پودمان‌های مهارت نظارت دائمی دارد.

به منظور آشنایی هر چه بیشتر مربیان، هنرآموزان و هنرجویان شاخه‌ی کار دانش و سایر علاقه‌مندان و دست‌اندرکاران آموزش‌های مهارتی با روش تدوین، «پودمان‌های مهارت»، توصیه می‌شود الگوهای ارائه شده در نمون برگ‌های شماره (۱)، (۲) و (۳) مورد بررسی قرار گیرد. در ارائه دسته‌بندی‌ها، زمان مورد نیاز برای آموزش آن‌ها نیز تعیین می‌گردد، با روش مذکور یک «پودمان» به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه‌ی کار دانش» چاپ سپاری می‌شود.

به‌طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پودمان مهارت (M_1, M_2, \dots) و هر پودمان نیز به تعدادی واحد کار (U_1, U_2, \dots) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی ویژه (P_1, P_2, \dots) تقسیم می‌شوند. نمون برگ شماره (۱) برای دسته‌بندی توانایی‌ها به کار می‌رود. در این نمون برگ مشاهده می‌کنیم که در هر واحد کار چه نوع توانایی‌هایی وجود دارد. در نمون برگ شماره (۲) واحدهای کار مرتبط با پودمان و در نمون برگ شماره (۳) اطلاعات کامل مربوط به هر پودمان درج شده است. بدیهی است هنرآموزان و هنرجویان ارجمند شاخه کار دانش و کلیه عزیزانی که در امر توسعه آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند ما را در غنای کیفی پودمان‌ها که برای توسعه آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی

فنی و حرفه‌ای و کار دانش

مقدمه

با توسعه روزافزون علم و تکنولوژی، وسایل خانگی حرارتی پیشرفت زیادی داشته است. از آنجایی که خرابی کابل ناشی از فرسودگی و استفاده نادرست از آن یک نقص عادی محسوب می‌شود لذا بعضی از وسایل خانگی برقی از نوع حرارتی مانند اطو و کتری طوری طراحی شده‌اند که برای گرفتن انرژی الکتریکی، از یک پریز سیار یا از یک پایه‌ی جداشدنی نظیر شارژرها استفاده کرده و به هنگام کار، این وسایل بدون سیم بوده، از منبع انرژی الکتریکی بی‌نیازند و خطری مصرف‌کننده را تهدید نمی‌کند. هم‌چنین استفاده از میکروکنترلرها و رایانه جهت راه‌اندازی و کنترل حین کار، با گرفتن اطلاعات لازم از وضعیت پروسه و انتقال آن‌ها به شخص کنترل‌کننده از راه دور مقدور گشته است.

با کنترل الکترونیکی، امکان تنظیم توان مصرفی، ایجاد فاکتور خودتشخیص یا هوشمند سبب مجهز شدن وسایل به صفحه نمایشگر جهت کنترل اطلاعات مربوط به عملکرد وسایل و عیوب داخلی آن‌ها شده است.

در حال حاضر با تکنولوژی پیشرفته علم الکترونیک، وسایل خانگی برقی مجهز به قطعه‌ی آنالیزکننده (پروسسور) کلام می‌باشد که اخطارها، نوع خطا و روش برطرف شدن آن‌را با کلام به شما اعلام می‌کند. کتاب حاضر به صورتی تدوین یافته تا شما را در امر کاربرد، تعمیر و عملکرد اجزای داخلی وسایل خانگی یاری دهد. هم‌چنین جدول‌ها، شکل‌ها و تصاویر گام به گام یک الگوی منطقی را برای عیب‌یابی و روش رفع آن فراهم می‌آورد.

این کتاب در دو جلد تألیف شده، جلد اول متشکل از لوازم حرارتی (۱) مربوط به وسایل خانگی ساده و خودکار و جلد دوم لوازم حرارتی (۲) متشکل از لوازم خانگی که فقط خودکارند به شما کمک خواهد کرد که چگونه از ایجاد خطا جلوگیری نموده و روش عیب‌یابی سریع و نحوه‌ی تعمیر آسان، مطمئن و کم‌هزینه را فراگیرید.

یکی از مواردی که موجب ارتقاء کیفی این کتاب شده است، اجرای ویراستاری فنی آن توسط آقای مهندس صموتی بوده است. ایشان علاوه بر ویراستاری فنی نقش اساسی در درگرونی ساختاری کتاب داشته و در تمام مراحل تألیف گام به گام با اینجانب همکاری کرده‌اند. لذا بر خود لازم می‌دانم از ایشان تشکر ویژه داشته باشم.

در خاتمه وظیفه خود می‌دانم که از زحمات و رهنمودهای آقایان مهندسین ابوالقاسم جاریانی، بهروز کهزادی، عبدالمجید خاکی صدیق، فریدون علمی، محمدحسین افشار، صمد خادمی اقدم، محسن پردیس، بهنام بهشادپور و سرکارخانم ماهدخت عقیقی ویراستار ادبی کتاب و اعضای محترم کمیسیون تخصصی رشته‌ی الکترو تکنیک دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش آقایان مهندس امیرحسین ترکمانی، شهرام خدادادی، جواد آیت‌اللهی، حسین جنانی و فریدون عرب‌پوریان تشکر و قدردانی نمایم.

همچنین به خاطر تحمل زحمات بی‌شائبه و بسیار ارزشمند همکاران محترم واحدهای آماده‌سازی خبر، حروفچینی، گرافیک، رسامی، صفحه‌آرایی و همکاران مصحح در اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی و عکاسان محترم شرکت صنایع آموزشی ایران آقایان عباس رخوند، مهندسین محمدرضا صفابخش و سعید رضایی نوده‌ی و عکاس محترم دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش سرکارخانم نسرین اصغری کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم.

از آنجائیکه هنر نوع فعالیت به خصوص در زمینه‌ی تألیف کتاب‌های درسی نمی‌تواند بدون نقص باشد، رهنمودهای کلیه‌ی استفاده‌کنندگان این کتاب می‌تواند در بهبود کیفی کتاب در چاپ‌های بعدی اثر بگذارد. لذا خواهشمند است نظرات خود را به آدرس صندوق پستی درج شده در ابتدای کتاب ارسال دارید.

فهرست

۱ واحد کار اول – لوازم حرارتی (۱)
۲ فصل اول – باز کردن، تفکیک، عیب یابی، تعمیر و راه اندازی بخاری و اجاق برقی
۳ پیش آزمون (۱)
۵ ۱-۱- اطلاعات کلی
۶ ۱-۲- انواع و کاربرد بخاری برقی
۸ ۱-۳- ساختمان بخاری برقی
۱۱ ۱-۴- مدار الکتریکی بخاری برقی
۱۲ ۱-۵- کار عملی شماره ی ۱- روش باز کردن بخاری برقی
۲۹ ۱-۶- جدول عیب یابی، روش های رفع عیب، تعمیر و راه اندازی بخاری برقی
۳۰ ۱-۷- انواع و کاربرد اجاق برقی
۳۱ ۱-۸- ساختمان اجاق برقی
۳۳ ۱-۹- مدار الکتریکی اجاق برقی
۳۴ ۱-۱۰- کار عملی شماره ی ۲- روش باز کردن اجاق برقی
۴۹ ۱-۱۱- جدول عیب یابی، روش های رفع عیب، تعمیر و راه اندازی اجاق برقی
۵۱ آزمون پایانی (۱)

۵۴ فصل دوم - باز کردن، تفکیک، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کباب‌پز و توست‌ر برقی
۵۵ پیش‌آزمون (۲)
۵۶ ۲-۱- اطلاعات کلی
۵۶ ۲-۲- انواع کباب‌پز برقی و کاربرد آن‌ها
۵۸ ۲-۳- ساختمان کباب‌پز برقی
۶۱ ۲-۴- تنظیم ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم
۶۲ ۲-۵- مدار الکتریکی کباب‌پز برقی
۶۳ ۲-۶- کار عملی شماره‌ی ۱- روش باز کردن کباب‌پز برقی
۷۶ ۲-۷- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی کباب‌پز برقی
۷۷ ۲-۸- انواع توست‌ر برقی و کاربرد آن
۷۹ ۲-۹- ساختمان توست‌ر برقی
۸۴ ۲-۱۰- طرز کار توست‌ر برقی
۸۵ ۲-۱۱- مدار الکتریکی توست‌ر برقی
۸۷ ۲-۱۲- کار عملی شماره‌ی ۲- روش باز کردن توست‌ر برقی
۱۰۰ ۲-۱۳- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی توست‌ر برقی
۱۰۳ آزمون پایانی (۲)
۱۰۹ منابع

هدف کلی پودمان

عیب‌یابی و تعمیر لوازم خانگی حرارتی برقی

ساعت			عنوان توانایی	شماره	
جمع	عملی	نظری		توانایی	واحد کار
۱۴	۱۲	۲	باز کردن، تفکیک، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی بخاری و اجاق برقی	۱۶	۱
۱۴	۱۲	۲	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کباب‌پز و توستر برقی	۱۷	
۱۰	۸	۲	باز کردن، تفکیک، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی اتو	۱۵	۲
۸	۶	۲	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کتری برقی	۱۸	
۱۴	۱۲	۲	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی پلوپز و آرام‌پز	۱۹	
۱۲	۱۰	۲	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی رادیاتور برقی	۲۰	
۱۶	۱۲	۴	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی آب‌گرم‌کن برقی	۲۸	
۸۸	۷۲	۱۶	جمع کل		

واحد کار اول

لوازم حرارتی (۱)

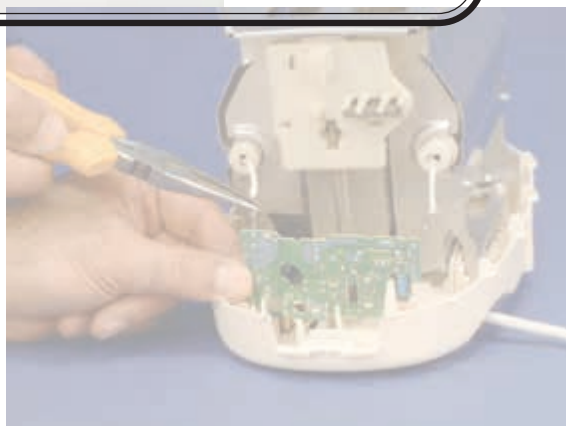

هدف کلی

عیب‌یابی و تعمیر بخاری، اجاق برقی، کباب‌پز و توستر برقی

ساعت آموزش			عنوان توانایی	شماره	
جمع	عملی	نظری		توانایی	واحد کار
۱۴	۱۲	۲	باز کردن، تفکیک، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی بخاری و اجاق برقی	۱۶	۱
۱۴	۱۲	۲	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کباب‌پز و توستر برقی	۱۷	
۲۸	۲۴	۴	جمع کل		

فصل اول

باز کردن، تفکیک، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی بخاری و اجاق برقی

هدف کلی

عیب‌یابی و تعمیر بخاری و اجاق برقی

هدف‌های رفتاری: فراگیر پس از پایان این فصل قادر خواهد بود:

- ۱- انواع بخاری و اجاق برقی را نام ببرد.
- ۲- کاربرد بخاری و اجاق برقی را توضیح دهد.
- ۳- قطعات بخاری و اجاق برقی را از یکدیگر تشخیص دهد.
- ۴- قطعات بخاری و اجاق برقی را نام ببرد.
- ۵- قطعات بخاری و اجاق برقی را شرح دهد.
- ۶- مدار الکتریکی و اجاق بخاری برقی را شرح دهد.
- ۷- دستگاه بخاری و اجاق برقی را باز و مجدداً سوار کند.
- ۸- نقشه‌ی الکتریکی و چیدمان قطعات بخاری و اجاق برقی مونتاژ شده را در حین پیاده‌سازی ترسیم کند.
- ۹- دستگاه بخاری و اجاق برقی معیوب را عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کند.
- ۱۰- دستگاه اجاق برقی معیوب را عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کند.

ساعات آموزش

جمع	عملی	نظری
۱۴	۱۲	۲

با توجه به تنوع بخاری و اجاق برقی و محدودیت زمانی موجود در استاندارد، کافی است فراگیر یک نمونه بخاری برقی و یک نمونه اجاق برقی را با توجه به امکانات و تجهیزات کارگاهی از نظر مباحث تئوری و عملی تجزیه و تحلیل کند و با استفاده از جدول عیب‌یابی مربوطه زیرنظر مربی کارگاه با رعایت کامل موارد ایمنی به عیب‌یابی و تعمیر آن بپردازد. لذا کسب مهارت برای سایر انواع بخاری و اجاق برقی در طی کارآموزی و تجربه‌ی عملی آینده خواهد بود.

نکته مهم:

پیش‌آزمون (۱)

۱- هنگامی که چند مقاومت اهمی به‌طور سری در مدار قرار می‌گیرند مقاومت معادل آن‌ها از بزرگ‌ترین مقاومت اهمی موجود در مدار..... است.

۲- چند مقاومت اهمی به‌صورت موازی در مدار قرار دارد. مقاومت معادل آن‌ها از کوچک‌ترین مقاومت اهمی موجود در مدار..... است.

۳- مشخصه‌ی مقاومت اهمی یروات کدام است؟

(۱) توان تلف شده در آن کم باشد. (۲) اهم آن کم و جریان عبوری از آن زیاد است.

(۳) جریان عبوری از آن کم باشد. (۴) اهم آن زیاد و جریان عبوری از آن کم باشد.

۴- مقاومت اهمی کم وات به مقاومتی گفته می‌شود که:

(۱) اهم آن کم باشد. (۲) اهم آن کم و جریان عبوری از آن کم باشد.

(۳) اهم آن زیاد و جریان عبوری از آن کم باشد. (۴) توان تلف شده در آن زیاد باشد.

۵- نقش مقاومت اهمی در مدار را به‌طور خلاصه شرح دهید.

۶- توان مصرفی در لوازم خانگی حرارتی برقی از کدام رابطه محاسبه می‌شود؟

$$P = VI \sin \phi \quad (۲) \quad P = \frac{V^2}{R} \quad (۱)$$

$$P = \sqrt{3} VI \quad (۴) \quad P = \sqrt{3} VI \sin \phi \quad (۳)$$

۷- کابل‌های رابط لوازم خانگی حرارتی برقی از کدام نوع است؟

(۱) دورشته‌ای مفتولی (۲) دورشته‌ای یا سه رشته‌ای افشان

(۳) سه رشته‌ای مفتولی (۴) چهار رشته‌ای

۸- سطح مقطع سیم پریر برق منازل مسکونی کوچک معمولاً چند میلی‌متر مربع انتخاب می‌شود؟

(۱) ۱/۵ (۲) ۲/۵

(۳) ۴ (۴) ۶

۹- در وسایل خانگی حرارتی برقی، انرژی الکتریکی به کدام انرژی تبدیل می‌شود؟

(۱) مکانیکی (۲) حرارتی

(۳) شیمیایی (۴) نورانی

۱۰- در یک سیم پیچ با هسته (سلف واقعی) که از طریق فاز و نول تغذیه می‌شود، جریان الکتریکی نسبت به

ولتاژ دو سر آن..... است.

(۱) پس فاز (۲) پیش فاز

(۳) هم فاز (۴) به اندازه $\frac{\pi}{4}$ پس فاز

- ۱۱- مواد از نظر الکتریکی به چند دسته تقسیم می‌شود؟
 ۱۲- چند نوع عایق که در وسایل خانگی حرارتی مانند بخاری برقی به کار می‌رود نام ببرید.
 ۱۳- جنس سیم المنت بخاری و اجاق برقی از کدام نوع است؟

(۴) آلومینیوم

(۳) تنگستن

(۲) کرم نیکل یا کرم آلومینیوم

۱۴- المنت شکل مقابل برای کدام وسیله‌ی خانگی استفاده می‌شود؟

۱۵- اثر سلفی المنت شکل مقابل چقدر است؟

(۱) صفر

(۲) بی‌نهایت

(۳) دو میلی‌هائری

(۴) ۱ میلی‌هائری

۱۶- یک بخاری برقی ۲۲۰ ولت و ۱۵۰۰ وات، سه المنت دارد. وقتی هر سه المنت توسط کلید در مدار قرار می‌گیرند اتصال آن‌ها به چه صورت است؟

(۱) سری

(۲) موازی

(۳) سری و موازی

(۴) موارد ۲ و ۳

۱۷- المنت شکل مقابل برای کدام وسیله‌ی خانگی حرارتی استفاده می‌شود؟

(۱) بخاری برقی

(۲) اجاق برقی

(۳) سماور برقی

(۴) اتو

۱۸- مشخصه‌ی المنت‌های وسایل خانگی حرارتی کدام است؟

(۱) پروات و پراهم

(۲) کم وات و کم اهم

(۳) کم وات و پراهم

(۴) پروات و کم اهم

۱۹- در کدام وسیله‌ی خانگی حرارتی، المنت‌ها با هم به‌طور سری در مدار قرار می‌گیرند؟

(۱) کباب‌پز و توستر برقی

(۲) بخاری برقی

(۳) رادیاتور برقی

(۴) آب‌گرم‌کن برقی

۲۰- در لوازم خانگی حرارتی از نوع خودکار، چه وسیله‌ای برای قطع خودکار مدار به کار می‌رود؟

(۱) کلید (۱-۰) چراغ‌دار

(۲) کلید ساده

(۳) ترموستات

(۴) تایمر

۲۱- در لوازم خانگی حرارتی غیر خودکار، برای قطع و وصل مدار ترجیحاً از کدام وسیله استفاده می‌شود؟

۲۲- استفاده از سیم اتصال زمین در وسایل خانگی حرارتی که بدنه‌ی فلزی دارند الزامی است یا نیست؟

۲۳- در صورتی که سیم المنت بخاری برقی از وسط قطع شود برای تعمیر آن چه اقدامی باید صورت گیرد؟

(۱) تعویض المنت

(۲) اتصال به وسیله‌ی هویه‌ی برقی

(۳) اتصال از طریق تاباندن آن به هم

(۴) اتصال به وسیله‌ی ترمینال چینی

۲۴- برای جلوگیری از اتصال سیم‌های رابط داخل دستگاه لوازم خانگی از استفاده می‌شود.

۲۵- آیا می‌توان از بخاری برقی برای گرم کردن غذا استفاده کرد؟ شرح دهید.

۱-۱-۱ اطلاعات کلی

بخاری^۱ برقی و اجاق^۲ برقی پرمصرفترین وسایل خانگی به‌شمار می‌روند. این وسایل انرژی الکتریکی را به انرژی حرارتی تبدیل می‌کنند و به‌ترتیب برای گرم کردن منازل و پختن غذا به‌کار می‌روند.

آلودگی‌های بخاری برقی و اجاق برقی در مقایسه با آلودگی‌های بخاری نفتی و اجاق نفتی یا گازی ناچیز و قابل صرف‌نظر کردن است.

امروزه بخاری و اجاق‌های برقی در طرح‌های متنوع تولید شده و برای انتقال سریع‌تر گرما به محیط اطراف بخاری از فن‌های دمنده‌ی هوا استفاده می‌شود. در بخاری برقی شکل ۱-۱-الف هوای گرم شده به‌وسیله‌ی المنت‌ها با فن دمنده‌ی هوا از قست شبکه‌دار جلوی بخاری خارج می‌شود.

در بخاری برقی شکل ۱-۱-ب هوای گرم شده به وسیله المنت‌ها به وسیله‌ی یک فن از قسمت شبکه‌دار بالای بخاری خارج شده و محیط منزل را گرم می‌کند.

شکل ۱-۱-ج تصویر یک دستگاه بخاری برقی فن‌دار ایستاده را نشان می‌دهد. این بخاری مجهز به هشداردهنده‌ی ایمنی هنگام پوشیده شدن اتفاقی دستگاه، قطع‌کننده‌ی اضطراری هنگام گرم‌شدن بیش از حد مجاز، پایه‌ی نوسانی برای پراکندن هوای گرم در همه جهت، ساعت و تایمر دیجیتالی است.

شکل ۱-۱-د تصویر یک دستگاه بخاری دیواری فن‌دار را نشان می‌دهد. این بخاری دارای سه تنظیم توان گرمایی ۶۰۰، ۱۲۰۰ و ۱۸۰۰ وات است و مجهز به پرتوهای مادون قرمز، محافظ ضد پاشیدگی آب و فن برای پخش سریع هوای گرم تولید شده از پرتوهای مادون قرمز المنت‌ها است.

این نوع بخاری برای حمام منازل مناسب بوده و بر روی دیوار رختکن حمام به‌طور استاندارد نصب می‌شود.

در شکل ۱-۱-ه تصویر یک بخاری برقی پایه‌دار را که با دو کلید چراغ‌دار روشن و خاموش می‌شود مشاهده می‌کنید.

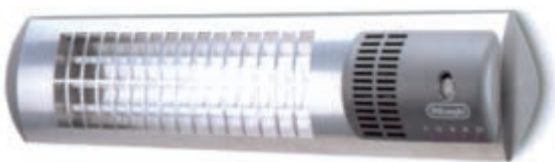
(الف)

(ب)

(ج)

(د)

(ه)

شکل ۱-۱

در شکل ۱-۲ الف یک دستگاه اجاق برقی مجهز به تایمر مکانیکی و کلید چهاروضعیتی گردان را مشاهده می کنید.

(الف)

شکل ۱-۲ ب یک دستگاه اجاق برقی ۲۰۰۰ وات فن دار را نشان می دهد. این اجاق برقی مجهز به تایمر ۱۲۰ دقیقه ای ترموستات قابل تنظیم از ۶۰ تا ۲۴۰ درجه ی سانتی گراد و چراغ داخلی برای مشاهده ی نحوه ی پخت غذا است.

(ب)

شکل ۱-۲

از آن جایی که در این کتاب عیب یابی و تعمیر لوازم خانگی حرارتی ساده و بدون موتور یا فن مورد بحث و بررسی قرار می گیرد و عیب یابی و تعمیر بخاری و اجاق برقی فن دار مستلزم آشنایی با انواع موتورهای الکتریکی یک فاز و عملکرد آنها است. لذا عیب یابی و تعمیر این نوع وسایل پس از فراگرفتن عیب یابی و تعمیر لوازم خانگی حرارتی گردنده توصیه می شود.

نکته مهم:

۱-۲ انواع و کاربرد بخاری برقی

بخاری های برقی را در انواع مختلف می سازند و به بازار مصرف عرضه می کنند. بخاری های برقی با توجه به تعداد و نوع المنت، توان الکتریکی، نحوه ی قطع و وصل مدار، شکل ظاهری، نوع کاربرد و سیستم کنترل شکل ۱-۳ الف یک دستگاه بخاری برقی سه المنتی (۳×۶۰۰ وات) را نشان می دهد. این بخاری دارای دو کلید ساده و بدون چراغ است که در پشت دستگاه قرار دارد.

شکل ۱-۳ الف

شکل ۱-۳ ب یک دستگاه بخاری سه المنتی را نشان می دهد. سیم رابط این بخاری روکش نخی دارد.

شکل ۱-۳ ب

شکل ۱-۳- ج یک دستگاه بخاری برقی سه المنتی ایستاده را نشان می‌دهد. این بخاری با یک کلید دوپل چراغ‌دار روشن و خاموش می‌شود.

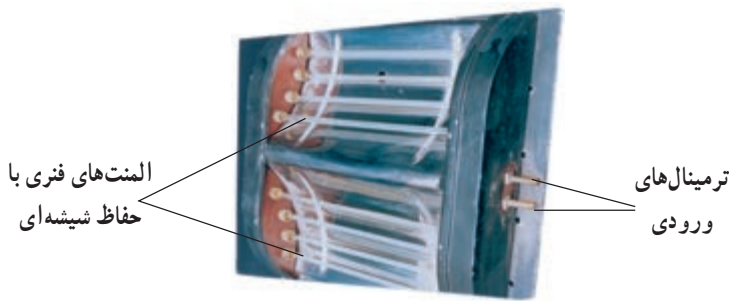
شکل ۱-۳- ج

در شکل ۱-۴- الف یک دستگاه بخاری برقی با ۸ المنت از نوع فنری و حفاظ شیشه‌ای را مشاهده می‌کنید. این بخاری دارای ترموستات قابل تنظیم، حفاظ مشبک فلزی و سیم رابط قابل جدا شدن از دستگاه است.

(الف)

در شکل ۱-۴- ب حفاظ مشبک فلزی از روی دستگاه برداشته شده و المنت‌ها و ترمینال ورودی را مشاهده می‌کنید.

(ب)

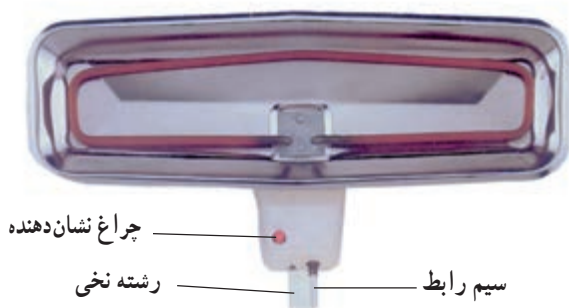
در شکل ۱-۴- ج سر ولوم ترموستات قابل تنظیم در وضعیت قطع قرار دارد. درجه‌ی کم و زیاد ترموستات قابل تنظیم را در شکل مشاهده می‌کنید.

(ج)

شکل ۱-۴

در شکل ۱-۵ یک دستگاه بخاری برقی تک‌المنت مخصوص حمام را که کلید آن دو وضعیتی یک‌پل گردان است مشاهده می‌کنید. کلید این بخاری توسط یک رشته‌ی نخ‌ی تغییر وضعیت می‌دهد. این نوع بخاری را روی دیوار رختکن حمام و در جای مناسب به صورت محکم و اساسی نصب می‌کنند. المنت این بخاری از نوع لوله‌ای (میله‌ای) است. هنگام نصب باید سیم اتصال زمین به بدنه‌ی فلزی بخاری وصل شود.

شکل ۱-۵

شکل ۱-۶ یک دستگاه بخاری برقی دوالمنتی حمام (۸۰۰W و ۱۲۰۰W) را با کلید چهار وضعیتی (دوبل گردان) و المنت‌های لوله‌ای (میله‌ای) نشان می‌دهد.

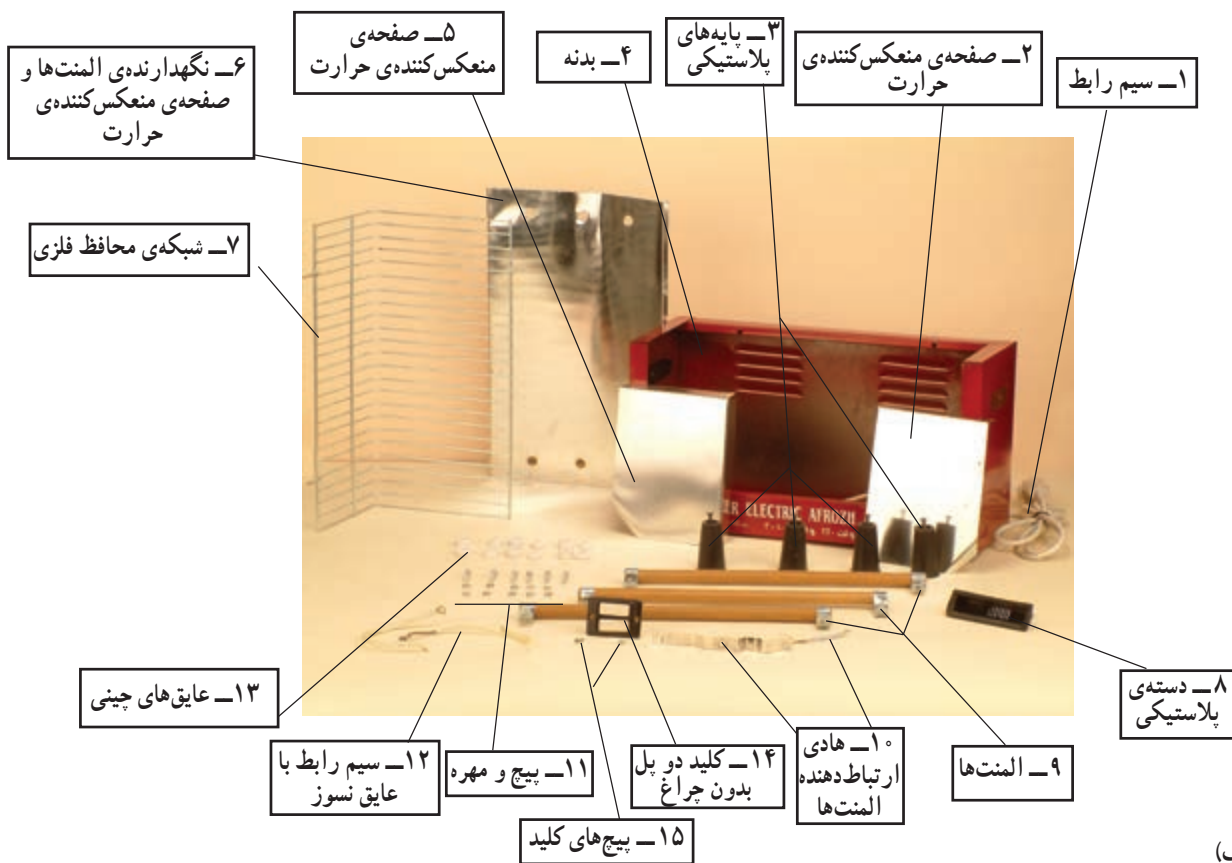
شکل ۱-۶

۱-۳-۱- ساختمان بخاری برقی

برای آشنایی با ساختمان بخاری برقی، ابتدا قطعات و اجزای تشکیل‌دهنده‌ی بخاری برقی شکل ۱-۷-الف در شکل ۱-۷-ب نشان داده می‌شود، سپس بعضی از اجزای مدار الکتریکی آن را شرح می‌دهیم.

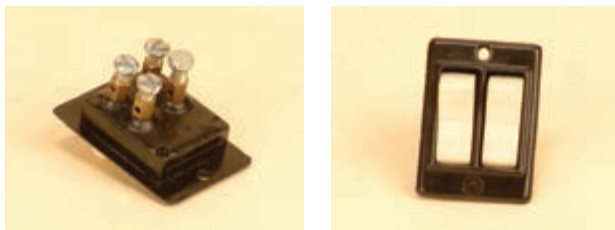

(الف)

(ب)

شکل ۱-۷

(الف)

(ب)

شکل ۱-۸

۱-۳-۱- کلید بخاری برقی: کلیدهای بخاری برقی به صورت ساده و بدون چراغ از نوع یک پل و دو پل و یا به صورت چراغ دار از نوع یک پل، دو پل و سه پل وجود دارد. شکل ۱-۸- الف دو طرف یک کلید دو پل ساده و بدون چراغ را نشان می دهد.

شکل ۱-۸- ب سه کلید چراغ دار یک پل، دو پل و سه پل را نشان می دهد.

شکل ۱-۹

۱-۳-۲- عایق الکتریکی بخاری برقی: برای نگهداری سیم های المنت برخی بخاری برقی لوله های توخالی عایق از جنس سرامیک استفاده می شود. برای عبور سرسیم های المنت، در هر سر لوله های عایق سوراخی تعبیه شده است. (شکل ۱-۹).

شکل ۱-۱۰

برای عایق کردن پایه های المنت نسبت به بدنه، عایق سوراخ دار چینی به کار می رود (شکل ۱-۱۰).

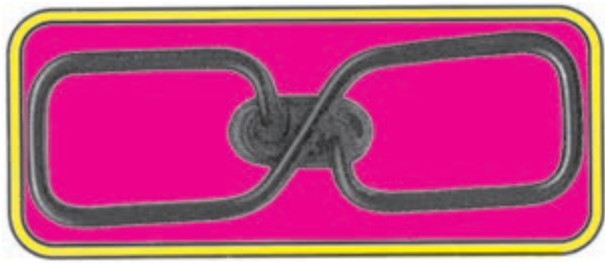
(الف)

۱-۳-۳- المنت بخاری برقی: المنت بخاری برقی به سه صورت وجود دارد.

(ب)

- فنری که روی لوله ی توخالی سرامیکی پیچیده می شود (شکل ۱-۱۱- الف).
- فنری با حفاظ شیشه ای مشابه المنت های شکل ۱-۱۱- ب.
- میله ای یا لوله ای مشابه شکل ۱-۱۱- ج.

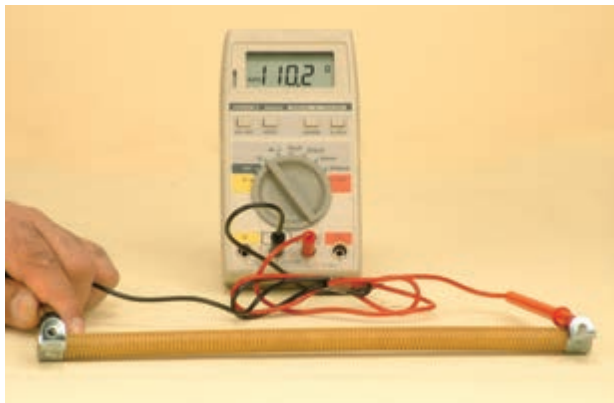

شکل ۱-۱۱

ج)

جنس سیم المنت‌های فنی از نوع کرم نیکل یا کرم آلومینیوم است.

جنس سیم المنت لوله‌ای از نوع کرم نیکل یا کرم آلومینیوم (آلوکرم) است که آن را به صورت فنر در داخل لوله‌ای از جنس فولاد زنگ‌نزن^۱ قرار می‌دهند و اطراف المنت را با مواد مذابی از پودر اکسید منیزیم^۲ پر می‌کنند تا از لوله‌ی المنت، عایق شود.

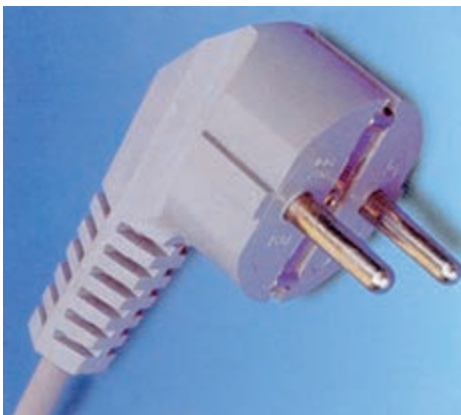
شکل ۱-۱۲

شکل ۱-۱۲، مقدار مقاومت اهمی یک المنت ۵۰۰ وات را که برابر ۱۱۰/۲ اهم است توسط اهم‌تر نشان می‌دهد.

مقادیر اندازه‌گیری شده تحت تأثیر تلورانس‌های قطعات، دستگاه‌های اندازه‌گیری و شرایط محیط قرار

دارد.

توجه:

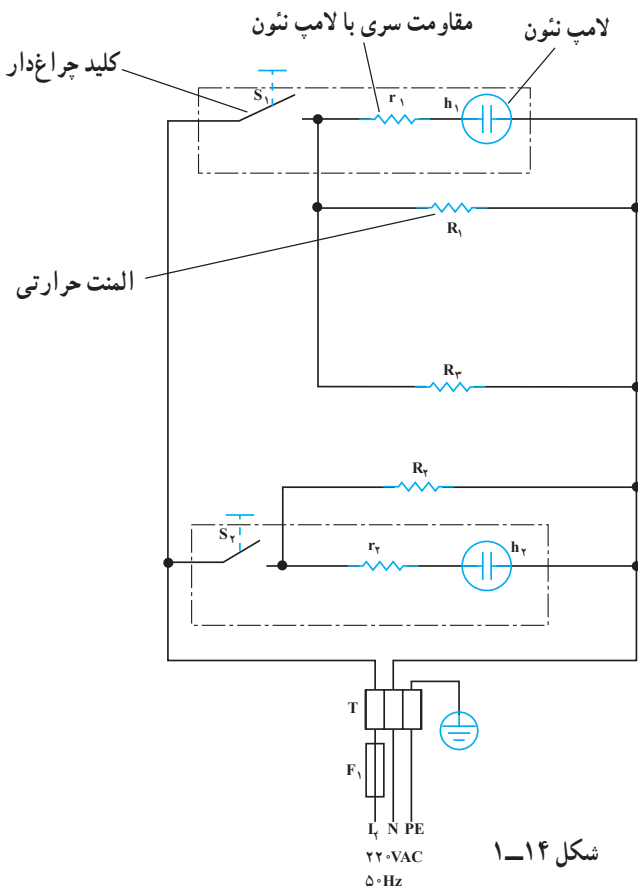
شکل ۱-۱۳

۱-۳-۴- دوشاخه‌ی سیم رابط: دوشاخه‌ی سیم رابط بخاری برقی از نوع ارت‌دار انتخاب می‌شود و از استقامت حرارتی و الکتریکی بالایی برخوردار است (شکل ۱-۱۳).

۱- قابلیت هدایت کرم، آلومینیوم و نیکل به ترتیب ۳۶، ۳۵ و ۲/۵ اهم - میلی‌متر مربع $\frac{\Omega \cdot \text{mm}^2}{\text{m}}$ متر است.

۲- با افزودن بیش از ۱۰/۵ درصد کرم به فولاد معمولی آلیاژ فولاد زنگ‌نزن (استنلس استیل) به وجود می‌آید، نیکل خاصیت فرم‌گیری، شفافیت و نقطه‌ی ذوب استنلس استیل (Stainless steel) را افزایش می‌دهد.

۳- درجه‌ی ذوب اکسید منیزیم حدود ۱۷۰۰ درجه‌ی سانتی‌گراد است در صورتی که نقطه‌ی ذوب چینی و سرامیک حدود ۱۰۰۰ درجه سانتی‌گراد است.

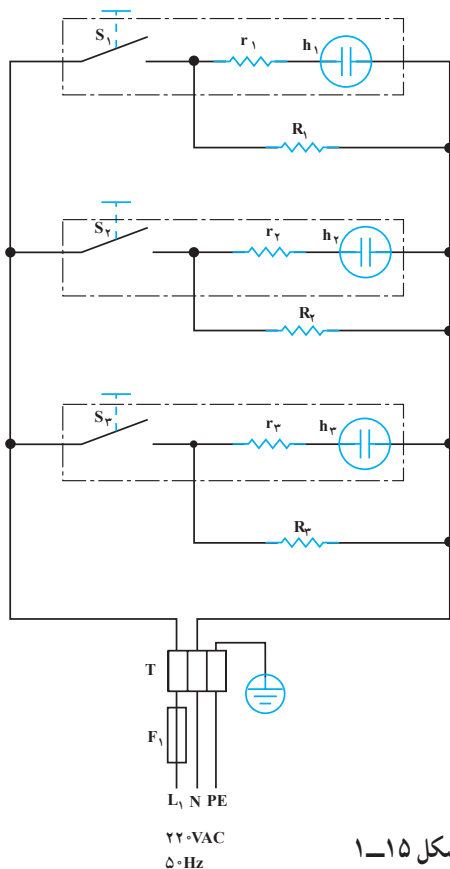
شکل ۱-۱۴

۱-۴ مدار الکتریکی بخاری برقی

شکل ۱-۱۴ مدار الکتریکی بخاری برقی با سه المنت
 R_1 ، R_2 و R_3 ، دو کلید یک پل چراغ دار S_1 و S_2 و فیوز F_1 را نشان می‌دهد. مقاومت‌های r_1 و r_2 که سری با لامپ‌های h_1 و h_2 و داخل کلیدها قرار دارد حدود 15° کیلو اهم و محدودکننده ولتاژ و جریان لامپ h_1 هستند.

F_1 فیوز حرارتی دستگاه یا فیوزی است که در خط تغذیه کننده پریز برق قرار دارد و T ترمینال دستگاه است. در مدار شکل ۱-۱۴ کلید S_1 دو المنت R_1 و R_2 را همزمان به طور موازی در مدار قرار می‌دهد و کلید S_2 المنت R_3 را روشن و خاموش می‌کند.

با وصل کلید S_1 گرمای تولیدی بخاری بیشتر از حالتی است که کلید S_2 به تنهایی وصل است. زمانی که کلیدهای S_1 و S_2 هر دو با هم وصل باشند گرمای تولیدی بخاری زیاد و بیشتر از حالتی است که کلید S_1 به تنهایی وصل است.

شکل ۱-۱۵

شکل ۱-۱۵ مدار الکتریکی یک نوع بخاری برقی با سه المنت R_1 ، R_2 و R_3 ، سه کلید چراغ دار (S_1 ، S_2 ، S_3) فیوز F_1 و ترمینال T است. مقاومت‌های r_1 ، r_2 و r_3 مقاومت‌هایی هستند که به صورت سری با لامپ h_1 ، h_2 و h_3 قرار دارند. مقدار هر یک از آن‌ها حدود 15° کیلو اهم است. h_1 ، h_2 و h_3 لامپ h_1 هستند داخل کلیدها است که با وصل کلیدها روشن و با قطع کلیدها خاموش می‌شوند.

۱-۵-۱ کار عملی شماره ۱ روش باز کردن بخاری برقی

- هدف از باز کردن و بستن دستگاه سرویس و نگهداری دوره‌ای و تعمیر آن است.
- معمولاً سرویس و نگهداری دوره‌ای را در راهنمای کاربرد دستگاه قید می‌کنند. در این فرایند معمولاً اعمالی از قبیل بازدید و کنترل اتصال‌ها و عایق‌بندی دستگاه، تعویض قطعاتی مانند کلید، المنت، تایمر، ترموستات، چراغ نشان دهنده، سیم‌های رابط با روکش نسوز، عایق سرسیم‌ها، عایق‌های المنت نسبت به بدنه و ... انجام می‌شود.

نکته مهم:

شکل ۱-۱۶

۱-۵-۱-۱ ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی مورد

نیاز

- پیچ‌گوشتی تخت (دوسو) در اندازه‌های مختلف، یک سری: از پیچ‌گوشتی تخت برای باز کردن پیچ‌های تخت (دوسو) که در سرپیچ یک شیار وجود دارد استفاده می‌شود. در شکل ۱-۱۶ انواع پیچ‌گوشتی تخت (دوسو) به همراه تصویری از سرپیچ‌ها مشاهده می‌شود.

شکل ۱-۱۷

- پیچ‌گوشتی چهارسو، یک سری: این پیچ‌گوشتی برای باز کردن پیچ‌های چهارسو یعنی پیچ‌هایی که در قسمت سر آن دو شیار متقاطع مانند علامت + دارد، استفاده می‌شود. در شکل ۱-۱۷ انواع پیچ‌گوشتی چهارسو همراه با تصویر شیار پیچ نشان داده شده است.

شکل ۱-۱۸

- برای باز کردن پیچ‌ها باید ضخامت و عرض سر پیچ‌گوشتی با شیار سر پیچ‌ها منطبق باشد، (شکل ۱-۱۸).

شکل ۱-۱۹

- انبردست، یک عدد: از انبردست برای گرفتن و بیرون آوردن قطعات لوازم خانگی از داخل محفظه استفاده می‌شود. شکل ۱-۱۹ یک انبردست با دسته‌ی عایق را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۲۰

■ انبر دم‌باریک، یک عدد: از انبر دم‌باریک برای گرفتن و بیرون آوردن قطعات و صاف کردن خارهای فلزی لوازم خانگی استفاده می‌شود. شکل ۱-۲۰ یک نوع دم‌باریک را نشان می‌دهد. در اصطلاح عموم، انبر دم‌باریک را فقط دم‌باریک می‌نامند.

(الف)

■ انبر پرس سرسیم، یک عدد: برای پرس سرسیم و اتصال آن به سیم رابط از انبر مخصوص پرس سرسیم استفاده می‌شود (شکل ۱-۲۱-الف).

در شکل ۱-۲۱-ب انواع سرسیم‌های متصل شده به سیم رابط را مشاهده می‌کنید.

(ب)

شکل ۱-۲۱

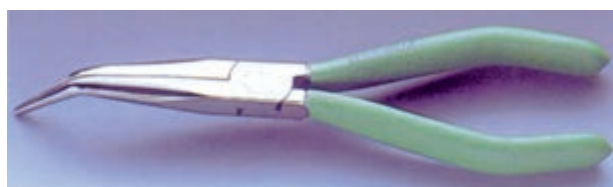
شکل ۱-۲۲

■ انبر سیم لخت‌کن، یک عدد: از انبر سیم لخت‌کن برای روکش برداری سیم‌های رابط استفاده می‌شود. شکل ۱-۲۲ در اصطلاح عموم، انبر سیم لخت‌کن را فقط سیم لخت‌کن می‌نامند.

شکل ۱-۲۳

■ انبر سیم چین، یک عدد: از انبر سیم چین برای بردن سیم رابط استفاده می‌شود. انبر سیم چین را اصطلاحاً سیم چین می‌نامند (شکل ۱-۲۳).

شکل ۱-۲۴

■ انبر دم‌باریک کج، یک عدد: این ابزار برای بیرون آوردن یا گذاشتن قطعات لوازم خانگی در جایی که محدودیت فضا داشته باشد استفاده می‌شود. اصطلاحاً آن را دم کج هم می‌گویند (شکل ۱-۲۴).

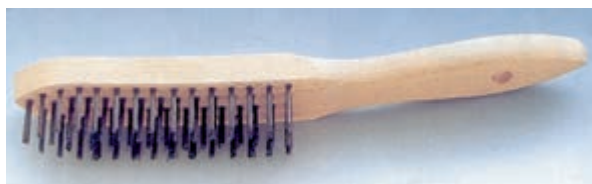
شکل ۱-۲۵

■ فاز متر، یک عدد. فاز متر برای مشخص کردن سیم فاز و نول به کار می‌رود و ولتاژ القایی روی بدنه‌ی فلزی دستگاه را هم نشان می‌دهد. شکل ۱-۲۵ یک نوع فاز متر را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۲۶

■ وسایل لحیم کاری، وسایل لحیم کاری مانند هویه برقی، سیم لحیم و وسیله‌ی پاک کردن سر هویه برای لحیم کاری سرسیم‌ها مورد نیاز است (شکل ۱-۲۶).

شکل ۱-۲۷

■ فرچه سیمی، یک عدد. فرچه سیمی برای پاک کردن رسوبات و یا زنگ زدگی روی بدنه‌ی دستگاه به کار می‌رود. شکل ۱-۲۷ یک نوع فرچه سیمی را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۲۸

■ قیچی ورق بری، یک عدد. از قیچی ورق بری که در شکل ۱-۲۸ نشان داده شده برای بریدن ورق و گرفتن پلیسه‌های دستگاه استفاده می‌شود.

تصویر سر پیچ گوشتی بکس دار

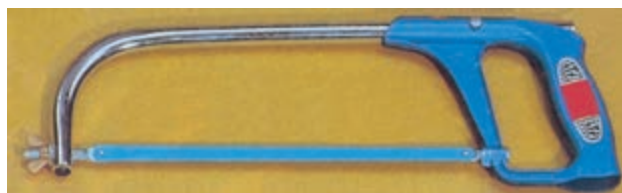
شکل ۱-۲۹

■ پیچ گوشتی بکس دار، یک سری. این پیچ گوشتی که با تصویر سری آن در شکل ۱-۲۹ نشان داده شده برای باز کردن پیچ‌های شش گوش که در عمق قرار دارد به کار می‌رود.

شکل ۱-۳۰

■ تیغ اره نگهدار، یک عدد. شکل ۱-۳۰ دو نوع تیغ اره نگهدار را با تیغه‌ی اره نشان می‌دهد که با استفاده از تیغ‌اره‌ی شکسته برای بریدن قطعات داخل دستگاه به کار می‌رود.

شکل ۱-۳۱

■ **کمان اره**، یک عدد. کمان با تیغ اره (شکل ۱-۳۱) برای بریدن قطعات دستگاه استفاده می‌شود.

شکل ۱-۳۲

■ **چکش کائوچویی یا پلاستیکی**، یک عدد. برای نصب قطعات و چفت شدن اتصالات دستگاه از این چکش (شکل ۱-۳۲) استفاده می‌شود.

شکل ۱-۳۳

■ **چکش لاستیکی**، برای ضربه زدن به قطعاتی که ممکن است با چکش‌های فلزی و یا پلاستیکی آسیب پذیر باشد از چکش لاستیکی استفاده می‌شود، (شکل ۱-۳۳).

شکل ۱-۳۴

■ **چکش آهنی**، یک عدد. از چکش آهنی 300° گرمی برای جدا کردن قطعات و چفت شدن قطعات دستگاه استفاده می‌شود، (شکل ۱-۳۴).

شکل ۱-۳۵

■ **گیره فلزی**: از گیره فلزی برای نگه‌داشتن و مونتاژ قطعات استفاده می‌شود. شکل ۱-۳۵ سه نوع گیره فلزی را نشان می‌دهد. برای جلوگیری از حوادث ناگوار باید گیره را روی میز کار محکم بست.

شکل ۱-۳۶

■ برس موئی، یک عدد. از برس موئی برای تمیز کردن سطح کار و صفحات منعکس کننده‌ی حرارت استفاده می‌شود، (شکل ۱-۳۶).

شکل ۱-۳۷

■ انبر کلاغی با لبه‌های لاستیکی، یک عدد. این انبر برای گرفتن قطعات یا صفحات نرم مانند ورق‌های منعکس کننده حرارت بخاری استفاده می‌شوند. شکل ۱-۳۷ این ابزار را نشان می‌دهد.

شکل ۱-۳۸

■ انبر قفلی، یک عدد. این انبر که در شکل ۱-۳۸ نشان داده شده برای گرفتن محکم قطعه کار به کار می‌رود.

شکل ۱-۳۹

■ آچار دو سر و یک سر تخت. برای باز کردن پیچ و مهره‌های چهار گوش و شش گوش از آچارهای دو سر و یک سر تخت در اندازه‌های ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰ و ۱۱ میلی‌متر، مانند شکل ۱-۳۹ استفاده می‌شود.

شکل ۱-۴۰

■ مولتی‌متر (آوومتر)، یک دستگاه. برای اندازه‌گیری مقدار مقاومت‌ها، ولتاژ و جریان مدار، همچنین در عیب‌یابی مدار برای پیدا کردن حالت‌های قطع و اتصال کوتاه، از آوومتر مانند شکل ۱-۴۰ استفاده می‌شود.

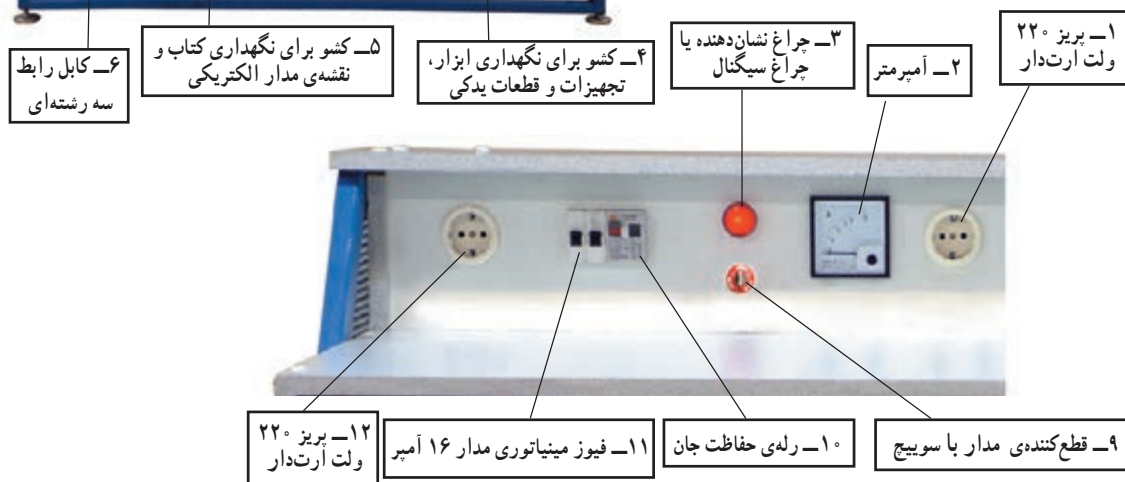
به دستگاهی که مقاومت، جریان و ولتاژ را اندازه‌گیری می‌کند آوومتر می‌گویند.

■ فندک، یک عدد

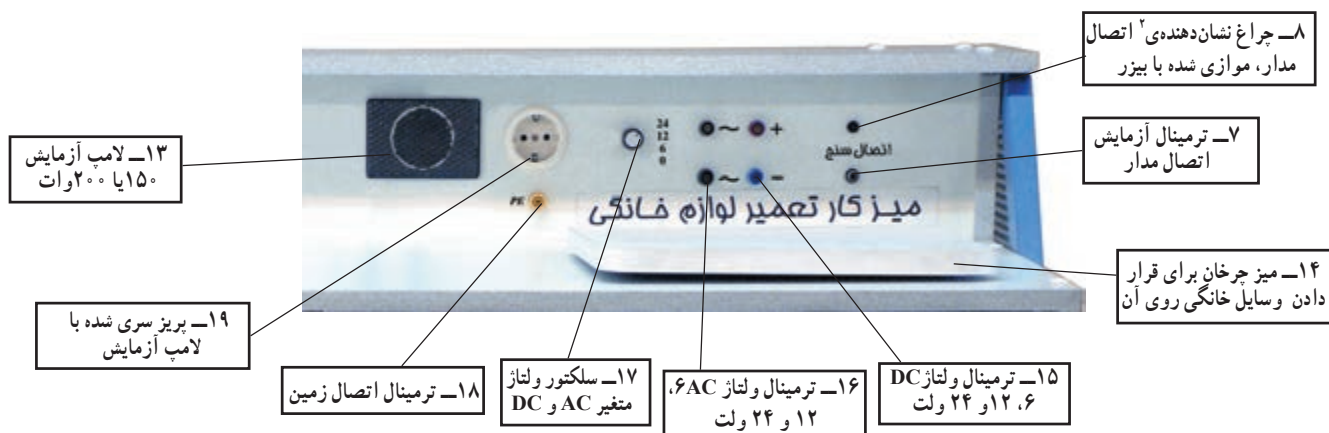

■ میز تعمیر لوازم خانگی با لوازم اندازه گیری مشابه
 شکل ۴۱-۱ الف، یک دستگاه قسمت ۱ پانل ۱ میز را در
 شکل ۴۱-۱ ب و قسمت ۲ این پانل را در شکل ۴۱-۱ ج
 مشاهده می کنید.

(الف)

(ب)

(ج)

شکل ۴۱-۱

۱- پانل به قسمتی از میز گفته می شود که وسایل اندازه گیری و حفاظتی، کلید، ترمینال های بهره برداری، لوازم دیداری و شنیداری روی آن نصب شود.
 ۲- چراغ نشان دهنده با بیزر موازی شده است تا هنگام آزمایش اتصال مدار، هم صدا تولید شود و هم نور، به این ترتیب افراد ناشنوا نیز می توانند با مشاهده نور وضعیت مدار را حس کنند.

■ بخاری برقی: یک دستگاه

■ قطعات یدکی دستگاه: قطعات مورد نیاز جهت تعویض

به تعداد کافی

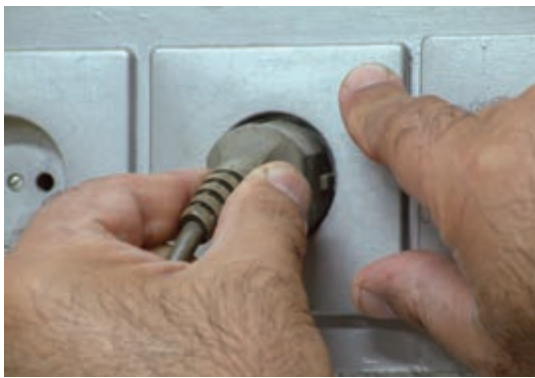
■ سرسیم، سیم رابط، کابل و عایق نسوز

(ماکارونی): به اندازه‌ی مورد نیاز

■ وسایل حفاظتی و ایمنی

به وسایلی مانند چکش، انبر کلاغی، انبر قفلی، کمان اره، گیره‌ی فلزی، برس سیمی، قیچی ورق‌بری و نظایر آن‌ها وسایل فلزکاری گفته می‌شود.

به وسایلی مانند پیچ‌گوشتی‌ها، انبردست، سیم‌چین، دم‌باریک، دم‌کج، فازمتر، آوومتر، سیم‌لخت‌کن و نظایر آن‌ها وسایل برقکاری گفته می‌شود.

شکل ۱-۴۲

شکل ۱-۴۳

شکل ۱-۴۴

۲-۵-۱- نکات ایمنی: رعایت نکات و تدابیر ایمنی

سبب می‌شود که عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی موفقیت‌آمیز باشد و خطری متوجه تعمیرکار، اطرافیان، دستگاه و محیط نشود.

▲ به هنگام باز کردن و بستن و انجام تعمیرات دستگاه،

دو شاخه‌ی سیم رابط دستگاه را مانند شکل ۱-۴۲ با یک دست

بگیرید و آن را به‌طور کامل از پریز برق بیرون بیاورید. بهتر است

با دست دیگر پریز را محکم نگه‌دارید.

▲ هرگز به‌جای بیرون آوردن دو شاخه‌ی سیم رابط از

پریز برق، اقدام به کشیدن سیم رابط مانند شکل ۱-۴۳ نکنید.

▲ سیم‌های رابط دستگاه را که عایق روی هادی آن نسوز

نیست با لوله‌های عایق یا روپوش نسوز مانند شکل ۱-۴۴ پوشش

ندهید و حتماً از سیم با عایق نسوز استفاده کنید.

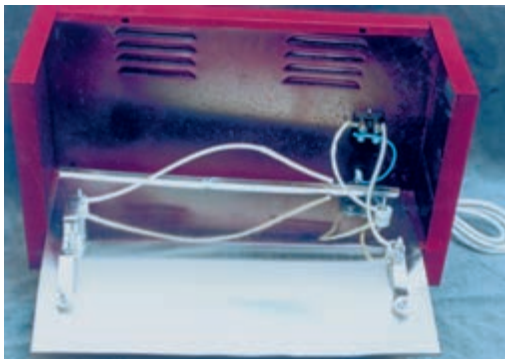
شکل ۱-۴۵

▲ هرگز بخاری برقی با المنت معیوب (شکل ۱-۴۵) را مورد استفاده قرار ندهید زیرا خطرات برق گرفتگی و آتش سوزی جدی وجود دارد.

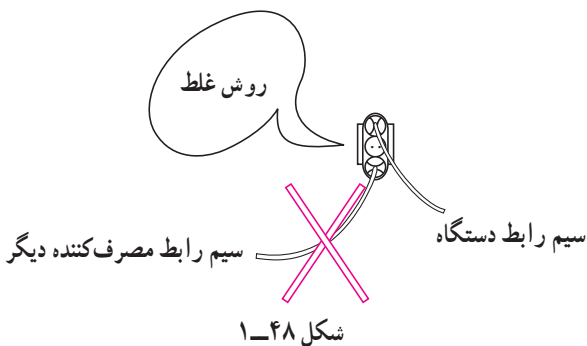
شکل ۱-۴۶

▲ هرگز از بخاری برقی بدون شبکه‌ی محافظ و عایق سرامیکی معیوب (شکل ۱-۴۶) استفاده نکنید.

شکل ۱-۴۷

▲ عایق‌بندی دستگاه را با توجه به شکل ۱-۴۷ مرتباً کنترل کنید.

شکل ۱-۴۸

▲ از پریزی که دستگاه بخاری برقی را تغذیه می‌کند برای تغذیه‌ی مصرف‌کننده‌ی دیگر استفاده نکنید. حتماً پریز از نوع ارت‌دار و سیم رابط دارای سر سیم باشد سیم اتصال زمین را حتماً به بدنه‌ی فلزی دستگاه وصل کنید.

شکل ۱-۴۹

▲ لبه‌های صفحات صیقلی منعکس‌کننده‌ی حرارت، تیز و برنده هستند، هنگام باز کردن و بستن آن‌ها از دم‌باریک یا وسیله‌ای مشابه آن استفاده کنید تا به دست شما آسیبی نرسد.

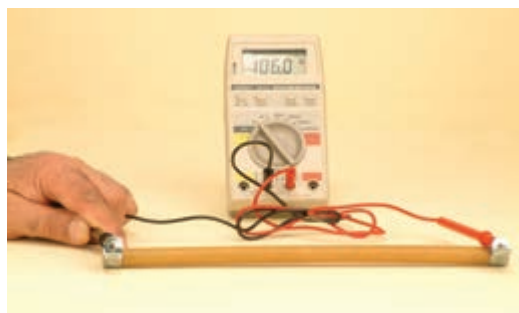
شکل ۱-۵۰

▲ برای جلوگیری از کاهش راندمان حرارتی بخاری برقی، صفحه‌ی صیقلی منعکس‌کننده‌ی حرارت را مرتباً تمیز کنید (شکل ۱-۵۰). برای تمیز کردن صفحه‌ی صیقلی زیر المنت‌ها و صفحه‌های کناری دستگاه ابتدا مانند شکل ۱-۵۱ شبکه‌ی محافظ سیمی دستگاه را بردارید. و آن‌ها را با دقت و با دستمال نرم بدون پرز تمیز کنید. هرگز از بنزین، تینر و مواد شیمیایی مشابه برای تمیز کردن دستگاه استفاده نکنید.

شکل ۱-۵۱

▲ هنگام تعویض المنت دستگاه، از المتی استفاده کنید که مقدار مقاومت اهمی آن با مقاومت اهمی المنت اصلی دستگاه، حدوداً برابر باشد (شکل ۱-۵۲).

شکل ۱-۵۲

▲ هرگز بخاری برقی که دو شاخه‌ی آن به پریز وصل و کلید آن روشن است، مانند شکل ۱-۵۳ روی زمین قرار ندهید که منجر به آتش‌سوزی و خسارات مالی و جانی خواهد شد.

شکل ۱-۵۳

▲ همواره از بخاری برقی که کلید آن چراغ‌دار و در جلوی دستگاه نصب شده استفاده کنید.

▲ مطابق شکل ۱-۵۴ از حفاظ لاستیکی دور کابل استفاده شود.

شکل ۱-۵۴

حفاظ لاستیکی کابل

▲ برای باز کردن و بستن قطعات دستگاه، ابتدا مانند شکل ۱-۵۵ دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز درآورید و پس از سرد شدن با ابزار مناسب پیچ‌های دستگاه را باز کنید و یا ببندید.

شکل ۱-۵۵

معمولاً وسایل الکتریکی را توسط وسیله‌ای که در اصطلاح عمومی دو شاخه نامیده می‌شود به پریز برق متصل می‌کنند. ممکن است دو شاخه دارای سیم ارت یا زمین حفاظتی باشد که در این صورت به جای دو شاخه دارای سه شاخه یا دو شاخه با زائده‌ی اتصال کناری خواهد بود که به آن دو شاخه ارت‌دار می‌گویند. در این جا به منظور یکنواخت شدن مطلب و هم خوانی با بازار از کلمه‌ی دو شاخه در همه‌ی موارد استفاده شده است.

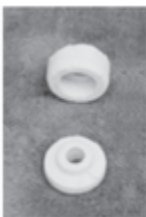
توجه:

▲ هنگام انجام تعمیرات، لباس کار بپوشید. وسایل فلزی اضافی از قبیل حلقه، انگشتر و ساعت را از خود دور کنید. دکمه‌های پیراهن و لباس کار را حتماً ببندید (شکل ۱-۵۶).

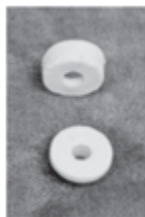

شکل ۱-۵۶

▲ هنگام تعویض عایق نگه‌دارنده‌ی دو سر المنت، آن‌ها را از دو طرف طبق شکل ۱-۵۷ مورد بازدید قرار دهید و پس از اطمینان از سالم بودن آن‌ها، اقدام به نصب کنید.

(ب)

(الف)

شکل ۱-۵۷

قبل از انجام کار عملی شماره ۱ نکات ایمنی مندرج در مرحله ۲-۵-۱ را مورد بررسی قرار دهید و ضمن رعایت کلیه موارد آن اقدام به باز کردن دستگاه کنید.

توجه:

۳-۵-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۱

(قسمت اول)

روش باز کردن بخاری برقی

زمان اجرای کار عملی شماره ۱: ۴ ساعت

شکل ۱-۵۸

● به کمک پیچ گوشتی تخت (دو سو) شبکه‌ی فلزی محافظ المنت را به سمت بالا فشار دهید تا بین شبکه از جای خود خارج شود (شکل ۱-۵۸).

شکل ۱-۵۹

● بین فلزی بالای شبکه‌ی محافظ را به کمک دست بیرون بیاورید (شکل ۱-۵۹).

شکل ۱-۶۰

● بین قسمت دیگر شبکه‌ی فلزی را از بدنه خارج کنید تا شبکه‌ی محافظ آزاد شود (شکل ۱-۶۰).

شکل ۱-۶۱

● شبکه‌ی فلزی را از روی بخاری بردارید (شکل ۱-۶۱).

شکل ۱-۶۲

● پس از برداشتن شبکه‌ی محافظ طبق شکل ۱-۶۲ ابتدا چگونگی بیرون آوردن صفحات صیقلی دو طرف دستگاه و زیر المنت را بررسی کنید و راه‌های باز کردن آن را به خاطر بسپارید.

شکل ۱-۶۳

● طبق شکل ۱-۶۳ با پیچ گوشتی تخت (دو سو) صفحه‌ی منعکس کننده‌ی حرارت را که در کنار المنت‌ها قرار دارد از جای آن حرکت دهید.

توجه: چون صفحات منعکس کننده‌ی حرارت بخاری نازک و برنده هستند لذا برای باز کردن و بیرون آوردن صفحات صیقلی از دست کش و در صورت نیاز از دم‌باریک استفاده کنید تا دستان شما دچار آسیب و بریدگی نشود.

شکل ۱-۶۴

● صفحه‌ی صیقلی منعکس کننده‌ی حرارت بخاری را باز کنید (شکل ۱-۶۴).

شکل ۱-۶۵

● صفحه‌ی صیقلی سمت راست دستگاه را با پیچ گوشتی از جای خود خارج کنید (شکل ۱-۶۵).

شکل ۱-۶۶

● به کمک دم‌باریک و پیچ گوشتی تخت، گوشه‌ی صفحه‌ی منعکس کننده را از محل آن خارج کنید (شکل ۱-۶۶).

شکل ۱-۶۷

● پس از آزاد شدن صفحه از بدنه، صفحه را با دم باریک بردارید (شکل ۱-۶۷).

شکل ۱-۶۸

● دستگاه را برگردانید و پیچ کلید را با پیچ گوشتی باز کنید (شکل ۱-۶۸).

شکل ۱-۶۹

● بعد از باز شدن پیچ‌های کلید، به کمک انگشتان دست، کلید را بیرون بکشید (شکل ۱-۶۹). در صورت بیرون نیامدن کلید برای آزاد کردن خارهای پلاستیکی کلید از پیچ گوشتی تخت استفاده کنید. مراقب باشید تا به بدنه‌ی بخاری و کلید آسیب نرسد.

شکل ۱-۷۰

● پس از باز کردن پیچ‌های ترمینال کلید به وسیله‌ی پیچ گوشتی، سیم‌های رابط المنت و سیم رابط بخاری را از ترمینال کلید باز کنید (شکل ۱-۷۰).

(ب)

شکل ۱-۷۱

(الف)

● در شکل ۱-۷۱ دو تصویر از نمای کلید باز شده، آمده است.

شکل ۱-۷۲

● بعد از جدا کردن سیم‌های رابط المنت‌ها از کلید، لبه‌ی بالایی صفحه‌ی حامل المنت‌ها (منعکس‌کننده حرارت) را هم از شکافی که روی بدنه‌ی آن تعبیه شده با دست بگیرید و طبق شکل ۱-۷۲ با توجه به لبه‌ی تیز صفحه، ضمن رعایت نکات ایمنی، صفحه را با دقت کافی بیرون بیاورید.

توجه: برای انجام کلیه مراحل بعد با توجه به نوع بخاری و میزان تیزی لبه قطعات از دست مجهز به دستکش یا دم‌باریک استفاده کنید تا دچار بریدگی دست نشوید.

شکل ۱-۷۳

● لبه‌ی پایینی صفحه را نیز به کمک دست از محل آن در روی بدنه خارج کنید (شکل ۱-۷۳).

شکل ۱-۷۴

● لبه‌ی صفحه‌ی حامل المنت‌ها را کاملاً از جای خود بیرون بکشید، (شکل ۱-۷۴).

شکل ۱-۷۵

● طبق شکل ۱-۷۵ صفحه نگهدارنده‌ی المنت‌ها را از بدنه بخاری جدا کنید. اتصال الکتریکی المنت‌ها در پشت صفحه مشاهده می‌شود.

اتصال المنت‌ها

شکل ۱-۷۶

● به کمک آچار تخت مناسب مهره‌ی پیچ، مهره‌ی نگه‌دارنده‌ی سر سیم‌های سیم رابط را از ترمینال المنت باز کنید (شکل ۱-۷۶).

شکل ۱-۷۷

● قبل از جدا کردن سیم‌های رابط از المنت، نقشه‌ی الکتریکی مدار المنت‌ها را روی کاغذ رسم کنید تا در زمان تعویض المنت و مونتاژ مجدد مدار، با اشکال مواجه نشوید.

شکل ۱-۷۸

● طبق شکل ۱-۷۸ به وسیله‌ی آچار تخت مناسب مهره‌ی مربوط به پیچ نگه‌دارنده‌ی سر سیم‌های سیم رابط به المنت را با یک دست نگهدارید.

شکل ۱-۷۹

● همچنین طبق شکل ۱-۷۹ با دست چپ به وسیله‌ی آچار تخت مهره‌ی پیچ را محکم نگهدارید و با دست دیگر پیچ مربوط به مهره را با پیچ‌گوشتی باز کنید.

شکل ۱-۸۰

● شکل ۱-۸۰ المنت‌ها، پیچ و مهره‌ها و عایق‌های چینی را نشان می‌دهد. چنانچه المنت‌ها، معیوب باشد می‌توانید المنت‌های جدید را نصب و قطعات دستگاه را برعکس مراحل عملیات باز کردن، ببندید.

شکل ۱-۸۱

● برای باز کردن پایه‌ها طبق شکل ۱-۸۱ با یک دست توسط آچار تخت مناسب، مهره‌ی پیچ را نگهدارید و از طرف دیگر با پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ پایه را باز کنید.

شکل ۱-۸۲

● برای جدا کردن دسته‌ها از بدنه، هر یک از دسته‌ها را با انگشتان دست بگیرید و پس از حرکت دادن آن به سمت بیرون، دسته را طبق شکل ۱-۸۲ از بدنه جدا کنید.

عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه بخاری برقی برعکس حالت باز کردن آن است. دقت کنید تا تمام قطعات و اجزاء درست و صحیح در محل خود قرار گیرند.
به عبارت دیگر برای بستن باید از انتهای مراحل باز کردن شروع کنید و به ابتدای آن برسید.
هنگام سوار کردن قطعات بخاری برقی از نقشه‌ی مونتاژ که در زمان باز کردن دستگاه رسم شده استفاده کنید.

توجه:

پس از بستن دستگاه با تأیید مربی خود دوشاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد آن مطمئن شوید. چنانچه دستگاه بدون ایجاد اشکال کار کند و آمپر آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد بهره‌برداری قرار داد.

توجه:

نتیجه آنچه را که از انجام کار عملی شماره ۱ کسب کرده‌اید به طور خلاصه بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۱-۶-۱- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی بخاری برقی
معمولاً کارخانه‌های سازنده بخاری برقی برای رفع عیب‌های مختلف هر دستگاه جدول‌هایی ارائه می‌دهند. این

جدول‌ها راهنمای مناسبی برای اجرای مراحل عیب‌یابی آن دستگاه است. لذا توصیه اکید می‌شود نحوه‌ی استفاده از این جدول‌ها را دقیقاً بیاموزید و در روند انجام تعمیرات عملاً مورد استفاده قرار دهید.

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
۱-۶-۱- بخاری برقی روشن نمی‌شود	بریز برق ندارد.	به وسیله آومتر (با حداقل رنج ۲۵۰ ولت) ولتاژ بریز را کنترل کنید. در صورت نبودن ولتاژ، عیب را بررسی کنید و به رفع عیب بپردازید.
	دو شاخه خراب و یا سیم رابط آن قطع است.	سیم رابط یا دو شاخه را تعویض کنید.
	کابل رابط دچار پارگی و نقص شده است.	سیم‌های کابل رابط به ترمینال اصلی را جدا کنید و سیم‌های مربوط به فاز و نول کابل را به یکدیگر اتصال دهید. آومتر را روی رنج $R \times 1$ بگذارید و رابط‌های آن را به دو شاخه وصل کنید، در صورتی که سیم‌ها قطع باشند عقربه حرکت نمی‌کند. در این حالت کابل باید عوض شود.
	المنت‌ها قطع شده است.	دو شاخه بخاری را از بریز برق جدا کنید. توسط آومتري که روی رنج $R \times 1$ قرار دارد، مقدار مقاومت المنت را کنترل کنید. اگر المنت سالم باشد عقربه منحرف می‌شود و اهم معینی را نشان می‌دهد در غیر این صورت المنت را تعویض کنید.
	کلید خراب است.	بخاری را از برق جدا کنید. سپس آومتر را در رنج $R \times 1$ بگذارید. رابط‌های آومتر را به ترمینال‌های کلید اتصال دهید چنانچه با قطع و وصل کلید، عقربه آومتر منحرف نشود کلید را تعویض کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های رابط معیوب را تعویض کنید.
	اتصال‌های مدار شل یا قطع است.	اتصال‌ها را محکم و درست برقرار کنید.
۱-۶-۲- چراغ نشان‌دهنده روشن است اما بخاری گرم نمی‌کند.	دو شاخه‌ی داخل بریز، به طور صحیح قرار نگرفته است.	دو شاخه را به طور صحیح به بریز بریزید.
	سیم‌رابط داخل بخاری قطع است.	سیم‌رابط معیوب را تعویض کنید.
	اتصال‌ها شل یا قطع است.	اتصال‌ها را درست و محکم برقرار کنید.
	المنت‌ها قطع است.	المنت‌ها را تعویض کنید.
۱-۶-۳- بدنه‌ی بخاری برق دار است.	کلیدها خراب است.	کلیدها را تعویض کنید.
	سیم اتصال زمین دستگاه به بدنه قطع است.	پس از برطرف کردن عیب بخاری نسبت به وصل سیم اتصال زمین به بدنه‌ی فلزی بخاری اقدام کنید.

نوع عیب	علت	روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
<p>۱-۶-۴- بخاری نمی‌تواند گرمای کافی تولید کند و محیط گرم نمی‌شود.</p>	صفحه‌های صیقلی زیرالمنت‌ها یا صفحه‌های منعکس‌کننده‌ی حرارت کثیف شده‌اند.	صفحه‌ها را با دقت تمیز کنید.
	ولتاژ دستگاه کم است.	علت کم‌بودن ولتاژ، بررسی و در صورت امکان اصلاح شود.
	اتصال‌ها شل هستند.	اتصال‌ها را محکم کنید.
<p>۱-۶-۵- هنگامی که دستگاه کار می‌کند، بوی بد به مشام می‌رسد.</p>	کلید معیوب است و عایق آن در اثر گرمای زیاد در حال سوختن است.	کلید را تعویض کنید.
	عایق سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های معیوب را تعویض کنید.
	رنگ بدنه مرغوب نیست و در اثر حرارت و گرمای المنت‌ها در حال سوختن است.	رنگ بدنه را از جنس نسوز و مرغوب انتخاب کنید و تغییر دهید برای این عمل باید رنگ قبلی را کاملاً پاک یا بدنه را تعویض کنید.
	دو شاخه معیوب است.	دو شاخه را تعویض یا تعمیر کنید.
<p>۱-۶-۶- با قطع کلید و تایمر به محض اتصال دو شاخه پریز برق فیوز عمل می‌کند.</p>	سیم رابط بیرون دستگاه معیوب است.	سیم رابط را تعویض کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های رابط معیوب داخل دستگاه را تعویض کنید.
	دستگاه، اتصال بدنه دارد.	اتصال بدنه را رفع کنید.
	کلید معیوب است.	کلید را تعویض کنید.
	اتصال‌ها شل هستند.	اتصال‌ها را محکم کنید.
	وجود شیء فلزی خارجی در داخل بخاری سبب اتصال کوتاه شده است.	شیء خارجی را بردارید تا اتصال کوتاه رفع شود.

در صورتی که فرصت اضافی داشتید یک دستگاه بخاری برقی معیوب را به کمک مربی کارگاه و

تمرین عملی ۱: دستورالعمل‌های داده شده در مراحل ۱-۵ و جدول ۱-۶، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.

شکل ۱-۸۳

۱-۷- انواع و کاربرد اجاق برقی^۱

اجاق برقی نمونه دیگری از پرطرفدارترین لوازم خانگی به‌شمار می‌آید. در سال‌های اخیر با اضافه شدن تایمرهای دیجیتالی، دکمه‌های تماسی و سیستم‌های کنترل از راه دور، سرعت پیشرفت این دستگاه شتاب بیشتری گرفته است. شکل ۱-۸۳ یک نمونه دستگاه اجاق برقی ساده را نشان می‌دهد. در این دستگاه کلید و لوازم کنترل دستگاه در قسمت پشت آن قرار دارد.

شکل ۱-۸۴

شکل ۱-۸۴ یک دستگاه اجاق برقی مجهز به تایمر، کلید و چراغ نشان دهنده را نشان می دهد.

شکل ۱-۸۵

در شکل ۱-۸۵ یک دستگاه اجاق برقی مجهز به تایمر ° تا ۹۰ دقیقه، کلید، چراغ نشان دهنده و یک ترموستات ° ۵ تا ° ۲۶ درجه سانتی گراد را مشاهده می کنید.

شکل ۱-۸۶

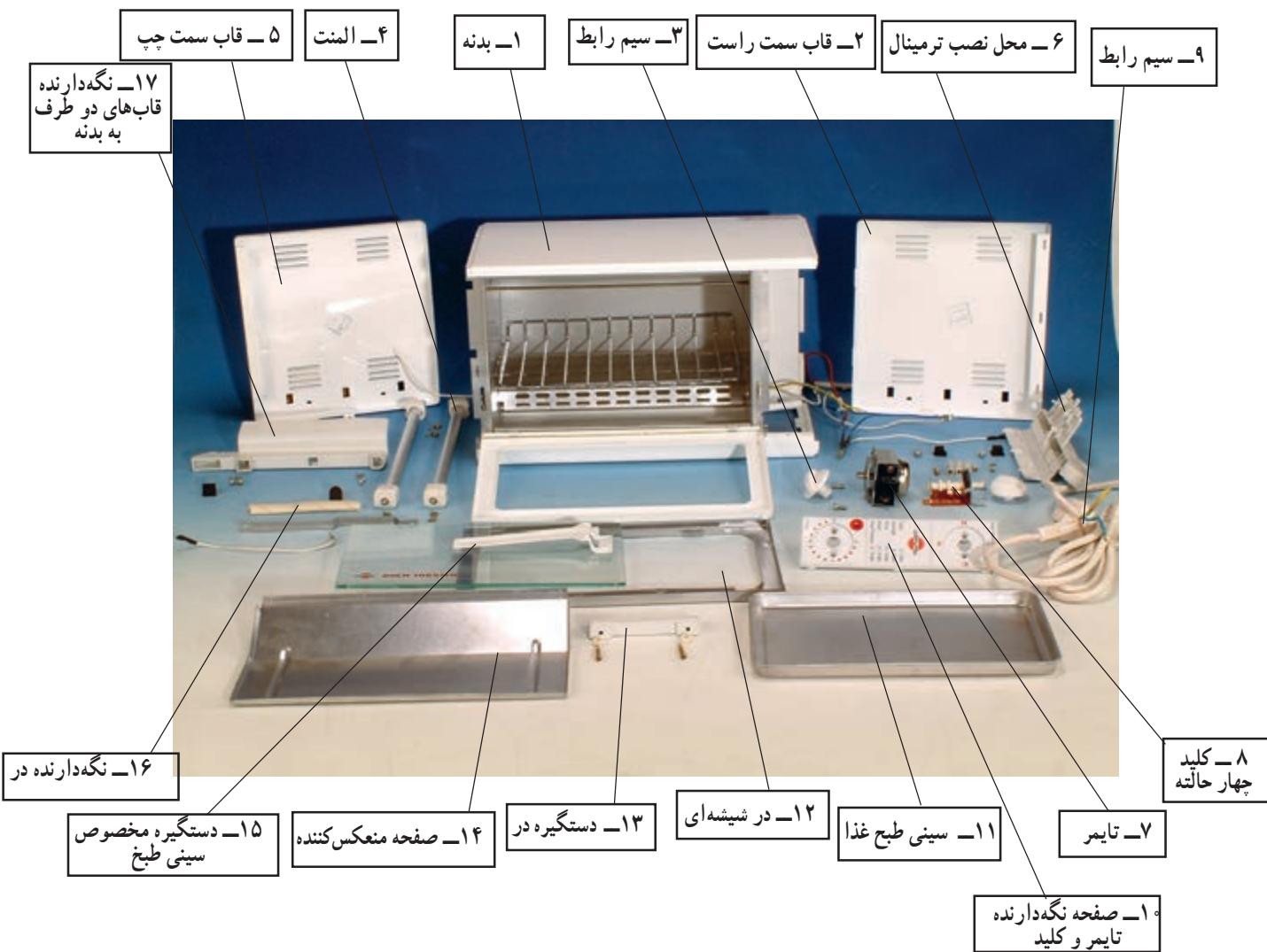
در شکل ۱-۸۶ یک دستگاه اجاق برقی مجهز به کلید روشن و خاموش، ترموستات قابل تنظیم از ° ۶۰ تا ° ۲۲۰ درجه سانتی گراد، یک تایمر قابل تنظیم تا ۱۲ ساعت و یک تایمر قابل تنظیم تا ۱۲۰ دقیقه نشان داده شده است تایمرها و ترموستاتها در هنگام پختن انواع غذاهای خورشتی و گرم نگهداشتن آنها به کار می روند.

شکل ۱-۸۷

۱-۸- ساختمان اجاق برقی

شکل ۱-۸۷ یک دستگاه اجاق برقی مجهز به تایمر، کلید چهاروضعیتی گردان و چراغ نشان دهنده را نشان می دهد. قطعات تشکیل دهنده ی این اجاق برقی را در شکل ۱-۸۸ مشاهده می کنید.

شکل ۸۸-۱

شکل ۸۹-۱

۱-۸-۱- المنت: المنت اجاق برقی در دو نوع فتری با حفاظ شیشه‌ای و لوله‌ای ساخته می‌شود. در نوع فتری با حفاظ شیشه‌ای، حرارت تولید شده، از طریق منعکس کننده‌ی صیقلی به صورت متمرکز و یکنواخت به غذا می‌رسد. این المنت را در شکل ۸۹-۱ مشاهده می‌کنید.

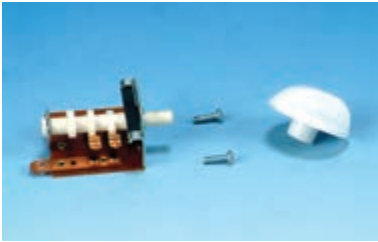
شکل ۱-۹۰

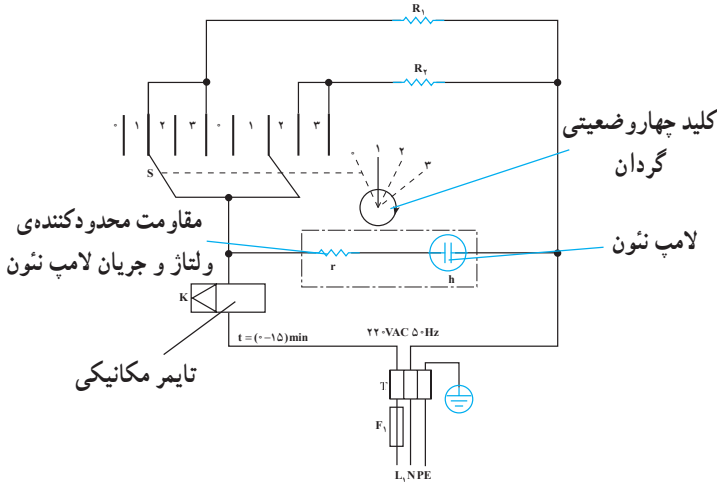
شکل ۱-۹۱

شکل ۱-۹۲

شکل ۱-۹۳

شکل ۱-۹۴

در اجاق برقی با المنت از نوع لوله‌ای برای توزیع یکنواخت حرارت فرم خاص به آن داده می‌شود و یک المنت در بالا و المنت دیگر در پایین دستگاه قرار می‌گیرد. شکل‌های ۱-۹۰ و ۱-۹۱ دو نوع المنت لوله‌ای اجاق برقی را نشان می‌دهد.

در شکل ۱-۹۲ اهم‌متر مقدار مقاومت المنت اجاق برقی را در حالت سرد، $145/7$ اهم نشان می‌دهد.^۱

توان این المنت با مراجعه به مقدار نوشته شده روی پلاک دستگاه برابر با 325 وات است. اما با توجه به مقدار اندازه‌گیری شده برای مقاومت، مقدار توان در ولتاژ 220 ولت برابر است با:

$$P = \frac{V^2}{R} = \frac{220^2}{145/7} = 333/2W$$

در حالت گرم مقدار مقاومت کمی افزایش داشته و توان مصرفی المنت حدوداً 325 وات می‌شود.

۱-۸-۲- کلید چهار وضعیتی اجاق برقی: شکل

۱-۹۳ یک کلید چهار وضعیتی را که برای قطع و وصل مدار الکتریکی المنت‌های اجاق برقی به کار می‌رود، نشان می‌دهد.

۱-۹- مدار الکتریکی اجاق برقی

شکل ۱-۹۴ مدار الکتریکی اجاق برقی شکل ۱-۸۷ را نشان می‌دهد. این مدار از تایمر K، فیوز F_1 ، ترمینال T، کلید چهار وضعیتی گردان S، فیوز، المنت‌های R_1 ، R_2 و چراغ نشان‌دهنده‌ی h تشکیل شده است.

۱- همواره مقدار توان اندازه‌گیری شده از طریق مقاومت و ولتاژ توسط دستگاه‌های اندازه‌گیری با توان نوشته شده روی پلاک دستگاه کمی تفاوت دارد. این تفاوت

به لحاظ تolerانس‌های قطعات دستگاه و تغییرات مقاومت در حالت سرد و گرم است.

جدول ۱-۲

وضعیت کلید	المنت R_1	المنت R_2
۰	قطع	قطع
۱	وصل	قطع
۲	قطع	وصل
۳	وصل	وصل

برای مشخص شدن نحوه‌ی ارتباط بین کنتاکت‌های کلید چهاروضعیتی، معمولاً برای هر کلید جدولی تنظیم می‌کنند. در جدول ۱-۲ چهاروضعیت کلید اجاق برقی را ملاحظه می‌کنید. مدار اجاق برقی نشان داده شده در شکل ۱-۹۴ در وضعیت (۰) رسم شده است.

تمرین ۱: مدار اجاق برقی را برای حالت‌های ۱، ۲ و ۳ رسم کنید.

۱-۱-۰ کار عملی شماره‌ی ۲

روش بازکردن اجاق برقی

۱-۱-۰-۱ ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی مورد

نیاز

■ اجاق برقی یک دستگاه

■ ابزار و تجهیزات برقکاری و فلزکاری مانند آنچه که در

قسمت ۱-۵-۱ آمده است.

■ سرسیم، سیم رابط، کابل و عایق نسوز به اندازه‌ی

مورد نیاز

■ فندک، یک عدد

■ وسایل لحیم‌کاری

■ نقشه‌ی مدار الکتریکی دستگاه، یک نسخه

■ قطعات یدکی دستگاه، قطعات به تعداد مورد نیاز جهت

تعویض

■ میزکار، یک دستگاه

■ وسایل کمک آموزشی

۲-۱-۰-۱ نکات ایمنی

▲ هرگز در اجاق برقی را به هنگام استفاده مانند شکل ۱-۹۵ بازنگذارید.

▲ هنگام باز کردن دستگاه مواظب خارهای پلاستیکی دستگاه که در شکل ۱-۹۶ مشاهده می‌کنید، باشید.

۱-۹۵

شکل ۱-۹۶

شکل ۱-۹۷

▲ هنگام بیرون آوردن سیم رابط دستگاه طبق شکل ۱-۹۷، سرسیم، سیم رابط را با دم‌باریک بگیرید و آن را از محل نصب بیرون بکشید.

شکل ۱-۹۸

▲ ابتدا دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق طبق شکل ۱-۹۸ بیرون بیاورید سپس اقدام به بازکردن دستگاه کنید.

محل اتصال
سیم زمین

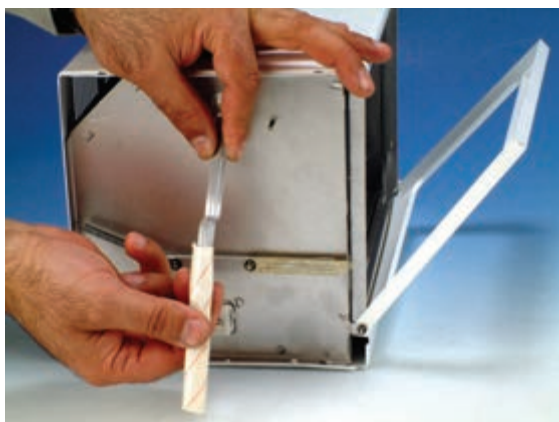
شکل ۱-۹۹

▲ برای جلوگیری از خطر برق‌گرفتگی سیم اتصال زمین دستگاه را طبق شکل ۱-۹۹ به بدنه‌ی فلزی دستگاه اتصال دهید و توسط سیم رابط سه سیمه، دستگاه را به پریز برق ارت‌دار وصل کنید.

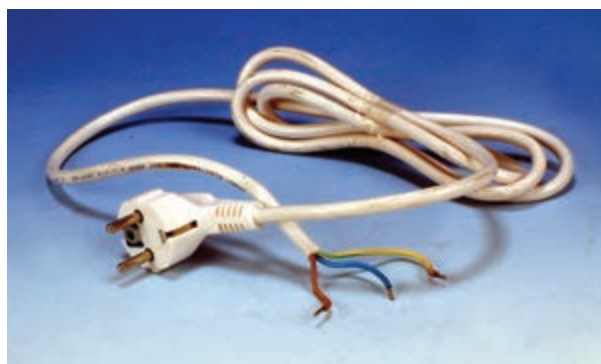
شکل ۱-۱۰۰

▲ هرگز دستگاه را بدون در شیشه‌ای مانند شکل ۱-۱۰۰ مورد استفاده قرار ندهید.

شکل ۱-۱۰۱

▲ عایق بندی دستگاه و هادی های رابط بین المنت ها را به طور کامل انجام دهید تا خطر برق گرفتگی رخ ندهد و مرتباً هر چند وقت یک بار عایق بندی دستگاه را به طور کامل بازدید کنید. شکل ۱-۱۰۱ انجام عایق بندی را نشان می دهد.

شکل ۱-۱۰۲

▲ همواره برای تعویض سیم رابط دستگاه از سیم رابط سه سیمه و دو شاخه ای ارت دار مانند شکل ۱-۱۰۲ استفاده کنید.

فنر تحت کشش

شکل ۱-۱۰۳

▲ هنگام باز کردن دستگاه مواظب فنر داخل دستگاه باشید این فنر در اثر باز شدن در دستگاه، تحت کشش قرار می گیرد و در صورت خارج شدن قلاب آن و آزاد شدن فنر، ممکن است به شما و اطرافیان آسیب وارد آورد. در شکل ۱-۱۰۳ فنر تحت کشش را مشاهده می کنید.

زمان اجرای کار عملی شماره ۲ : ۸ ساعت

۳-۱-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲ (قسمت اول)

روش باز کردن دسته در و در شیشه‌ای اجاق برقی

توجه:

قبل از اجرای کار عملی شماره ۲ نکات ایمنی ارائه شده در قسمت‌های عملی ۲-۱-۱-۱ را مورد بررسی و مطالعه دقیق قرار دهید، سپس اجرای کار عملی اجاق برقی را شروع کنید.

شکل ۱-۱۰۴

● در دستگاه را باز کنید و سینی را بیرون بیاورید (شکل ۱-۱۰۴).

شکل ۱-۱۰۵

● به وسیله‌ی پیچ گوشتی چهارسو، پیچ دسته‌ی در را باز کنید (شکل ۱-۱۰۵).

شکل ۱-۱۰۶

● پس از باز کردن دسته‌ی در طبق شکل ۱-۱۰۶ می‌توانید دسته‌ی در یا در شیشه‌ای اجاق برقی را تعویض کنید.

۴-۱-۱۰- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲ (قسمت دوم)

روش بازکردن تایمر

مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۳-۱-۱۰ انجام می‌شود.

● به وسیله یک پیچ گوشتی تخت (دو سو) خار پلاستیکی و نگهدارنده‌ی قاب کناری دستگاه روی پایه‌ی اجاق را با اهرم کردن آن از قاب جدا کنید (شکل ۱-۱۰۷).

شکل ۱-۱۰۷

شکل ۱-۱۰۸

● به وسیله‌ی پیچ گوشتی تخت مناسب، خار پلاستیکی وسط قاب نگهدار را آزاد یا آن را از جای خود بیرون بیاورید (شکل ۱-۱۰۸).

شکل ۱-۱۰۹

● واسطه‌ی پلاستیکی یا قاب نگهدار را طوری اهرم کنید که سه خار مربوط به آن باز شود (شکل ۱-۱۰۹).

● سمت چپ قاب فلزی دستگاه را به طرف بالا حرکت دهید (شکل ۱-۱۱۰).

● قاب را به آرامی به سمت بالا بکشید تا خارها یا زائده‌های فلزی از جای خود خارج شوند (شکل ۱-۱۱۱).

شکل ۱-۱۱۱

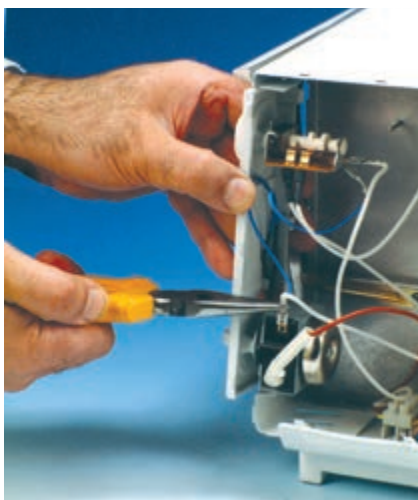

شکل ۱-۱۱۰

شکل ۱-۱۱۲

● با برداشتن قاب فلزی دستگاه، تایمر و سیم کشی مدار قابل دسترسی است (شکل ۱-۱۱۲). نقشه کامل مدار را از روی دستگاه ترسیم کنید و آن را با مدار الکتریکی شکل ۱-۹۴ تطبیق دهید.

شکل ۱-۱۱۳

● سرسیم‌های مربوط به سیم رابط تایمر را با دم باریک آزاد کنید (شکل ۱-۱۱۳).

شکل ۱-۱۱۴

● سر ولوم پلاستیکی را بیرون بیاورید (شکل ۱-۱۱۴). این نوع سرولوم‌ها معمولاً با کمی فشار آزاد می‌شوند.

● در صورتی که سرولوم در جای خود محکم بود، تکه‌ای نوار پارچه‌ای را از زیر سرولوم عبور دهید و از آن به عنوان اهرم استفاده کنید (شکل ۱-۱۱۵).

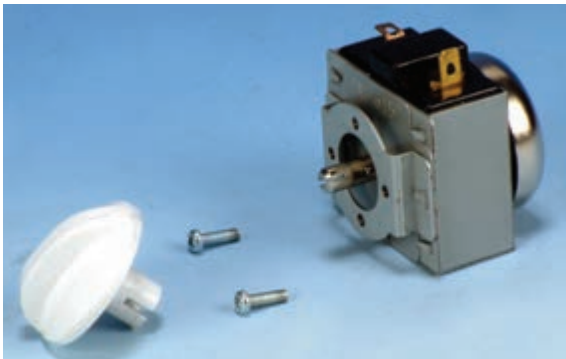
شکل ۱-۱۱۵

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی چهارسو، پیچ‌های محکم‌کننده‌ی تایمر به قاب پلاستیکی دستگاه را باز کنید (شکل ۱-۱۱۶).

شکل ۱-۱۱۶

● پس از بازکردن دستگاه تایمر، چنانچه نیاز به تعویض آن باشد می‌توانید آن را تعویض کنید.
● عمل بستن تایمر دستگاه را برعکس مراحل بازکردن انجام دهید.

شکل ۱-۱۱۷

۵-۱۰-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت سوم)

روش بازکردن کلید چهاروضعیتی

با استفاده از دستورات داده شده در قسمت ۴-۱۰-۱

قاب فلزی دستگاه را بردارید.

● به وسیله دم باریک، سرسیم‌های مربوط به سیم رابط متصل به کلید را باز کنید (شکل ۱-۱۱۸).

شکل ۱-۱۱۸

شکل ۱-۱۱۹

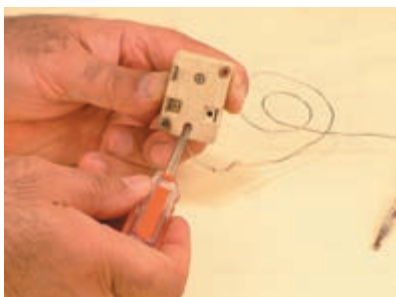
● چراغ نشان‌دهنده را با دم باریک به آرامی بگیرید و آن را از محل خود خارج کنید (شکل ۱-۱۱۹).

● سر ولوم کلید را از محور کلید بیرون بیاورید (شکل ۱-۱۲۰).

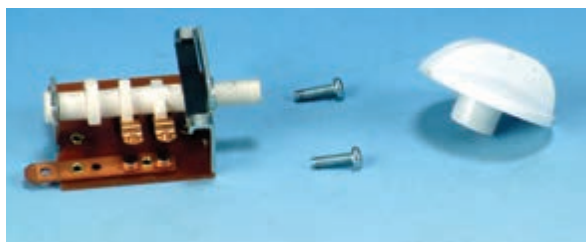
شکل ۱-۱۲۰

به وسیله پیچ‌گوشتی چهارسو، پیچ‌های محکم‌کننده‌ی کلید به قاب پلاستیکی را باز کنید (شکل ۱-۱۲۱).

شکل ۱-۱۲۱

کلید، سر ولوم و پیچ‌های نگهدارنده‌ی آن در شکل ۱-۱۲۲ مشاهده می‌شود.

شکل ۱-۱۲۲

۶-۱-۱۰-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲
 (قسمت چهارم)
 روش باز کردن ترمینال دستگاه :
 مراحل این کار در ادامه ی مراحل کار ۵-۱-۱۰ انجام
 می شود .

شکل ۱-۱۲۳

● با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ محکم کننده ی
 وسط درپوش پلاستیکی و نگهدارنده ی ترمینال را باز کنید(شکل
 ۱-۱۲۳).

شکل ۱-۱۲۴

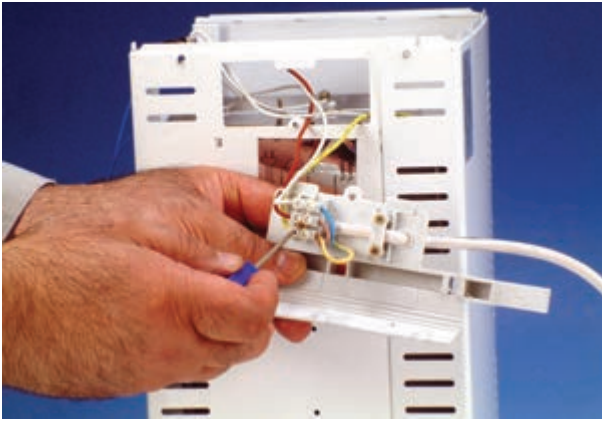
● به وسیله ی پیچ گوشتی تخت مناسب، لاستیک های
 محافظ روی پیچ های دو طرف درپوش پلاستیکی را از جای خود
 خارج کنید شکل (۱-۱۲۴).

شکل ۱-۱۲۵

● به وسیله ی پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، دو پیچ
 محکم کننده ی درپوش پلاستیکی به بدنه را باز کنید (شکل
 ۱-۱۲۵).

● به وسیله ی پیچ گوشتی تخت مناسب، سرسیم های سیم را به ترمینال را باز کنید (شکل ۱-۱۲۶).

شکل ۱-۱۲۶

● به وسیله ی پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ نگه دارنده ی ترمینال به درپوش پلاستیکی را باز کنید (شکل ۱-۱۲۷).

شکل ۱-۱۲۷

● ترمینال نصب شده روی دستگاه از نوع شاخه ای و دارای سه خانه است. هر یک از خانه ها به طور جداگانه به فاز، نول و سیم زمین اختصاص دارد (شکل ۱-۱۲۸).

شکل ۱-۱۲۸

۲-۱۰-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت پنجم)

مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۶-۱۰-۱ انجام

می‌شود.

روش باز کردن سیم رابط

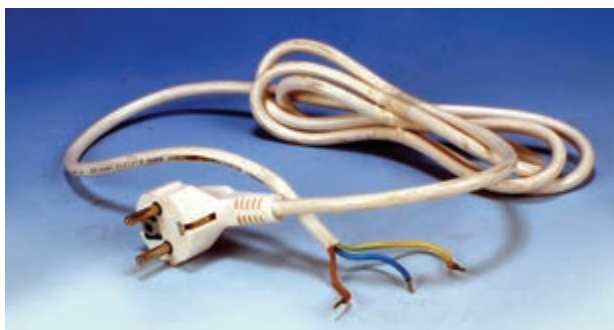
● بعد از باز کردن ترمینال، پیچ‌های مربوط به بست

نگه‌دارنده‌ی ترمینال به درپوش پلاستیکی را که در شکل ۱۲۹-۱

نشان داده شده است، باز کنید.

شکل ۱۲۹-۱

شکل ۱۳۰-۱

● شکل ۱۳۰-۱ سیم رابط دستگاه را که سه سیمه است،

نشان می‌دهد. در صورت معیوب بودن آن را تعویض کنید.

۸-۱۰-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

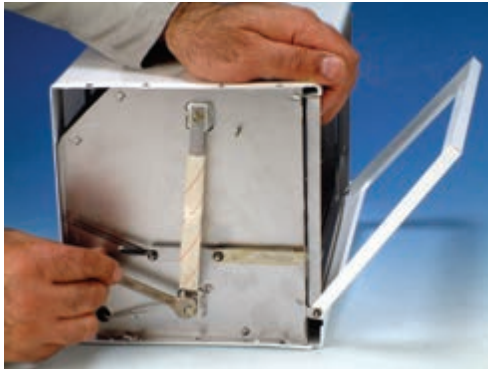
(قسمت ششم)

روش بازکردن المنت بالای دستگاه:

مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۷-۱۰-۱ انجام

می‌شود.

● به وسیله‌ی آچار تخت مناسب مهره‌ی نگه‌دارنده‌ی سرسیم‌ها به ترمینال المنت را باز کنید (شکل ۱-۱۳۱).

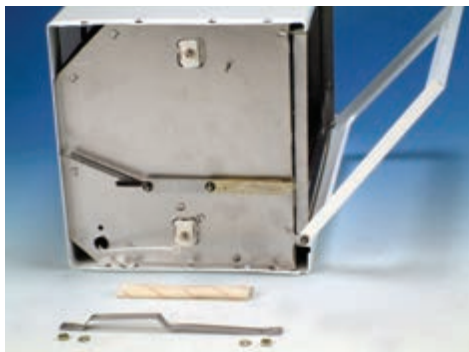
شکل ۱-۱۳۱

عایق
رابط هادی

شکل ۱-۱۳۲

● روکش عایق روی هادی تسمه‌ای شکل را که واسطه بین دو المنت است و برای جلوگیری از اتصال بدنه روی هادی نصب شده، با دست بگیرید و آن را مطابق شکل ۱-۱۳۲ از روی هادی تسمه‌ای بیرون بکشید.

شکل ۱-۱۳۳

● هادی واسطه‌ی بین دو المنت را باز کنید (شکل ۱-۱۳۳).

شکل ۱-۱۳۴

● در دستگاه را طبق شکل ۱-۱۳۴ باز کنید تا موقعیت المنت بالایی که هدف، بازکردن آن است به خوبی مشاهده شود. همچنین اگر زائیده‌ای در داخل دستگاه وجود داشته باشد در زمان بازکردن المنت قابل دیدن است.

شکل ۱-۱۳۵

● به وسیله‌ی آچار تخت مناسب، سرسیم‌های سیم رابط به المنت را باز کنید (شکل ۱-۱۳۵).

شکل ۱-۱۳۶

● دستگاه را در وضعیت شکل ۱-۱۳۶ قرار دهید.

شکل ۱-۱۳۷

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی تخت مناسب، خار فلزی نگه‌دارنده‌ی المنت را از روی عایق سرالمنت بلند کنید (شکل ۱-۱۳۷).

شکل ۱-۱۳۸

● به وسیله‌ی دم‌باریک، خار فلزی خم شده روی عایق المنت را صاف کنید تا المنت آزاد شود، (شکل ۱-۱۳۸). سپس سرهای المنت را با احتیاط کامل و توسط دست از جای خود در دو طرف دستگاه بیرون آورید.

شکل ۱-۱۳۹

● المنت فتری با حفاظ شیشه‌ای بعد از باز شدن در شکل ۱-۱۳۹ مشاهده می‌شود.

شکل ۱-۱۴۰

۹-۱۰-۱- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت هفتم)

روش بازکردن المنت پایین دستگاه:

مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۸-۱۰-۱ انجام

می‌شود.

● به وسیله‌ی دم‌باریک، خار فلزی نگه‌دارنده‌ی بازوی مکانیکی را صاف کنید (شکل ۱-۱۴۰).

شکل ۱-۱۴۱

● طبق شکل ۱-۱۴۱ به کمک دم‌باریک، رابط یا بازوی مکانیکی قاب در را از جای آن آزاد کنید.

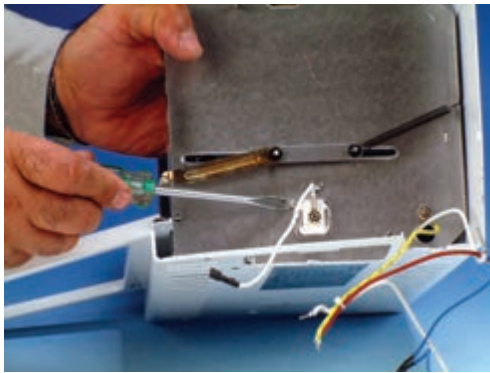
شکل ۱-۱۴۲

● پس از باز کردن بازوی مکانیکی رابط در و بدنه، قاب فلزی در دستگاه را بردارید (شکل ۱-۱۴۲).

شکل ۱-۱۴۳

● پس از باز شدن رابط یا بازوی مکانیکی، در دستگاه باز می‌ماند و باز کردن المنت پایین دستگاه امکان‌پذیر می‌شود (شکل ۱-۱۴۳).

شکل ۱-۱۴۴

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی تخت مناسب، خار فلزی روی عایق سرالمنت را بلند کنید و سیم رابط‌المنت را از سرالمنت باز کنید (شکل ۱-۱۴۴).

شکل ۱-۱۴۵

● خار نگه‌دارنده‌ی حفاظ شبکه‌ی فلزی روی‌المنت را با دم‌باریک صاف کنید. با جابجا کردن شبکه‌ی فلزی روی‌المنت در داخل اجاق، به طرف بالا با احتیاط سرهای‌المنت را از دو طرف دستگاه بیرون بیاورید (شکل ۱-۱۴۵).

● شکل ۱-۱۴۶ بدنه‌ی دستگاه را نشان می‌دهد که‌المنت پایین آن از دستگاه خارج شده است.

شکل ۱-۱۴۶

پس از بستن دستگاه زیر نظر مربی کارگاه، دوشاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد دستگاه مطمئن شوید.

توجه:

چنانچه دستگاه بدون اشکال کار کند و آمپر آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد استفاده قرار داد.

عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه برعکس حالت باز کردن آن است. دقت کنید تا تمام قطعات و اجزا درست و صحیح در محل خود قرار گیرند.

توجه:

به عبارت دیگر برای بستن قطعات دستگاه باید از انتهای مراحل باز کردن آن شروع کنید و به ابتدای آن برسید. هنگام سوار کردن قطعات، از نقشه‌ی مونتاژ که در مراحل باز کردن دستگاه رسم شده استفاده کنید.

مشاهدات و نتایجی را که از کار عملی شماره ۲ به دست آورده اید به طور خلاصه بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۱۱-۱- جدول عیب یابی، روش های رفع عیب، تعمیر و راه اندازی اجاق برقی

معمولاً کارخانه های سازنده ی اجاق برقی برای رفع عیب های مختلف هر دستگاه جدول هایی ارائه می دهند. این جدول ها راهنمای مناسبی برای اجرای مراحل عیب یابی آن دستگاه است. لذا توصیه اکید می شود نحوه ی استفاده از این جدول ها را دقیقاً بیاموزید و در روند انجام تعمیرات عملاً مورد استفاده قرار دهید.

نوع عیب	علت	روش رفع عیب، تعمیر و راه اندازی
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ۱۱-۱-اجاق برقی روشن نمی شود. </div>	پریز برق ندارد.	پس از اطمینان از برق دار بودن شبکه ی برق منزل، نسبت به رفع عیب پریز اقدام کنید.
	دوشاخه خراب است.	دوشاخه را تعمیر یا تعویض کنید.
	سیم رابط معیوب است.	سیم رابط را تعویض کنید.
	کلید خراب است.	کلید را تعویض کنید.
	تایمر خراب است.	تایمر را تعویض کنید.
	سیم های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم های معیوب را توسط اهم متر شناسایی و آن را تعویض کنید.
	ترموستات معیوب است	ترموستات را تعویض کنید.
	چراغ های نشان دهنده و المنت ها معیوب هستند.	آن ها را تعویض کنید.
	فیوز داخل دستگاه یا فیوز خط پریز تغذیه کننده ی دستگاه عمل کرده است.	فیوز را پس از رفع عیب دستگاه تعویض کنید.

نوع عیب	علت	روش رفع عیب، تعمیر و راه اندازی
	اتصال‌ها شل یا قطع شده است.	اتصال‌های شل را محکم و اتصال‌های قطع شده را ترمیم کنید.
	دوشاخه به‌طور کامل در پریز قرار نگرفته است.	دوشاخه را به‌طور کامل به پریز متصل کنید.
۱-۱۱-۲- بدنه‌ی دستگاه برق‌دار است.	سیم اتصال زمین دستگاه قطع شده است.	پس از عیب‌یابی و رفع عیب دستگاه سیم اتصال زمین را به ترمینال اتصال زمین یا به قسمت فلزی بدنه‌ی دستگاه وصل کنید.
	المنت‌ها قطع است.	المنت‌ها را تعویض کنید.
۱-۱۱-۳- چراغ نشان‌دهنده روشن است اما المنت‌ها گرم نمی‌کنند.	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های رابط معیوب را تعویض کنید.
	اتصالات شل یا قطع است.	اتصال‌های شل را محکم کنید و اتصال‌های قطع شده را ترمیم کنید.
	صفحات صیقلی دستگاه که منعکس‌کننده‌ی حرارت هستند کثیف شده‌اند.	صفحات را تمیز کنید.
۱-۱۱-۴- دستگاه برای پخت غذا مطلوب نیست.	دستگاه فاقد در شیشه‌ای محافظ است.	در شیشه‌ای را نصب کنید.
	تایمر خراب است.	تایمر را تعویض کنید.
	ترموستات معیوب است.	ترموستات را تعویض کنید.
	اتصال‌ها شل هستند.	اتصال‌ها را محکم کنید.
	در دستگاه باز است.	در دستگاه را ببندید.
۱-۱۱-۵- به محض وصل کردن دوشاخه‌ی دستگاه به پریز، فیوز شبکه‌ی برق منزل عمل می‌کند.	ولتاژ تغذیه دستگاه کم است.	در صورت امکان ولتاژ تغذیه دستگاه را اصلاح کنید.
	دوشاخه معیوب است.	دوشاخه را تعمیر یا تعویض کنید.
	سیم رابط معیوب است.	سیم رابط را تعویض کنید.
	دستگاه، اتصال بدنه دارد.	اتصال بدنه‌ی دستگاه را رفع کنید.

در صورتی که فرصت اضافی داشتید یک دستگاه اجاق برقی معیوب را زیر نظر مربی کارگاه و با استفاده از دستورالعمل‌های داده شده در مراحل ۱-۱۰ و جدول ۱-۱۱ و با رعایت کلیه موارد ایمنی عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.

تمرین
عملی:

آزمون پایانی (۱)

آزمون نظری

- ۱- المنت بخاری برقی حمام کدام نوع است؟
 - (۱) فنری روی میله‌های سرامیکی و داخل حفاظ شیشه‌ای
 - (۲) لوله‌ای (میله‌ای)
 - (۳) صفحه‌ای
 - (۴) نواری
- ۲- کدام نوع المنت در بخاری برقی استفاده نمی‌شود؟
 - (۱) فنری روی میله‌های سرامیکی
 - (۲) لوله‌ای (میله‌ای)
 - (۳) فنری داخل حفاظ شیشه‌ای
 - (۴) صفحه‌ای
- ۳- المنت‌های اجاق برقی از کدام نوع است؟
 - (۱) لوله‌ای (میله‌ای)
 - (۲) فنری داخل حفاظ شیشه‌ای و لوله‌ای
 - (۳) فنری روی میله‌های سرامیکی
 - (۴) صفحه‌ای
- ۴- عایق المنت‌های لوله‌ای (میله‌ای) کدام است؟
 - (۱) پودر اکسید منیزیم
 - (۲) پودر میکا
 - (۳) خاک چینی
 - (۴) خاک سرامیک
- ۵- روکش سیم رابط داخل بخاری و اجاق برقی باید حتماً نسوز باشد.
- ۶- توان الکتریکی المنت‌های بخاری و اجاق برقی از کدام رابطه‌ی تقریبی بدست می‌آید؟
- ۷- وظیفه‌ی صفحات صیقلی در بخاری و اجاق برقی چیست؟
- ۸- اگر گرمای تولیدی بخاری برقی مطلوب نباشد اشکال در چیست؟
- ۹- اگر بهره‌ی گرمایی اجاق برقی مطلوب نباشد دلایل آن را بیان کنید.
- ۱۰- در اجاق برقی وقتی دو المنت بالا و پایین دستگاه در مدار قراردارند، اتصال آن‌ها به صورت ... است.
- ۱۱- کدام وسیله بیشتر برای روشن و خاموش کردن المنت‌های بخاری برقی استفاده می‌شود؟
 - (۱) کلید ساده‌ی بدون چراغ
 - (۲) کلید چراغ‌دار
 - (۳) تایمر
 - (۴) ترموستات
- ۱۲- در اجاق برقی پیشرفته‌ی امروزی از چه وسایلی برای کنترل تغذیه‌ی المنت‌ها استفاده نمی‌شود؟
 - (۱) تایمر
 - (۲) ترموستات
 - (۳) کلیدهای چند حالتی
 - (۴) کلید چراغ‌دار
- ۱۳- چنانچه بدنه‌ی اجاق برقی برق‌دار شود چه عاملی سبب برقراری اتصال بدنه شده است؟
- ۱۴- اگر چراغ نشان دهنده کلیدهای بخاری برقی روشن باشد اما المنت‌ها هیچ‌کدام گرما ندهند علت چیست؟
- ۱۵- اگر در اجاق برقی، نشان دهنده روشن باشد اما المنت‌ها گرم نکند علت چیست؟ شرح دهید.

- ۱۶- سیم رابط در اجاق برقی، باید $\frac{20}{3}$ رشته‌ای باشد.
- ۱۷- جنس سیم المنت در بخاری و اجاق برقی چیست؟
- ۱۸- چرا تایمرهای اجاق برقی دارای زنگ خبر هستند؟
- ۱۹- برای هادی‌های ارتباط‌دهنده‌ی مدار در اجاق و بخاری برقی و هادی‌هایی که روکش یا عایق آن‌ها نسوز نیست چه تدابیر ایمنی به کار گرفته می‌شود؟
- ۲۰- سیم هادی پریز منازل معمولاً چند میلی‌متر مربع انتخاب می‌شود؟

۱/۵ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲/۵ (۳)

آزمون عملی

یکی از دو کار عملی را انجام دهید.

۱- یک دستگاه بخاری برقی را که اصلاً کار نمی کند عیب یابی، تعمیر و راه اندازی کنید.

۲- در یک دستگاه اجاق برقی چراغ نشان دهنده، روشن است اما المنت ها هیچکدام گرم نمی کنند آن را

عیب یابی، تعمیر و راه اندازی کنید.

فصل دوم

باز کردن، تفکیک، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کباب‌پز و توستر برقی

هدف کلی

عیب‌یابی و تعمیرات کباب‌پز و توستر برقی

هدف‌های رفتاری: فراگیر پس از پایان این فصل قادر خواهد بود:

- ۱- انواع کباب‌پز و توستر برقی را نام ببرد.
- ۲- کاربرد کباب‌پز و توستر برقی را توضیح دهد.
- ۳- قطعات کباب‌پز و توستر برقی را نام ببرد.
- ۴- قطعات کباب‌پز و توستر برقی را شرح دهد.
- ۵- ترموستات کباب‌پز و توستر برقی را تنظیم کند.
- ۶- قطعات کباب‌پز و توستر برقی را از یکدیگر تشخیص دهد.
- ۷- مدار الکتریکی کباب‌پز و توستر برقی را شرح دهد.
- ۸- کباب‌پز و توستر برقی را باز و مجدداً سوار کند.
- ۹- نقشه‌ی الکتریکی و چیدمان قطعات کباب‌پز و توستر برقی مونتاژ شده را در حین مراحل پیاده‌سازی،

ترسیم کند.

- ۱۰- کباب‌پز برقی معیوب را عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کند.
- ۱۱- توستر برقی معیوب را عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کند.

ساعات آموزش

جمع	عملی	نظری
۱۴	۱۲	۲

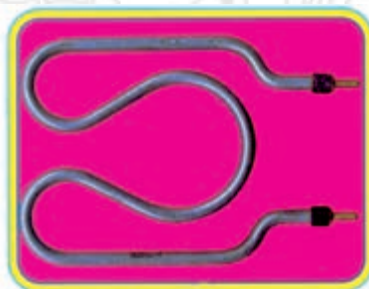
با توجه به تنوع کباب‌پز و توستر برقی و محدودیت زمانی موجود در استاندارد، کافی است فراگیر یک نمونه بخاری برقی و یک نمونه اجاق برقی را با توجه به امکانات و تجهیزات کارگاهی از نظر مباحث تئوری و عملی تجزیه و تحلیل کند و با استفاده از جدول عیب‌یابی مربوطه زیر نظر مربی کارگاه با رعایت کامل موارد ایمنی به عیب‌یابی و تعمیر آن بپردازد. لذا کسب مهارت برای سایر انواع کباب‌پز و توستر برقی در طی کارآموزی و تجربه‌ی عملی آینده خواهد بود.

نکته مهم:

پیش‌آزمون (۲)

۱- چرا این المنت که برای اجاق برقی و کباب‌پز برقی استفاده می‌شود از فرم و شکل خاصی برخوردار

است؟

۲- عایق المنت شکل بالا کدام است؟

(۱) پودر اکسید منیزیم (۲) پودر میکا (۳) چینی (۴) سرامیک

۳- مقاومت اهمی که با لامپ نشان‌دهنده‌ی بخاری برقی سری می‌شود چه نقشی در مدار به عهده دارد؟

(۱) افزایش جریان الکتریکی لامپ (۲) کاهش ولتاژ دو سر لامپ

(۳) افزایش روشنایی لامپ (۴) افزایش گرمای اجاق برقی

۴- برای افزایش گرمادهی اجاق برقی چه تدابیری به‌کار گرفته می‌شود؟

۵- در بیشتر کباب‌پزهایی که دو صفحه‌ی پخت جدا از هم دارند، المنت‌ها به چه صورت در مدار قرار

می‌گیرند؟

(۱) سری (۲) موازی (۳) سری و موازی

۶- در کباب‌پز برقی کنترل زمان پخت غذا یا کباب به عهده‌ی چه وسیله‌ای است؟

(۱) تایمر (۲) ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم

(۳) کلید چراغ‌دار (۴) ترموستات بی‌متالی با تنظیم ثابت

۷- المنت توستر برقی کدام است؟

(۱) فنری داخل حفاظ شیشه‌ای و نواری که روی صفحه‌ی عایق پیچیده شده است.

(۲) فنری و میله‌ای

(۳) فنری که روی میله‌ی توخالی سرامیکی پیچیده شده است.

۸- زمان برشته شدن نان در توستر برقی به‌عهده‌ی ... است.

۹- المنت‌های توستر برقی به چه صورت در مدار قرار می‌گیرند؟

۱۰- اصولاً مقدار مقاومت المنت‌مبانی توستر برقی چند برابر مقاومت المنت‌های کناری است؟

۲-۱- اطلاعات کلی

کباب‌پز برقی^۱ و توستر برقی^۲ از وسایل خانگی هستند که انرژی الکتریکی را به انرژی حرارتی تبدیل می‌کنند. از کباب‌پز برقی برای برشته کردن و پختن گوشت و از توستر برقی برای داغ کردن یا برشته کردن نان استفاده می‌شود.

شکل ۲-۱

۲-۲- انواع کباب‌پز برقی و کاربرد آنها

دستگاه کباب‌پز برقی در طرح‌ها و شکل‌های متفاوت تولید می‌شود و در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد. از نظر قدرت الکتریکی، سیستم کنترل درجه حرارت، شکل ظاهری و ... می‌توان آنها را به انواع مختلف تقسیم‌بندی کرد.

۲-۲-۱: شکل ۲-۱ یک دستگاه کباب‌پز از نوع باز با

کلید چراغ‌دار را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۲

۲-۲-۲: شکل ۲-۲ یک دستگاه کباب‌پز از نوع باز با

پایه‌های ساده سیمی و بدون کلید را نشان می‌دهد. با وصل کردن دو شاخه‌ی سیم رابط به پریز برق منزل، دستگاه روشن می‌شود.

شکل ۲-۳

۲-۲-۳: شکل ۲-۳ یک دستگاه کباب‌پز برقی نوع باز

با کلید روشن و خاموش چراغ‌دار را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۴

۲-۲-۴: شکل ۲-۴ یک دستگاه کباب‌پز برقی نوع باز

با پایه‌های بلند و سینی توری شکل برای نگهداری غذا و کلید چراغ‌دار را نشان می‌دهد.

۱ - Electric Barbecue

۲ - Toaster

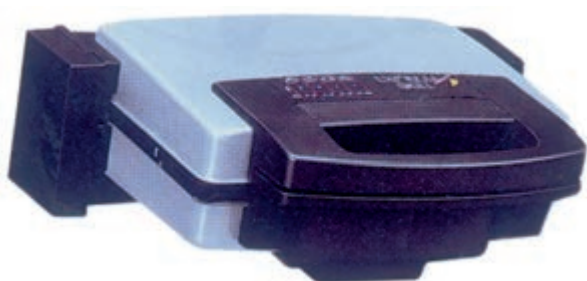
شکل ۵-۲

۲-۲-۵: شکل ۲-۵ یک دستگاه کباب پز برقی نوع باز با پایه‌های بلند و سینی توری شکل برای نگهداری غذا و کلید چراغ‌دار را نشان می‌دهد.

شکل ۶-۲

۲-۲-۶: شکل ۲-۶ یک دستگاه کباب پز برقی کیفی با ترموستات قابل تنظیم که قابلیت باز شدن تا زاویه 18° درجه را دارد نشان می‌دهد. با باز شدن دستگاه سطح مفید کباب پز زیاد می‌شود.

شکل ۷-۲

۲-۲-۷: شکل ۲-۷ یک دستگاه کباب پز کیفی دیگر را نشان می‌دهد که امکاناتی مشابه کباب پز برقی شکل ۲-۶ دارد. از این دستگاه برای پخت و پز ملایم کباب و گرم کردن غذا هم نیز استفاده می‌شود.

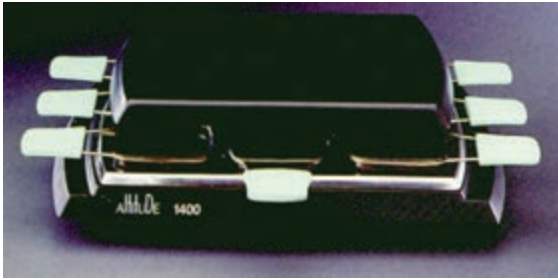

شکل ۸-۲

۲-۲-۸: دستگاه کباب پز نشان داده شده در شکل ۲-۸ دارای سه قدرت مختلف 1000° ، 145° و 245° وات است. در این دستگاه، از گرمای تلف شده در بالای کباب پز هم برای بختن و برشته کردن مواد غذایی نیز استفاده می‌شود بدین ترتیب انرژی الکتریکی مصرفی کاهش می‌یابد. همچنین در نوعی از این دستگاه سینی استیل برای نگهداری آب به منظور سرخ کردن بدون دود و جمع‌آوری روغن وجود دارد.

۲-۳- ساختمان کباب پز برقی

همانطور که در قسمت انواع کباب پز مشاهده گردید کباب پز برقی به دو دسته کباب پز ساده و کباب پز خودکار (اتوماتیک) تقسیم می شود. در کباب پز ساده وسیله ی قطع و وصل مدار، کلید چراغ دار معمولی است. از قطعات دیگر کباب پز ساده می توان المنت لوله ای (میله ای)، بدنه، پایه و سیم رابط را نام برد، (شکل ۲-۹).

شکل ۲-۹

در کباب پز اتوماتیک مانند شکل ۲-۱۰ عملیات برشته کردن و پختن کباب به وسیله ی ترموستات بی متالی قابل تنظیم کنترل می شود. شکل ۲-۱۰ دستگاه کباب پز را از قسمت جلو نشان می دهد.

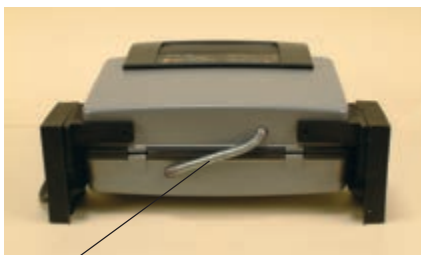
شکل ۲-۱۰

در شکل ۲-۱۱ الف حرارت حاصل از المنت صفحه ای بالایی بر سطح کباب باعث برشته شدن قسمت بالای کباب می شود.

(الف)

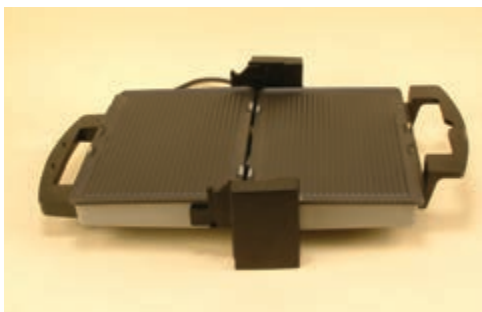
شکل ۲-۱۱ ب - قسمت عقب دستگاه را همراه پایه ها نشان می دهد. سیم های رابط المنت ها و سیم اتصال زمین از داخل لوله ی عایق نسوز عبور می کند روی لوله ی عایق نسوز، فتری از فولاد زنگ نزن پیچیده شده است.

رابط فتری

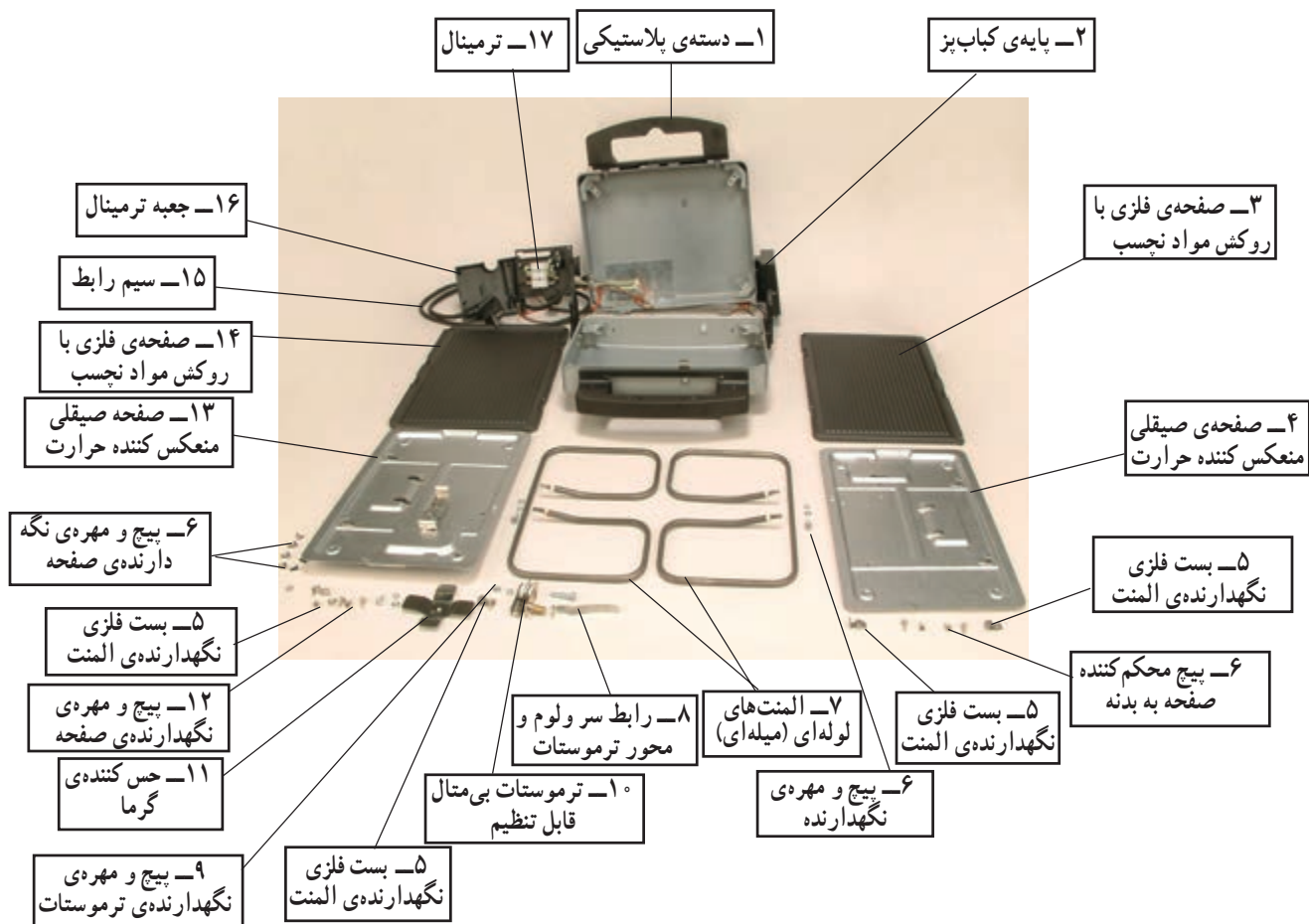
(ب)

شکل ۲-۱۱ ج - دستگاه را در وضعیت باز و ۱۸۰ درجه نشان می دهد. در این حالت سطح پخت و پز دو برابر حالت بسته می شود. در این حالت حرارت تولیدی المنت هر قسمت کباب پز، به طور مستقل برای برشته کردن کباب در آن قسمت استفاده می شود.

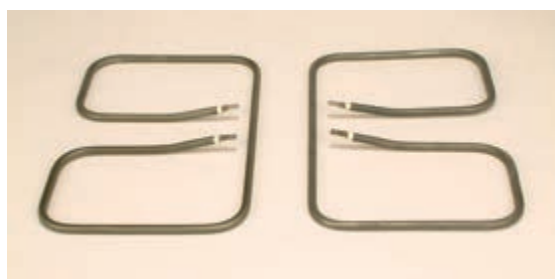

شکل ۲-۱۱

(ج)

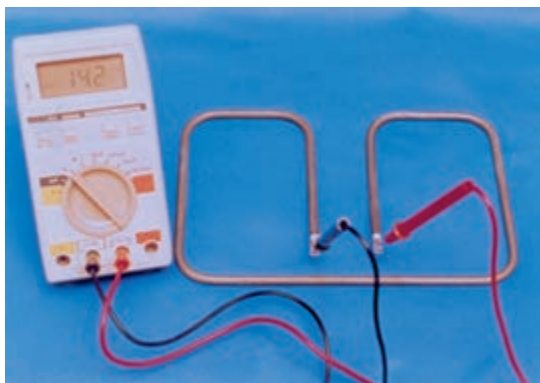

شکل ۱۲- ۲

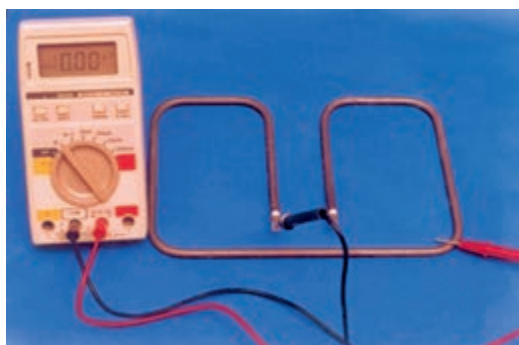

شکل ۱۳- ۲

۱-۲-۳- المنت: المنت‌های کباب‌پز برقی شکل ۱۳-۲
 از نوع لوله‌ای (میله‌ای) است. این دو المنت با یکدیگر سری می‌شوند و تغذیه‌ی الکتریکی آن‌ها در مدار از طریق یک ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم کنترل می‌شود.

شکل ۱۴-۲

شکل ۱۵-۲

در شکل ۱۴-۲، اهم متر مقاومت اهمی هر المنت را $14/2$ اهم نشان می‌دهد. مجموع مقاومت دو المنت در حالت سری برابر با $28/4$ اهم می‌شود. این المنت‌ها توان 1700 وات را از شبکه 220 ولت با توجه به رابطه‌ی زیر دریافت می‌کنند.

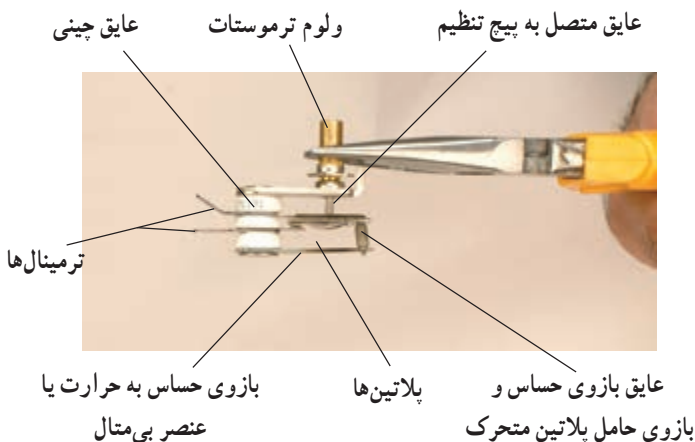
$$P = \frac{V^2}{R} = \frac{220^2}{28/4} = 1704/225 \text{ W}$$

وقتی المنت‌ها در مدار قرار می‌گیرند، مقاومت آن‌ها کمی افزایش می‌یابد و توان مصرفی آن‌ها را تا حدی کاهش می‌دهد.

در شکل ۱۵-۲، اهم متر مقاومت عایقی سیم المنت به بدنه را 10 مگا اهم نشان می‌دهد. این مقاومت نشان می‌دهد که المنت از نظر اتصال بدنه سالم است. چنانچه مقاومت عایقی بین المنت و بدنه کم و یا حتی در حد چند کیلو اهم باشد المنت معیوب است و باید عوض شود.

۲-۳-۲- ترموستات: ترموستات کباب پز برقی از نوع بی‌متالی قابل تنظیم است. کنترل درجه‌ی برشته کردن و پختن کباب به عهده‌ی ترموستات است. شکل ۱۶-۲ ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم کباب پز شکل ۱۰-۲ را نشان می‌دهد.

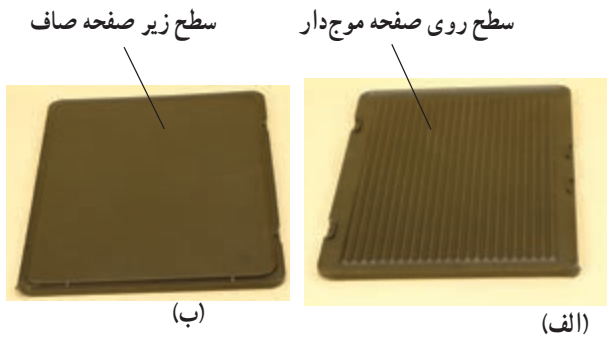
نحوه‌ی عملکرد ترموستات: وقتی دسته‌ی ولوم ترموستات کباب پز در جهت حرکت عقربه‌های ساعت چرخانده می‌شود، پلاتین متحرک روی پلاتین ثابت ترموستات قرار می‌گیرد و تغذیه‌ی برق المنت‌ها از طریق اتصال پلاتین‌ها صورت می‌گیرد. گرمای ایجاد شده توسط المنت‌ها که به صورت سری در کباب پز اتصال دارند به انتخاب درجه‌ی ترموستات بستگی دارد. وقتی درجه حرارت کباب پز، به مقدار تنظیم شده توسط ترموستات رسید، حس‌کننده‌ی درجه حرارت (شماره ۱۱ در شکل ۱۲-۲) گرما را به بازوی حساس یا بی‌متالی ترموستات انتقال می‌دهد و سبب انبساط طولی بازوی بی‌متالی می‌شود. با انتقال حرارت به بازوی حساس ترموستات نظیر شکل ۱۷-۲ سمت راست بی‌متالی ترموستات در جهت فلش به سمت بالا حرکت می‌کند، پلاتین متحرک از پلاتین ثابت جدا می‌شود و مدار تغذیه‌ی المنت‌ها را قطع می‌کند. در زمان قطع ترموستات، درجه حرارت صفحات کباب پز که کباب

شکل ۱۶-۲

شکل ۱۷-۲

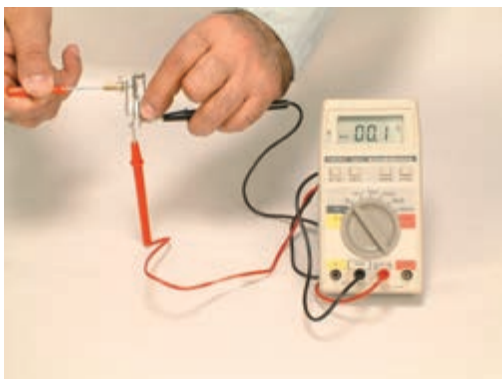
شکل ۱۸-۲

شکل ۱۹-۲
عضو حس کننده‌ی درجه
حرارت ترموستات

شکل ۲۰-۲

شکل ۲۱-۲

روی آن قرار دارد به تدریج کاهش می‌یابد و سرد می‌شود. با کاهش درجه حرارت صفحه‌ی روی المنت که پشت و روی این صفحه در شکل ۲-۱۸ نشان داده شده و با عضو حس کننده‌ی درجه حرارت در تماس است، ترموستات وصل و مجدداً برق را به المنت وصل می‌کند. این سیکل تا زمانی ادامه دارد که دو شاخه‌ی سیم رابط از پریز برق بیرون آورده شود یا ترموستات روی درجه‌ی صفر قرار گیرد. شکل ۲-۱۹ عضو حس کننده‌ی درجه حرارت و عامل فعال کردن ترموستات را نشان می‌دهد.

۲-۴- تنظیم ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم

چنانچه ترموستات از تنظیم خارج شود یعنی در درجه‌ی صفر، ترموستات هنوز وصل و در درجه ۱ یا گاهی ۲ ترموستات قطع باشد می‌توان آن را مجدداً تنظیم کرد. مراحل تنظیم ترموستات به شرح زیر است:

۲-۴-۱: اگر ترموستات در درجه‌ی بالاتر از درجه‌ی صفر قطع باشد طبق شکل ۲-۲۰ محور مربوط به تنظیم ترموستات (ولوم ترموستات) را با دم‌باریک بگیرید و به وسیله‌ی پیچ‌گوشی تخت مناسب، پیچ تنظیم داخل محور ترموستات را در خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت بچرخانید تا پلاتین‌ها وصل شوند.

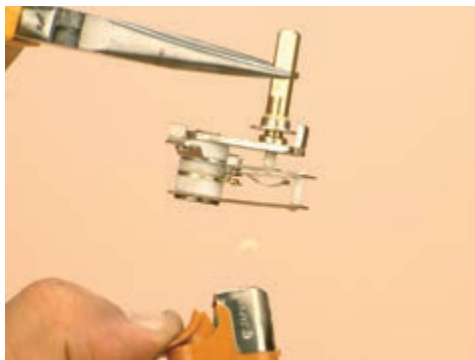
عمل وصل ترموستات را در حالت تنظیم می‌توانید با دستگاه اهم‌متر نیز کنترل کنید (شکل ۲-۲۱).

شکل ۲۲-۲

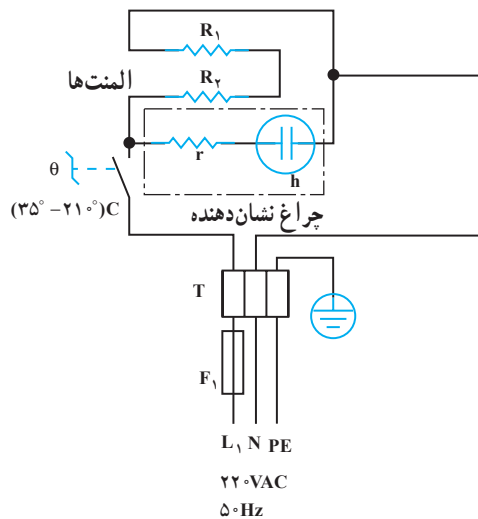
۲-۴-۲: اگر پلاتین‌های ترموستات روی درجه‌ی صفر وصل باشد ابتدا محور ترموستات (ولوم ترموستات) را روی درجه‌ی صفر قرار دهید. سپس با یک دست به وسیله دم‌باریک محور ترموستات را نگهدارید و مطابق شکل ۲-۲۲ با دست دیگر به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی دو سوی مناسب، پیچ تنظیم داخل محور ترموستات را در جهت حرکت عقربه‌های ساعت بچرخانید تا پلاتین متحرک از پلاتین ثابت جدا شود.

توجه: تنظیم ترموستات در وسایل حساس باید با توجه به دستورالعمل کارخانه‌ی سازنده انجام شود.

شکل ۲۳-۲

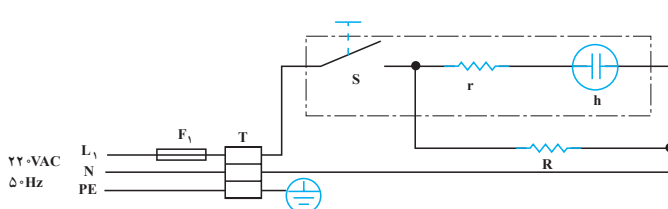
۲-۴-۳: بعد از تنظیم ترموستات می‌توانید با اعمال مختصری گرما توسط فندک یا وسیله‌ی مشابه دیگری به عضو حساس یا بی‌متال ترموستات طبق شکل ۲-۲۳ عملکرد صحیح ترموستات را مشاهده کنید تا در زمان نصب و بهره‌برداری نسبت به عملکرد صحیح ترموستات اطمینان داشته باشید. البته تنظیم دقیق ترموستات باید روی کار انجام شود و این آزمایش برای این است که فراگیر نحوه‌ی تنظیم و طرز کار ترموستات را فراگیرد.

شکل ۲۴-۲

۲-۵- مدار الکتریکی کباب‌پز برقی

شکل ۲-۲۴ مدار الکتریکی کباب‌پز برقی خودکار یا اتوماتیک با ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم را نشان می‌دهد. مقاومت r که محدودکننده‌ی ولتاژ و جریان لامپ نشان‌دهنده و حدوداً ۱۵۰ کیلو اهم است.

شکل ۲۵-۲

شکل ۲-۲۵ مدار الکتریکی کباب‌پز برقی ساده را که به وسیله کلید چراغ‌دار قطع و وصل می‌شود، نشان می‌دهد.

۲-۶- کار عملی شماره ۱

روش بازکردن کباب پز برقی

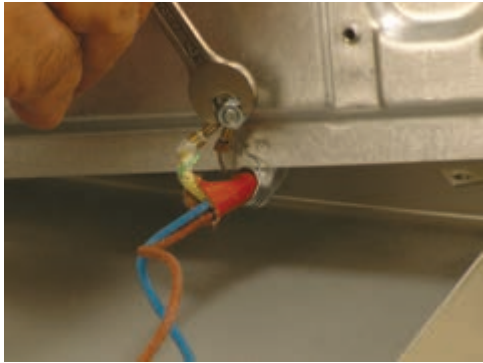
۱-۲-۶- ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی مورد

نیاز:

- کباب پز برقی ، یک دستگاه
- قطعات یدکی دستگاه، به تعداد مورد نیاز جهت تعویض
- نقشه‌ی مدار الکتریکی دستگاه یک نسخه
- سر سیم، سیم رابط، کابل و روکش نسوز (ماکارونی نسوز)، به اندازه‌ی مورد نیاز
- وسایل لحیم کاری
- میز کار تعمیر لوازم خانگی، یک دستگاه
- آوومتر، یک دستگاه
- آچار تخت ۶ و ۷ میلی متری ، یک عدد
- پیچ گوشتی تخت (دوسو)، یک سری
- پیچ گوشتی چهار سو، یک سری
- دم باریک، یک عدد
- انبردست، یک عدد
- سیم چین، یک عدد
- سیم لخت کن، یک عدد
- انبر پرس سرسیم، یک عدد
- فندک، یک عدد

۲-۶-۲- نکات ایمنی

▲ سر سیم اتصال زمین کباب‌پز را محکم به بدنه‌ی فلزی دستگاه ببندید تا خطر برق‌گرفتگی در هنگام کار پیش نیاید (شکل ۲-۲۶).

شکل ۲-۲۶

▲ قبل از شروع به باز کردن و بستن دستگاه، دو شاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق به‌طور کامل بیرون بیاورید (شکل ۲-۲۷).

شکل ۲-۲۷

▲ برای بیرون کشیدن سر سیم از ترمینال سر المنت هرگز سیم رابط را مشابه شکل ۲-۲۸ با دست نکشید.

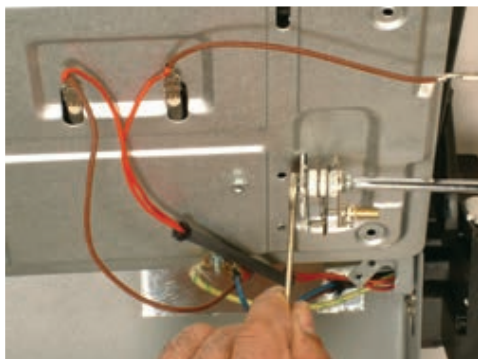

شکل ۲-۲۸

▲ برای بیرون آوردن سر سیم از ترمینال المنت، ابتدا المنت را با دست بگیرید، سپس با دم‌باریک مطابق شکل ۲-۲۹ سر سیم، سیم رابط را محکم نگه‌دارید و به طرف راست بکشید تا سر سیم بیرون بیاید.

شکل ۲-۲۹

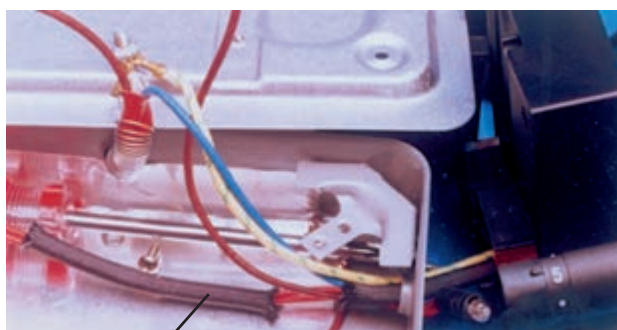
شکل ۳۰-۲

▲ در هنگام بازوبستن دستگاه از ابزار مناسب مشابه شکل ۳۰-۲ استفاده کنید تا تعمیرات بعدی دستگاه با اشکال مواجه نشود.

شکل ۳۱-۲

▲ سیم‌های رابط دو طرف دستگاه مانند شکل ۳۱-۲ از داخل لوله‌ی عایق نسوز عبور می‌کند و برای جلوگیری از صدمه دیدن، دور آن را با سیم فیزی پیچیده‌اند. در هنگام تعمیر حتماً سیم فلزی را دور لوله‌ی عایق حامل سیم‌های رابط ببندید.

لوله‌ی عایق نسوز

شکل ۳۲-۲

▲ همانطور که در شکل ۳۲-۲ نشان داده شده است سیم فلزی دور لوله‌ی عایق نسوز و سیم اتصال زمین را به بدنه‌ی فلزی دستگاه وصل کنید و از لوله‌های عایق نسوز برای عایق‌بندی مضاعف سیم‌های رابط استفاده کنید.

شکل ۳۳-۲

▲ قبل از بازکردن مدار، به یادداشت برداری و رسم نقشه‌ی مونتاژ مدار، مطابق شکل ۳۳-۲ اقدام کنید تا در زمان بستن دستگاه، مشکلی ایجاد نشود.

شکل ۳۴-۲

▲ در هنگام تعویض سیم رابط و قطعات اصلی دستگاه توجه داشته باشید که چون توان مصرفی دستگاه زیاد است حتماً از سیم رابط و دو شاخه‌ی ارت‌دار مرغوب و استاندارد استفاده شود، (شکل ۳۴-۲).

۳-۶-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۱ (قسمت اول) روش بازکردن ترموستات قابل تنظیم

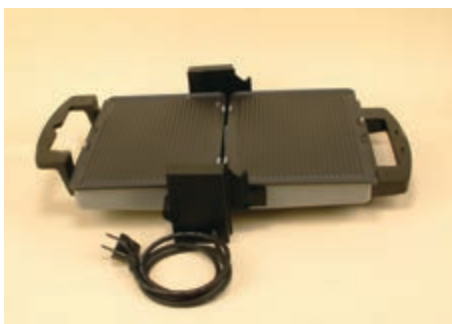
زمان اجرای کار عملی شماره ۱: ۶ ساعت

توجه: قبل از انجام کار عملی شماره ۱ حتماً نکات ایمنی ۲-۶-۲ را مورد بررسی قرار دهید، سپس به اجرای کار عملی اقدام کنید. در تمام مراحل اجرایی کار نکات و تدابیر ایمنی را به کار بگیرید.

شکل ۳۵- ۲

برای بازکردن ترموستات کباب پز شکل ۲-۳۵ به روش زیر عمل کنید:

شکل ۳۶- ۲

● دستگاه را مانند شکل ۲-۳۶ طوری قرار دهید که صفحات آن با هم زاویه 180° درجه بسازند.

شکل ۳۷- ۲

● با انگشت یک دست، نگهدارنده‌ی فنری را به سمت بیرون فشار دهید و با کمک دست دیگر صفحه‌ی فلزی که با مواد نجسب روکش شده، از روی المنت مطابق شکل ۲-۳۷ بردارید.

شکل ۳۸- ۲

● به وسیله‌ی پیچ گوشتی چهار سوی مناسب، پیچ بست نگه دارنده‌ی المنت را طبق شکل ۳۸-۲ باز کنید.

شکل ۳۹- ۲

● با پیچ گوشتی چهار سوی مناسب، پیچ نگه دارنده‌ی صفحه‌ی صیقلی زیر المنت به بدنه را باز کنید (شکل ۳۹-۲).

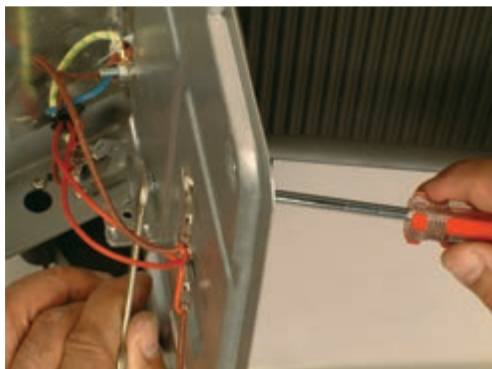
شکل ۴۰- ۲

● به وسیله‌ی پیچ گوشتی چهار سو، پیچ نگه دارنده‌ی حس کننده‌ی حرارتی مربوط به ترموستات را باز کنید (شکل ۴۰-۲).

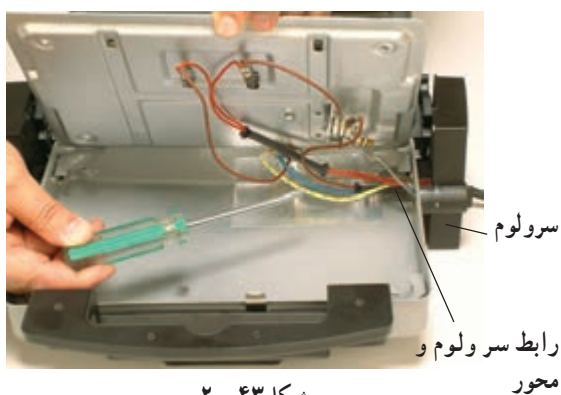
شکل ۴۱- ۲

● پیچ نگه دارنده‌ی بست المنت زیر حس کننده‌ی حرارت قرار دارد؛ این پیچ را با پیچ گوشتی کمی شل کنید و بست را بچرخانید تا المنت آزاد شود. در زمان باز کردن بست المنت مراقب باشید تا المنت صدمه نبیند (شکل ۴۱-۲).

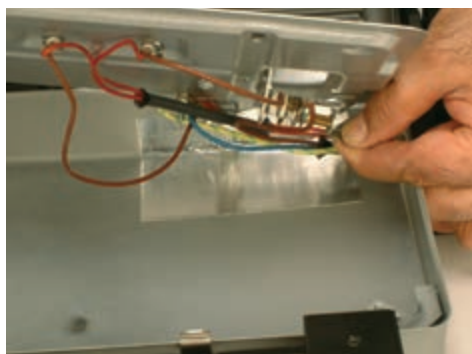
شکل ۴۲-۲

● برای باز کردن پیچ بست المنت از یک طرف مانند شکل ۲-۴۲، با یک دست به وسیله‌ی آچار تخت ۷ میلی متری، مهره‌ی پیچ را محکم بگیرید و با دست دیگر پیچ را با پیچ‌گوشتی مناسب باز کنید تا بست آزاد شود.

شکل ۴۳-۲

● صفحه‌ی نگه‌دارنده‌ی المنت را برگردانید تا سر ولوم تنظیم، رابط سر ولوم و محور ترموستات مشاهده شود (شکل ۲-۴۳).

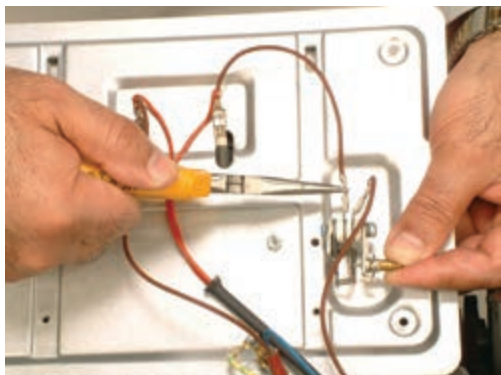
شکل ۴۴-۲

● حلقه‌ی رابط سر ولوم با محور ترموستات را با انگشتان دست از محور ترموستات بیرون بیاورید (شکل ۲-۴۴).

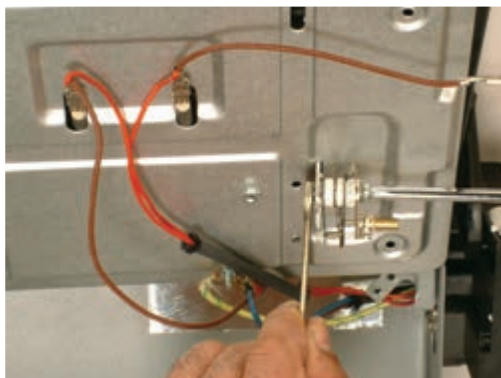
شکل ۴۵-۲

● اهرم رابط سر ولوم با محور ترموستات را از محل آن بیرون بیاورید (شکل ۲-۴۵).

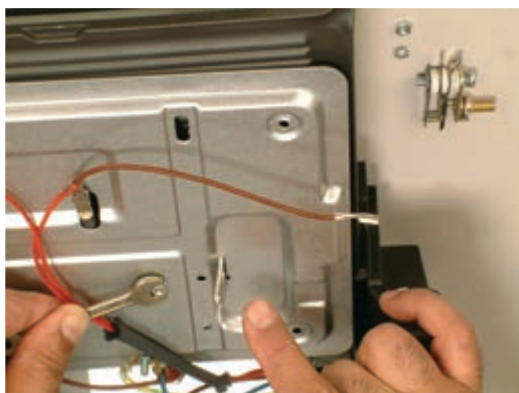
شکل ۴۶-۲

● به وسیله‌ی دم باریک، سرسیم سیم‌های رابط ترموستات به المنت و سیم فاز به ترموستات را باز کنید (شکل ۴۶-۲).

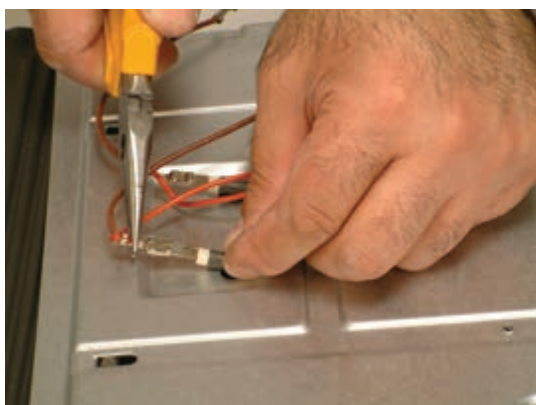
شکل ۴۷-۲

● بعد از باز کردن سرسیم‌ها از ترمینال ترموستات، طبق شکل ۴۷-۲ با یک دست، مهره‌ی پیچ را با آچار تخت ۷ میلی‌متری بگیرید و با دست دیگر به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ نگه‌دارنده‌ی ترموستات به پایه‌ی آن را باز کنید.

شکل ۴۸-۲

● مهره‌ی پیچ پایه‌ی نگه‌دارنده ترموستات را مانند شکل ۴۸-۲ با آچار تخت ۷ میلی‌متری باز کنید.

شکل ۴۹-۲

۴-۶-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۱ (قسمت دوم)

روش باز کردن سیم‌های رابط المنت سمت ترموستات:
مرحله این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۳-۶-۲ انجام شود.

● برای باز کردن المنت باید ابتدا ده مرحله اول مربوط به روش باز کردن ترموستات را انجام دهید، سپس مطابق شکل ۴۹-۲ سرسیم‌های سیم رابط المنت را با دم باریک بیرون بکشید تا المنت آزاد شود.

۵-۶-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۱

(قسمت سوم)

روش بازکردن سیم اتصال زمین و رابط بین دو قسمت کباب پز: مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۴-۶-۲ انجام شود.

شکل ۵۰-۲

● برای بازکردن سیم اتصال زمین و فنر فلزی رابط بین دو قسمت دستگاه، ابتدا با آچار تخت ۷ میلی‌متری مهره‌ی پیچ نگه‌دارنده را محکم بگیرد سپس با دست دیگر به وسیله‌ی پیچ‌گوشی چهارسو، پیچ‌نگه‌دارنده‌ی سر سیم اتصال زمین را باز کنید (شکل ۵۰-۲).

● بعد از بازکردن پیچ و مهره‌ی مربوط به نگه‌دارنده‌ی سرسیم‌های اتصال زمین و فنر نگه‌دارنده، سیم‌ها و سرسیم‌های معیوب قابل تعویض هستند (شکل ۵۱-۲).

شکل ۵۱-۲

● برای جدا کردن دو قسمت کباب پز از یک‌دیگر، لوله‌ی عایق مربوط به سیم‌های رابط‌المنت طرف دیگر دستگاه را که روی آن مطابق شکل ۵۲-۲ فنر استیلی پیچیده شده است به خارج از بدنه فشار دهید تا دو قسمت بدنه از یک‌دیگر جدا شود.

شکل ۵۲-۲

۶-۶-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۱

(قسمت چهارم)

روش بازکردن المنت طرف دیگر کباب پز: مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل کار ۵-۶-۲ یا قبل از مراحل کار ۳-۶-۲ انجام شود.

شکل ۵۳-۲

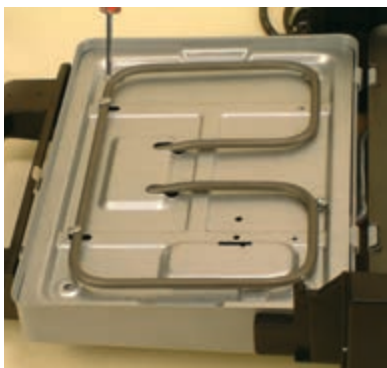
● نگه‌دارنده‌ی فنری صفحه فلزی را که روکش نسوز دارد با یک انگشت به سمت پایین فشار دهید و مطابق شکل ۵۳-۲ با دست دیگر صفحه را به سمت بالا حرکت دهید تا از درگیری با نگه‌دارنده‌ی فلزی آن آزاد شود.

● صفحه‌ی فلزی با روکش نسوز را از روی دستگاه بردارید (شکل ۲-۵۴).

شکل ۲- ۵۴

● پیچ‌های نگه‌دارنده‌ی صفحه‌ی زیر المنت به بدنه را با پیچ‌گوشتی چهارسو باز کنید (شکل ۲-۵۵).

شکل ۲- ۵۵

● سرسیم سیم رابط را با دم‌باریک بگیرید و سرسیم‌ها را از ترمینال‌های المنت بیرون بیاورید (شکل ۲-۵۶).

شکل ۲- ۵۶

● شکل ۲-۵۷ المنتی را نشان می‌دهد که سرسیم‌ها از آن باز شده است.

شکل ۲- ۵۷

شکل ۵۸-۲

● طبق شکل ۲-۵۸ پیچ بست روی المنت را با پیچ گوشتی چهارسو باز کنید.

شکل ۵۹-۲

● طبق شکل ۲-۵۹ المنت را با دست بگیرید و آهسته آن را از زیر قلاب فلزی به صورت کشویی بیرون بکشید و صفحه را آزاد کنید.

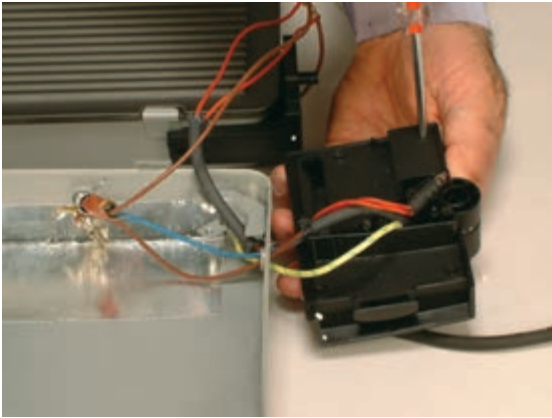
شکل ۶۰-۲

● شکل ۲-۶۰ المنت را که از صفحه جدا شده نشان می دهد.

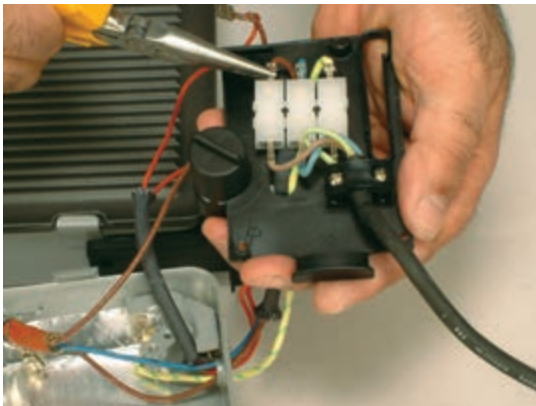
شکل ۶۱-۲

۲-۶-۷- مراحل اجرای کار شماره ۱
(قسمت پنجم)
روش بازکردن ترمینال: مراحل این کار در ادامه ی مراحل کار ۲-۶-۷ انجام شود.
● با پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ محکم کننده ی مجموعه ترمینال و سرولوم ترموستات را از بدنه ی دستگاه باز کنید (شکل ۲-۶۱).

شکل ۲-۶۲

● به وسیله ی پیچ گوشتی چهارسوی مناسب، پیچ قاب روی ترمینال را باز کنید، (شکل ۲-۶۲).

شکل ۲-۶۳

● سرسیم، سیم های رابط به ترمینال را مطابق شکل ۲-۶۳ به کمک دم باریک باز کنید. چون کابل رابط سه سیمه است، ترمینال سه خانه روی دستگاه نصب شده است.

توجه:

عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه کباب پز برقی برعکس حالت بازکردن آن است. دقت کنید تا تمام قطعات و اجزا درست و صحیح در محل خود قرار گیرند. به عبارت دیگر برای بستن قطعات و اجزای دستگاه باید از انتهای مراحل بازکردن آن شروع کنید و به ابتدای آن برسید. هنگام سوار کردن قطعات کباب پز برقی، از نقشه‌ی مونتاژی که در مراحل باز کردن دستگاه رسم شده استفاده کنید.

توجه:

پس از بستن دستگاه کباب پز برقی، با تأیید مربی خود، دو شاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد آن مطمئن شوید. چنانچه دستگاه بدون اشکال کار کند و آمپر آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد، دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد بهره‌برداری قرار داد.

نتایج حاصل از اجرای کار عملی شماره یک را به اختصار بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲-۷-۲ جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی کباب‌پز برقی

معمولاً کارخانه‌های سازنده‌ی کباب‌پز برقی برای رفع عیب‌های مختلف هر دستگاه جدول‌هایی را ارائه می‌دهند. این جدول‌ها، راهنمای مناسبی برای اجرای مراحل عیب‌یابی آن دستگاه است. لذا توصیه اکید می‌شود، نحوه‌ی استفاده از این جدول‌ها را دقیقاً بیاموزید و در روند انجام تعمیرات عملاً مورد استفاده قرار دهید.

نوع عیب	علت	روش رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
<p>۲-۷-۱-۲ دوشاخه‌ی دستگاه کاملاً به پریز اتصال دارد اما دستگاه گرم نمی‌کند و چراغ نشان‌دهنده نیز خاموش است.</p>	پریز برق ندارد.	پس از اطمینان از برق‌دار بودن شبکه‌ی برق منزل نسبت به رفع عیب پریز یا تعویض آن اقدام کنید.
	دوشاخه خراب است.	پس از بازکردن و بازدید نسبت به تعمیر یا تعویض آن اقدام کنید.
	سیم رابط معیوب است.	سیم رابط معیوب را تعویض کنید.
	کلید معیوب است	کلید را تعویض کنید.
	المنت و چراغ نشان‌دهنده معیوب‌اند.	المنت یا المنت‌های معیوب و چراغ نشان‌دهنده را تعویض کنید.
	ترموستات معیوب است.	ترموستات را تعویض کنید.
	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را از طریق پیچ تنظیم ترموستات که داخل محور (ولوم) ترموستات قرار دارد، مطابق دستورالعمل ۲-۴ تنظیم کنید.
	اتصال‌ها شل یا قطع شده است.	پیچ محکم‌کننده‌ی اتصال‌ها را محکم و سیم‌های رابط قطع شده را ترمیم کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم رابط معیوب را به وسیله‌ی اهم‌متر شناسایی و آن را تعویض کنید.
	سیم اتصال زمین دستگاه قطع است.	پس از رفع عیب دستگاه، سیم اتصال زمین دستگاه را وصل کنید.
<p>۲-۷-۲-۲ بدنه‌ی دستگاه برق‌دار شده است.</p>	دستگاه اتصال بدنه دارد.	اتصال بدنه‌ی دستگاه را رفع کنید.
	سیم رابط معیوب است.	سیم رابط را تعویض کنید.
	دوشاخه معیوب است.	دوشاخه را تعمیر یا تعویض کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های رابط معیوب را به وسیله‌ی اهم‌متر شناسایی و آن را تعویض کنید.
	المنت یا چراغ نشان‌دهنده معیوب است.	آن را تعویض کنید.
	اتصال‌ها قطع یا شل شده است.	قسمت‌های قطع شده را ترمیم و کلیه پیچ‌های محکم‌کننده‌ی اتصال‌ها را سفت کنید.
	<p>۲-۷-۳ به محض روشن شدن دستگاه فیوز عمل می‌کند.</p>	دستگاه اتصال بدنه دارد.
سیم رابط معیوب است.		سیم رابط را تعویض کنید.

نوع عیب	علت	روش رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
	کلید معیوب است.	کلید را تعویض کنید.
۴-۷-۲- چراغ نشان‌دهنده روشن است اما المنت‌ها گرم نمی‌کند.	المنت معیوب است.	المنت معیوب را تعویض کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه قطع است.	سیم رابط معیوب را به وسیله‌ی اهم‌متر شناسایی و آن را تعویض کنید.
	اتصال‌های المنت‌ها شل یا قطع شده است.	قطع‌شدگی‌ها را ترمیم و پیچ‌های محکم‌کننده را سفت کنید.
۵-۷-۲- گرمای تولیدی المنت‌ها کم است.	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	ترموستات معیوب است.	ترموستات را تعویض کنید.
۶-۷-۲- دستگاه اتومات نمی‌کند.	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های معیوب را به وسیله‌ی اهم‌متر شناسایی و آن را تعویض کنید.
	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
۷-۷-۲- ترموستات دستگاه پی‌در پی عمل می‌کند و گرمای تولیدی دستگاه کم است.	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	درجه‌ی ترموستات کم است.	درجه‌ی ترموستات را مناسب انتخاب کنید.

چنانچه فرصت اضافی داشتید کباب‌پز معیوبی را زیر نظر مربی کارگاه و با استفاده از دستورالعمل ۲-۶-۲ و مراحل

اجرای ۳-۶-۲ تا ۷-۶-۲ و جدول ۷-۲ عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.

تمرین

عملی ۱:

۸-۲- انواع توستر برقی و کاربرد آن

برای گرم کردن و برشته‌شدن نان از توستر برقی استفاده می‌شود. توستر از نظر توان الکتریکی، گنجایش برش‌های نان، روش‌های خارج کردن نان به صورت دستی یا اتوماتیک، داشتن سینی جمع‌کننده‌ی خرده‌های نان و همچنین نوع سیستم کنترلی آن تقسیم‌بندی می‌شود.

انتخاب درجه برشته‌شدن نان توسط ترموستات قابل تنظیم و تایمر صورت می‌گیرد.

برای سردماندن بدنه‌ی توستر در هنگام کار از صفحات صیقلی در طرفین توستر استفاده می‌شود. این صفحات

(الف)

منعکس کننده حرارت به قسمت داخل توستر هستند و مانع نفوذ حرارت به بدنه ی خارجی می شوند.

۲-۸-۱: در شکل ۲-۶۴ الف یک دستگاه توستر برقی اتوماتیک مشاهده می شود. در این دستگاه کنترل زمان گرم کردن و برشته شدن نان به وسیله ی تغییر مقاومت پتانسیومتری که روی کارت تایمر الکترونیکی نصب شده، انجام می گیرد.

(ب)

۲-۸-۲: شکل ۲-۶۴ ب یک دستگاه توستر برقی را نشان می دهد که مجهز به سیستم بالابرنده ی برش های نان و ترموستات بی متالی قابل تنظیم برای کنترل درجه حرارت، گرم کردن و برشته شدن برش های نان می باشد.

(ج)

۲-۸-۳: شکل ۲-۶۴ ج یک دستگاه توستر برقی را نشان می دهد که مجهز به دو سیستم بالابرنده برش های نان و دو تنظیم کننده ی درجه حرارت برای گرم و برشته کردن برش های نان می باشد.

(د)

۲-۸-۴: شکل ۲-۶۴ د یک دستگاه توستر برقی را نشان می دهد که مجهز به سیستم بالابرنده برش های نان، تنظیم کننده ی درجه حرارت دستگاه و چراغ نشان دهنده می باشد.

(ه)

۲-۸-۵: شکل ۲-۶۴ ه یک دستگاه توستر برقی را نشان می دهد که مجهز به سیستم بالابرنده ی برش نان و ترموستات بی متالی قابل تنظیم جهت کنترل درجه حرارت دستگاه می باشد.

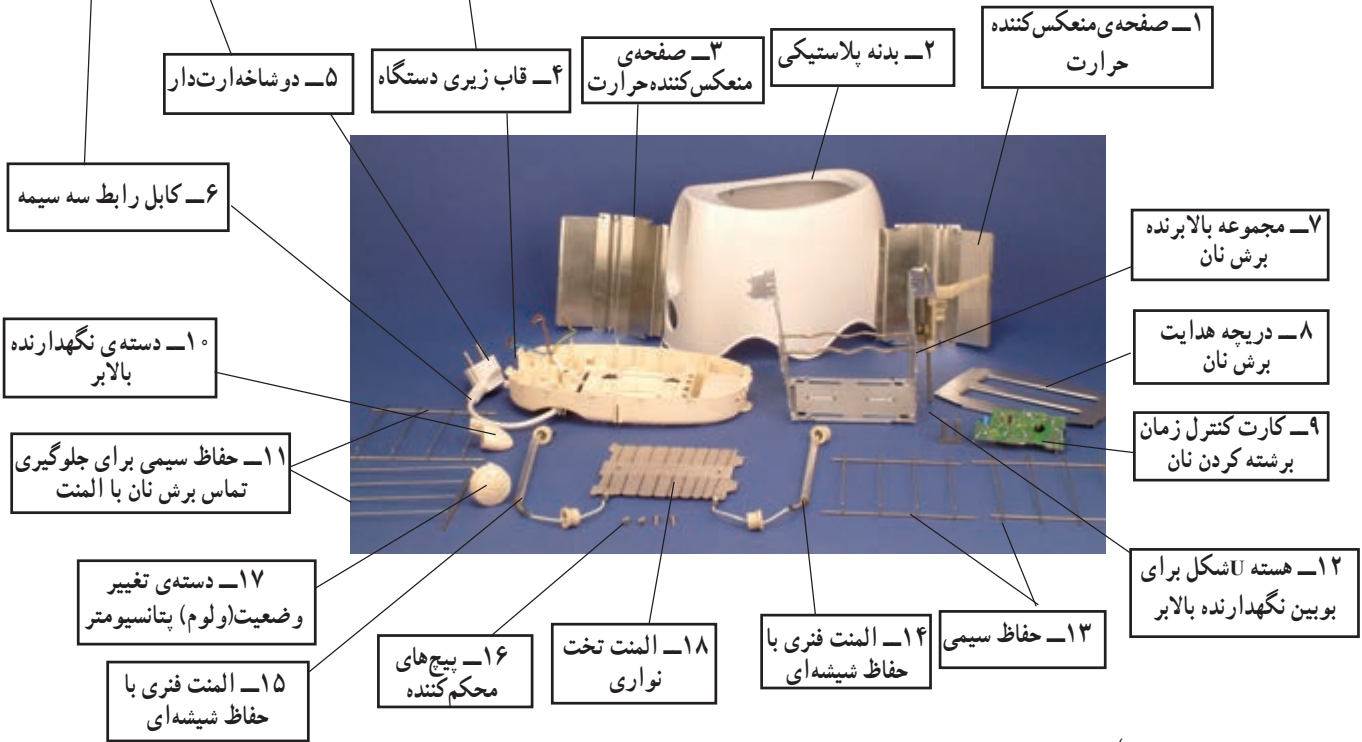
شکل ۲-۶۴

۲-۹- ساختمان توستر برقی

برای آشنایی با ساختمان توستر برقی، ابتدا تصویر قسمت زیر دستگاه و اجزای تشکیل دهنده آن در شکل ۲-۶۵ نشان داده می‌شود، سپس بعضی از اجزای مدار الکتریکی توستر برقی، را شرح می‌دهیم.

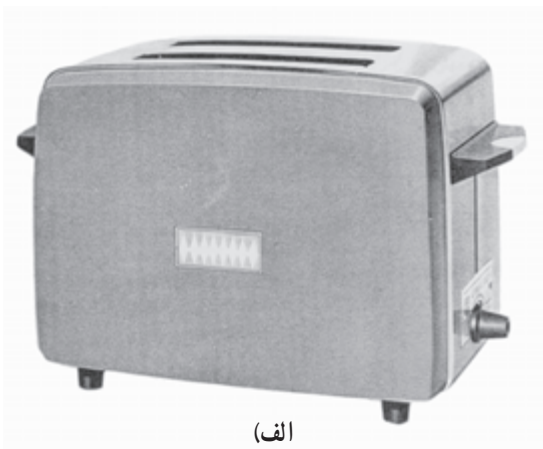

(الف)

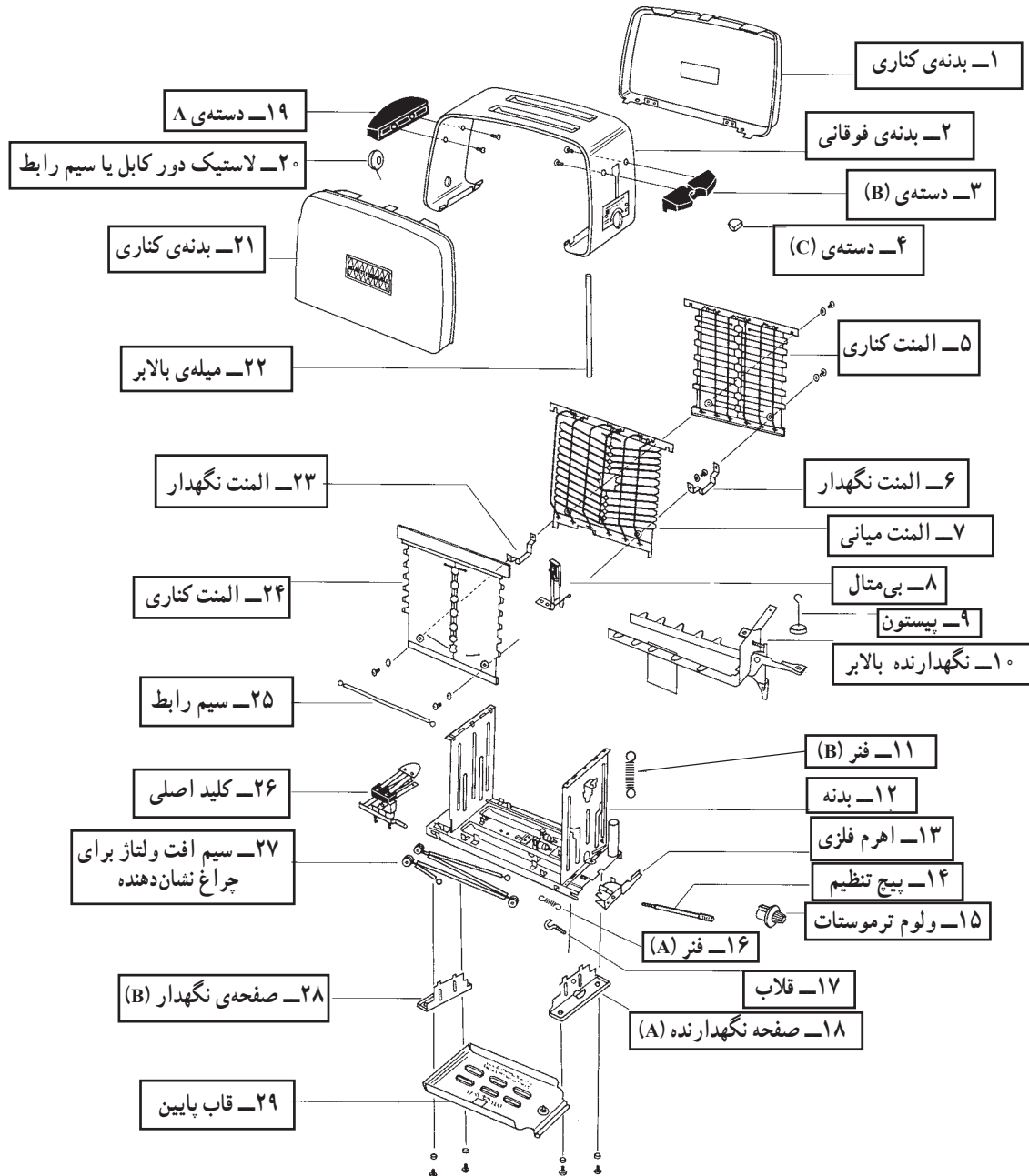
(ب)

شکل ۲-۶۵

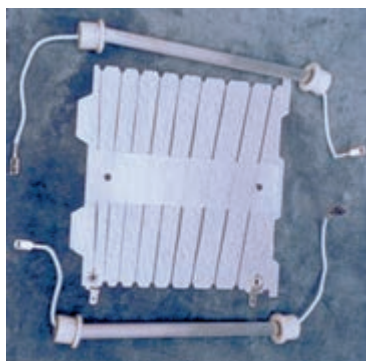
۱-۹-۲- ساختمان و نقشه‌ی انفجاری یک نوع

توستر برقی: شکل ۶۶-۲ یک دستگاه توستر برقی را به همراه نقشه‌ی انفجاری آن نشان می‌دهد. نام قطعات در کنار آن‌ها آورده شده است.

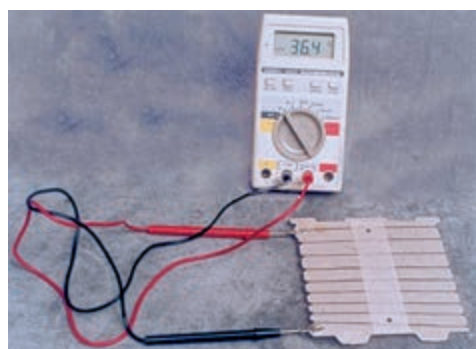

(ب)

شکل ۶۶-۲

شکل ۲-۶۷

(الف)

(ب)

شکل ۲-۶۸

۲-۹-۲- المنت توستر برقی: برای تولید حرارت

یکنواخت در دو طرف برش نان در داخل بعضی از توستر برقی دو المنت فیزی با حفاظ شیشه‌ای مطابق شکل ۲-۶۷ و صفحات منعکس کننده‌ی صیقلی استفاده می‌شود. این المنت‌ها برای برشته و گرم کردن برش نان در دو طرف دستگاه به کار می‌رود. در قسمت میانی دستگاه یک المنت نواری قرار دارد که روی صفحه‌ی تخت عایق از نوع میکا پیچیده شده است. این سه المنت عملاً در شبکه‌ی ۲۲۰ ولت به طور سری قرار می‌گیرند. در حالت سری شدن المنت‌ها برای این که گرمای المنت میانی به دو طرف برسد باید مقاومت آن حدوداً دو برابر مقاومت المنت‌های دو طرف باشد. شکل ۲-۶۸- الف مقاومت المنت میانی را ۳۶/۴ اهم نشان می‌دهد.

شکل ۲-۶۸- ب دستگاه اهم متر، مقاومت یکی از

المنت‌های کناری را ۲۰/۷ اهم نشان می‌دهد.

توان الکتریکی این سه المنت در حالت سری با ولتاژ ۲۲۰

ولت از طریق اندازه‌گیری مقاومت، ۶۲۲/۸ وات به دست می‌آید.

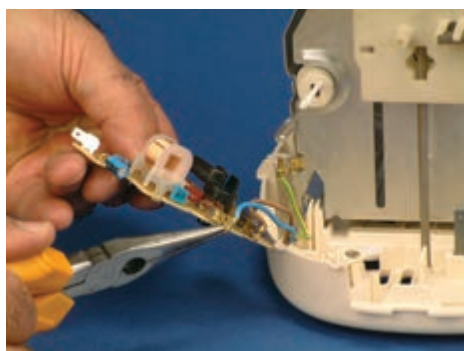
$$R_T = R_1 + R_2 + R_3$$

$$R_T = 20/7 + 20/7 + 36/4 = 77/8 \Omega$$

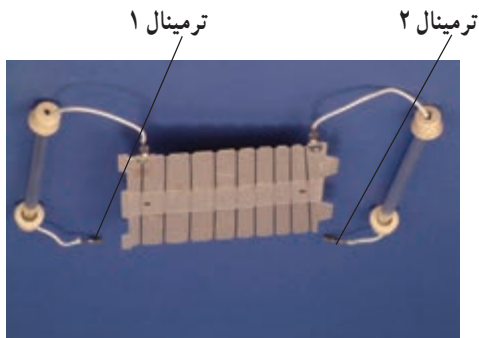
$$P = \frac{V^2}{R_T} \rightarrow P = \frac{220^2}{77/8} = 622/8 W$$

۲-۹-۳- کارت الکترونیکی کنترل زمان (تایمر):

کنترل زمان مورد نیاز برای برشته یا گرم کردن برش نان توسط کارت الکترونیکی شکل ۲-۶۹ صورت می‌گیرد. این کارت دارای دو ترمینال ورودی است که سرسیم‌های فاز و نول سیم رابط به آن وصل می‌شود (شکل ۲-۶۹).

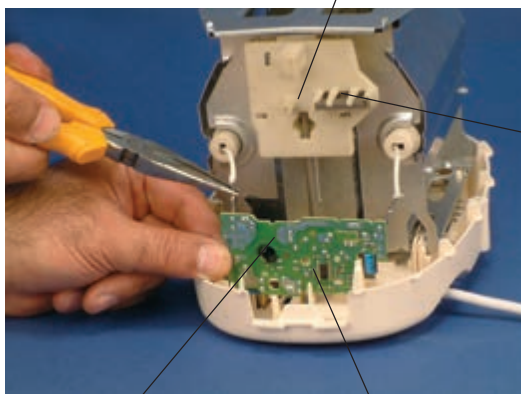
شکل ۲-۶۹

شکل ۲-۷۰

همچنین این کارت دارای دو ترمینال خروجی می باشد که چون المنت ها به طور سری بسته می شوند، سرسیم های المنت های کناری برای تغذیه ی المنت ها استفاده می شود (شکل ۲-۷۰).

زائده ی پلاستیکی درگیر شونده با میکروسوئیچ

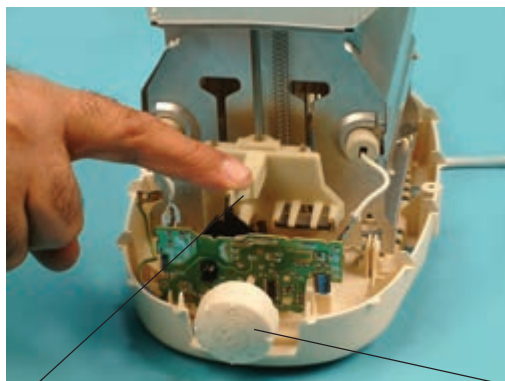
محل قرار گرفتن دسته پتانسیومتر

اهرم میکروسوئیچ

شکل ۲-۷۱

شکل ۲-۷۱ نحوه ی ارتباط سرسیم های المنت های کناری را به ترمینال خروجی کارت نشان می دهد.

روی کارت یک پتانسیومتر و یک میکروسوئیچ قرار دارد. زمان برشته شدن قطعه نان با تغییر مقدار پتانسیومتر روی کارت تغییر می کند. وقتی سیستم بالا برنده ی برش نان به سمت پایین حرکت می کند، زائده ی پلاستیکی روی آن با اهرم میکروسوئیچ درگیر شده و اهرم را به سمت پایین کشیده و پلاتین ها بسته می شوند. در شکل ۲-۷۲ سیستم بالا برنده را با دست به سمت پایین حرکت می دهیم تا زائده ی پلاستیکی با اهرم میکروسوئیچ درگیر شود.

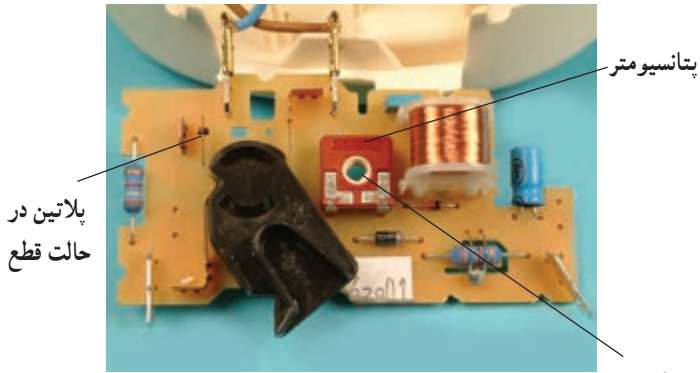
ولوم پتانسیومتر

زائده درگیر شونده با میکروسوئیچ کارت

شکل ۲-۷۲

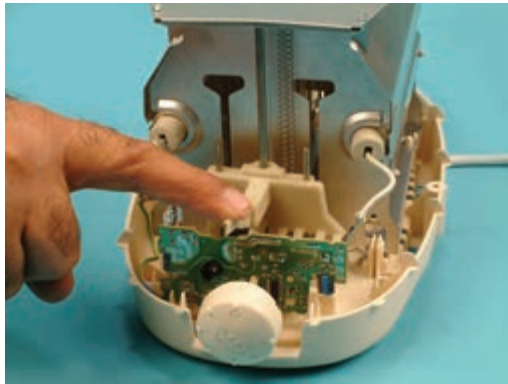
در شکل ۲-۷۲ سیستم بالا برنده را با دست به سمت پایین حرکت می دهیم تا زائده ی پلاستیکی با اهرم میکروسوئیچ درگیر شود.

تنظیم زمان مورد نیاز برای برشته شدن و گرم کردن برش نان با استفاده از ولوم پتانسیومتر و تغییر مقدار مقاومت آن روی کارت صورت می گیرد.

شکل ۲-۷۳ سمت دیگر کارت الکترونیکی را نشان می‌دهد. محل قرار گرفتن اهرم ولوم در داخل پتانسیومتر در شکل ۲-۷۴ مشخص شده است.

محل قرار گرفتن اهرم ولوم پتانسیومتر
شکل ۲-۷۳

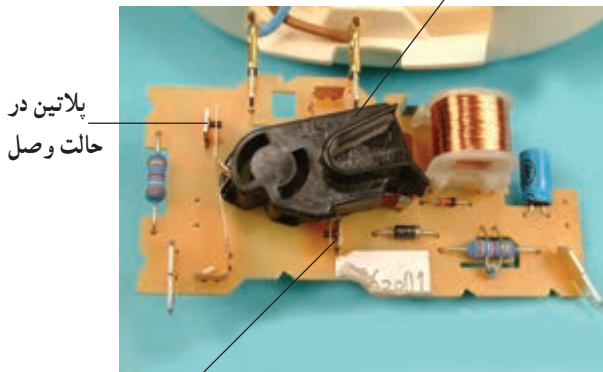

با تغییر ولوم پتانسیومتر روی دستگاه، شش وضعیت^۱ مختلف برای کارت الکترونیکی^۲ به وجود می‌آید. هر یک از این وضعیت‌ها زمان عملکرد کارت را تعیین می‌کند. در شکل ۲-۷۴ میکروسوئیچ عمل کرده، پلاتین‌ها وصل شده‌اند. اهرم میکروسوئیچ در حالت عملکرد مانند وضعیت نشان داده شده در شکل ۲-۷۵ است، زمان گرم شدن و برشته شدن برش نان در این دستگاه تابع وضعیت‌های مختلف پتانسیومتر آن است.

حالت ۱

شکل ۲-۷۴

اهرم میکروسوئیچ

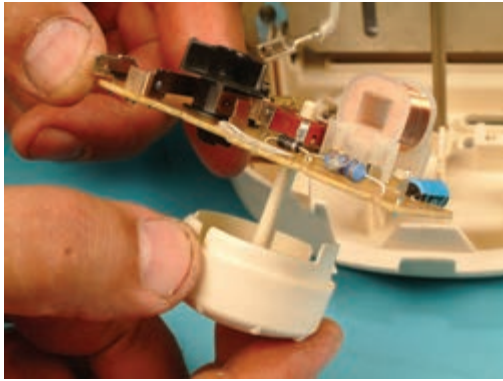
حالت ۲

شکل ۲-۷۵

پلاتین در
حالت وصل

۱- روی سر ولوم پتانسیومتر ۶ وضعیت مشخص شده است.

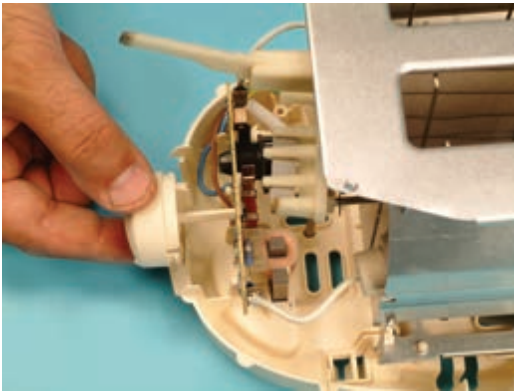
۲- برد مدار چاپی را اصطلاحاً کارت می‌نامند.

شکل ۷۶-۲

حالت ۳

شکل ۷۶-۲ نحوه‌ی قرار گرفتن اهرم ولوم در داخل پتانسیومتر روی کارت را نشان می‌دهد. با تغییر مقاومت پتانسیومتر، شش وضعیت مختلف برای عملکرد توستر به وجود می‌آید. تغییر وضعیت پتانسیومتر از درجه‌ی کم به زیاد در جهت حرکت عقربه‌های ساعت صورت می‌گیرد و در وضعیت شش زمان عملکرد توستر زیاد و نان بیشتر گرم یا برشته می‌شود.

شکل ۷۷-۲

حالت ۴

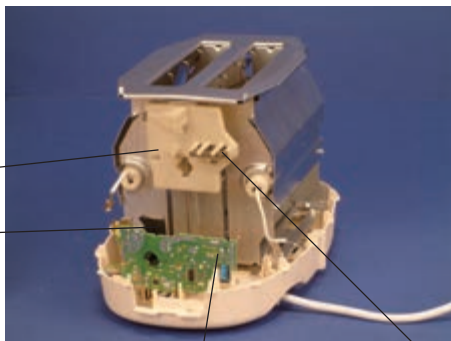
شکل ۷۸-۲

المنت

میله‌ی بالابرنده
برش نان

۱۰-۲- طرز کار توستر برقی

شکل ۷۸-۲ موقعیت داخلی توستر را که قطعه نان در آن قرار می‌گیرد در حالت عادی نشان می‌دهد.

شکل ۷۹-۲

کارت کنترل زمان یا تایمر

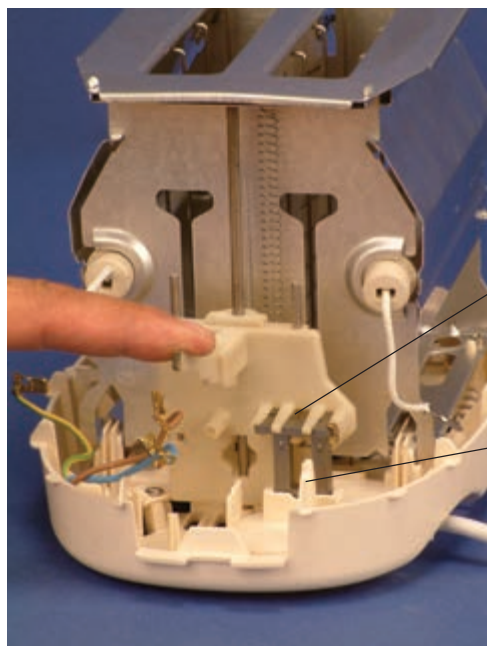
سیستم بالابرنده به همراه هسته مغناطیسی زمان

شکل ۷۹-۲ سیستم بالابرنده برش نان که شامل مکانیزم فنری و یک سیستم قفل کننده‌ی الکترومغناطیسی است، نشان می‌دهد. همچنین کارت کنترل زمان نیز در محل خود قرار دارد.

شکل ۸۰- ۲

با وصل دو شاخه‌ی ارت‌دار به پریز برق و با قراردادن برش نان در داخل دستگاه پس از تحریک سیستم بالا برنده، برش نان به سمت پایین حرکت می‌کند. در شکل ۸۰-۲ نیروی تحریک به جای وارد شدن برش نان به داخل دستگاه توسط انگشت دست اعمال شده و عضو بالا برنده به سمت پایین حرکت کرده است.

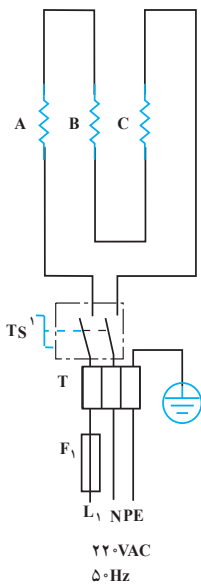
هسته الکترومغناطیس متحرک

هسته الکترومغناطیس ثابت

در شکل ۸۱-۲، سیستم بالا برنده مجدداً نشان داده شده است. این سیستم دارای یک عضو قفل شونده‌ی الکترومغناطیسی است که با برداشتن کارت کنترل زمان به خوبی مشخص می‌شود. پس از اینکه دستگاه شروع به کار نمود و برش نان برشته شد، برحسب زمان تنظیم شده توسط تغییر پتانسیومتر، قفل الکترومغناطیسی، پایان کار را با قطع تغذیه بوبین الکترومغناطیس، اعلام می‌کند و برش نان را به سمت بالا حرکت می‌دهد در این مرحله عملیات برشته کردن یا گرم کردن برش نان که تابع وضعیت پتانسیومتر است پایان می‌یابد.

در شکل ۸۱-۲ هسته‌ی قفل الکترومغناطیسی نشان داده شده است. بوبین این الکترومغناطیس روی کارت کنترل زمان (تایمر) قرار دارد و به هنگام نصب داخل هسته‌ی ثابت قرار می‌گیرد.

شکل ۸۱- ۲

شکل ۸۲- ۲

۲-۱۱- مدار الکتریکی توستر برقی

به‌طور کلی برای توسترهای برقی سه نوع مدار الکتریکی طراحی می‌شود.

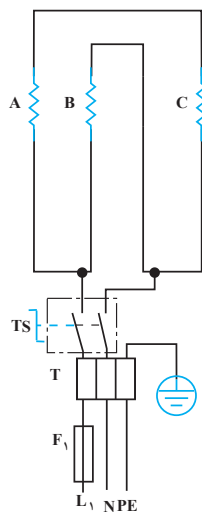
توستر ۲۲۰ ولت با المنت‌های سری: مدار شکل ۸۲-۲ توستر با تغذیه‌ی ۲۲۰ ولت را نشان می‌دهد. در این توستر مقاومت المنت میانی یا B حدوداً دو برابر مقاومت المنت‌های کناری است. قدرت این نوع توستر به نوع دستگاه بستگی دارد. TS سوئیچ‌های تایمر، F₁ فیوز خط تغذیه‌ی الکتریکی پریز توستر و T ترمینال

۱- علامت تعریف شده تحت عنوان TS مخفف Timer Switch است که همان کلید تایمری است که علاوه بر قطع و وصل کردن مدار، زمان را نیز می‌تواند تنظیم کند.

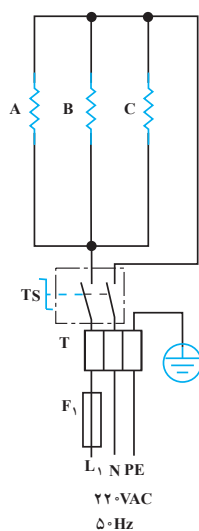
دستگاه است.

توستر 110° ولت با المنت‌های سری و موازی: در شکل ۲-۸۳ مدار یک توستر با تغذیه 110° ولت را مشاهده می‌کنید. توان این نوع توستر به نوع دستگاه بستگی دارد. مقاومت المنت میانی (B) حدوداً برابر مقاومت المنت‌های کناری دستگاه یعنی A و C است تا گرمای تولیدی آن به برش‌های نان دو طرف المنت برسد.

این نوع مدار معمولاً تا توان نامی کمتر از 1000 وات مورد استفاده قرار می‌گیرد. همانطور که مشاهده می‌شود، المنت‌های A و C به صورت سری و B به صورت موازی با آن‌ها قرار دارد.

شکل ۲-۸۳

شکل ۲-۸۴

توستر 110° ولت با المنت‌های موازی: در مدار شکل ۲-۸۴، ولتاژ تغذیه‌ی توستر 110° ولت است. در این توستر مقاومت المنت وسطی یعنی B نصف مقاومت هر المنت کناری است و مقاومت المنت‌های کناری برابرند. توان الکتریکی در این مدار 1000 وات به بالا است. در این نوع توستر کلیه‌ی المنت‌ها با هم به صورت موازی بسته می‌شوند.

۲-۱۲- کار عملی شماره‌ی ۲

روش بازکردن توستر برقی

۲-۱۲-۱- ابزار، تجهیزات و مواد مصرفی مورد نیاز:

توستر برقی، یک دستگاه

قطعات یدکی دستگاه، به تعداد مورد نیاز جهت تعویض

وسایل کمک آموزشی

میز کار تعمیر لوازم خانگی، یک دستگاه

نقشه‌ی مدار الکتریکی دستگاه، یک نسخه

سرسیم، سیم رابط، کابل و عایق نسوز، به اندازه‌ی

مورد نیاز

وسایل لحیم کاری

وسایل ایمنی و حفاظتی

دم باریک، یک عدد

سیم لخت کن، یک عدد

سیم چین، یک عدد

انبردست، یک عدد

انبر پرس سرسیم، یک عدد

پیچ گوشتی تخت (دوسو)، یک سری

پیچ گوشتی چهار سو، یک سری

آوومتر، یک دستگاه

تصاویر مربوط به ابزار در فصل (۱) آمده است.

شکل ۸۵- ۲

♦ ابتدا دوشاخه‌ی سیم رابط را از پریز برق به طور کامل بیرون بیاورید، سپس به بازکردن توستر اقدام کنید (شکل ۸۵-۲).

♦ سیم اتصال زمین را همواره به بدنه فلزی دستگاه اتصال دهید (شکل ۲-۸۶).

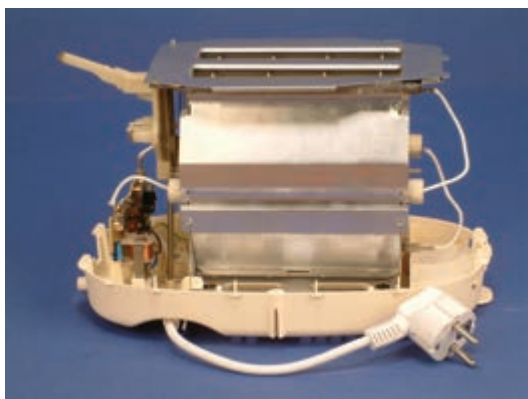
شکل ۲-۸۶

♦ همانطور که در شکل ۲-۸۷ نشان داده شده، سیم رابط دستگاه سه سیمه است که یک سیم آن برای اتصال زمین به کار می رود. بنابراین دو شاخه سیم رابط را به پریز ارت دار وصل کنید تا از خطر برق گرفتگی ایمن باشید.

شکل ۲-۸۷

♦ قبل از باز کردن کامل دستگاه، نقشه ی مونتاژ را به طور دقیق ترسیم کنید تا بعد از اتمام تعمیر و هنگام مونتاژ دچار اشکال نشوید (شکل ۲-۸۸).

شکل ۲-۸۸

زمان اجرای کار عملی شماره ۲: ۶ ساعت

۲-۱۲-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت اول)

روش بازکردن کارت کنترل سیستم

قبل از شروع کار عملی شماره ۲ کلیه موارد نکات ایمنی ۲-۱۲-۲ را مورد بررسی قرار دهید، سپس به اجرای کار عملی شماره ۲ اقدام کنید و در تمام مراحل اجرایی کار عملی، نکات و تدابیر ایمنی دستگاه را به کار بگیرید.

توجه:

شکل ۸۹-۲

● دستگاه نشان داده شده در شکل ۲-۸۹ را دقیقاً مورد بررسی قرار دهید و قبل از هر اقدامی، نحوه بازکردن آن را به صورت نظری تجزیه و تحلیل کنید.

شکل ۹۰-۲

● با اهرم کردن پیچ گوهی تخت مناسب دسته‌ی بالا برنده‌ی برش نان را به سمت بیرون فشار دهید (شکل ۲-۹۰).

شکل ۹۱-۲

● دسته‌ی بالا برنده برش نان را از اهرم آن بیرون بیاورید (شکل ۲-۹۱).

● به وسیله پیچ گوشتی چهارسو، پیچ‌های نگه‌دارنده‌ی قاب پلاستیکی زیر دستگاه را باز کنید (شکل ۲-۹۲).

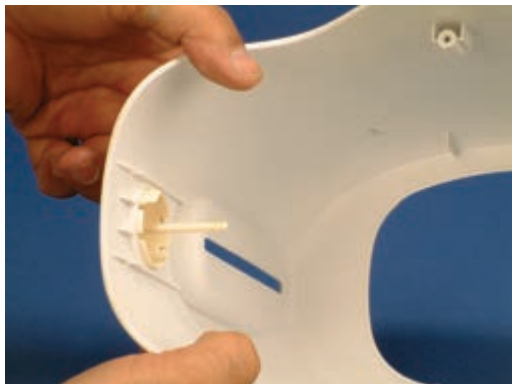
شکل ۲-۹۲

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی تخت مناسب، خار پلاستیکی قاب زیر دستگاه را از بدنه آزاد کنید (شکل ۲-۹۳).

شکل ۲-۹۳

● بعد از خارج کردن قاب زیری و قسمت داخلی توستر، ولوم پتانسیومتر مطابق شکل ۲-۹۴ در بدنه‌ی دستگاه باقی می‌ماند، لذا نحوه‌ی درآوردن آن را از بدنه‌ی توستر مورد بررسی قرار دهید.

شکل ۲-۹۴

● با انگشت دست، خار سر ولوم را به طرف پایین فشار دهید تا سر ولوم از بدنه آزاد شود (شکل ۲-۹۵).

شکل ۲-۹۵

شکل ۹۶-۲

● ولوم پتانسیومتر را با دست بگیرید و آن را از بدنه جدا کنید (شکل ۹۶-۲).

شکل ۹۷-۲

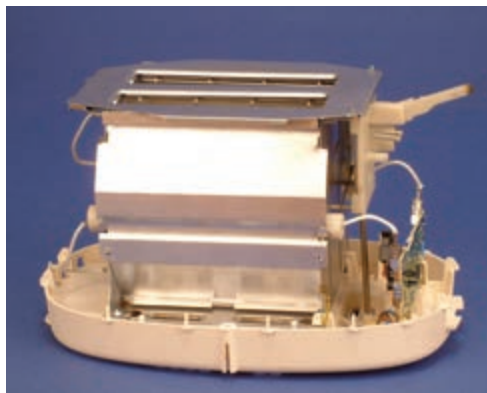
● در شکل ۹۷-۲ دستگاه باز شده و قسمت‌های داخلی و کارت الکترونیکی سیستم در دسترس قرار دارد.

● در این مرحله قسمت داخلی دستگاه به طور کامل در دسترس است، به طوری که می‌توانید از هر طرف اطلاعات لازم را از روی دستگاه یادداشت کنید و در مرحله‌ی مونتاژ مورد استفاده قرار دهید.

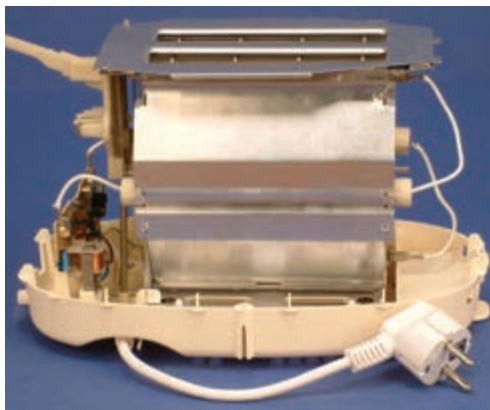
شکل ۹۸-۲

● شکل ۹۸-۲ نحوه‌ی اتصال کارت و المنت را نشان می‌دهد.

شکل ۹۹-۲

● شکل ۹۹-۲ طرف دیگر دستگاه را نشان می‌دهد که فاقد اتصال‌های الکتریکی است و فقط صفحه‌ی منعکس‌کننده‌ی حرارتی قرار دارد.

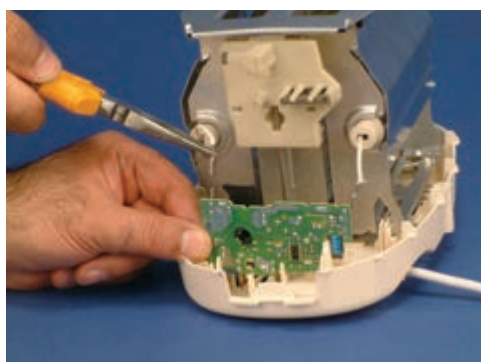
شکل ۱۰۰-۲

● مطابق شکل ۱۰۰-۲ سمت دیگر دستگاه هم صفحه‌ی منعکس‌کننده‌ی حرارتی قرار دارد و فاقد هرگونه اتصال الکتریکی است.

شکل ۱۰۱-۲

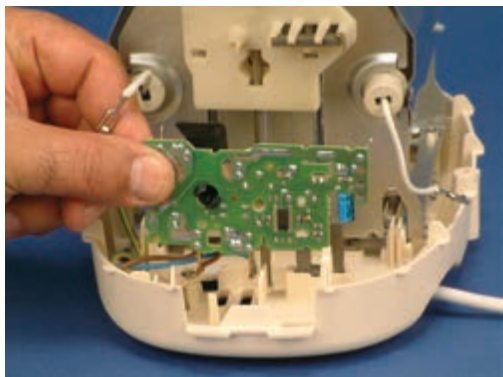
● شکل ۱۰۱-۲ نحوه‌ی سری‌شدن المنت‌های کناری با المنت میانی را نشان می‌دهد.

شکل ۱۰۲-۲

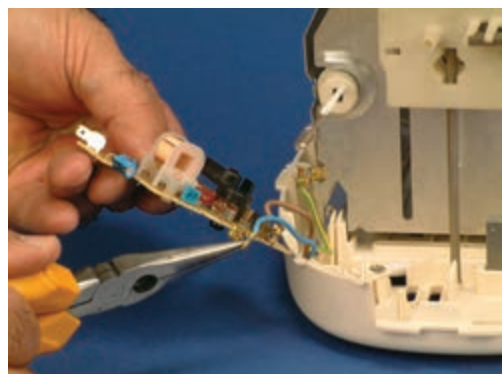
● به وسیله‌ی دم‌باریک، سرسیم مربوط به سیم رابط المنت کناری (سمت چپ) را از ترمینال خروجی سمت چپ کارت بیرون بیاورید (شکل ۱۰۲-۲).

● سرسیم مربوط به سیم رابط المنت سمت راست را هم مطابق شکل ۱۰۲-۲ از ترمینال خروجی سمت راست کارت آزاد کنید.

شکل ۱۰۳-۲

● بعد از آزاد کردن سرسیم‌های مربوط به سیم رابط المنت از ترمینال‌های خروجی کارت، کارت را از جای آن بیرون بیاورید (شکل ۱۰۳-۲).

شکل ۱۰۴-۲

● با دم‌باریک، سرسیم‌های سیم رابط را از ترمینال ورودی کارت کنترل الکترونیکی سیستم بیرون بیاورید (شکل ۱۰۴-۲).

۲-۱۲-۳- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت دوم)

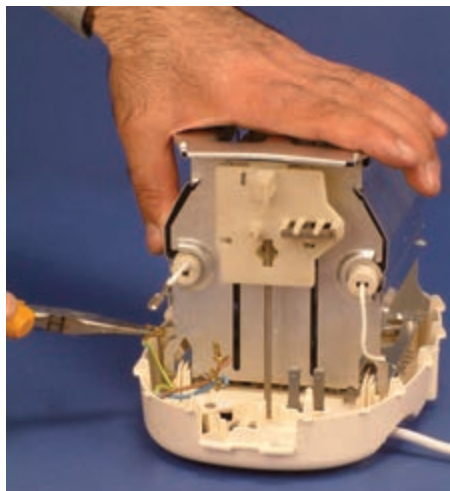
روش باز کردن المنت‌ها: مراحل این کار در ادامه‌ی

مراحل کار ۲-۱۲-۳ انجام شود.

● طبق شکل ۲-۱۰۵ سرسیم اتصال زمین را با دم‌باریک

بگیرید و آن را از ترمینال اتصال زمین که روی بدنه‌ی فلزی دستگاه

قرار دارد، جدا کنید.

شکل ۲-۱۰۵

شکل ۲-۱۰۶

شکل ۲-۱۰۷

● خار فلزی که نگه‌دارنده‌ی صفحه‌ی منعکس‌کننده‌ی

حرارت است با دم‌باریک نگه‌دارید (شکل ۲-۱۰۶).

● زائیده یا خار فلزی را با دم‌باریک صاف کنید تا صفحه

منعکس‌کننده‌ی حرارت از درگیری آن با قسمت دیگر توستر که

نگه‌دارنده‌ی خار است آزاد شود (شکل ۲-۱۰۷).

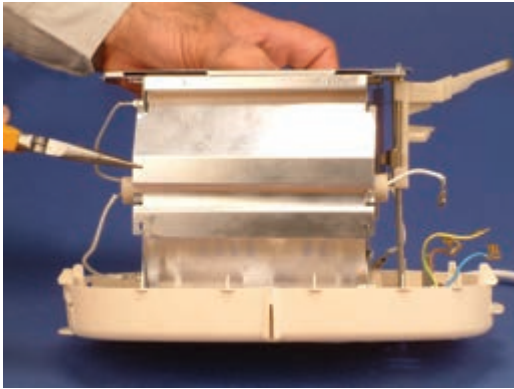

شکل ۲-۱۰۸

● خار یا زائیده‌ی فلزی طرف دیگر صفحه‌ی صیقلی که

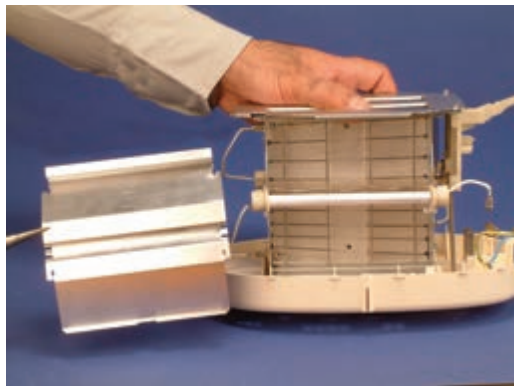
منعکس‌کننده‌ی حرارت است با دم‌باریک صاف کنید (شکل

۲-۱۰۸).

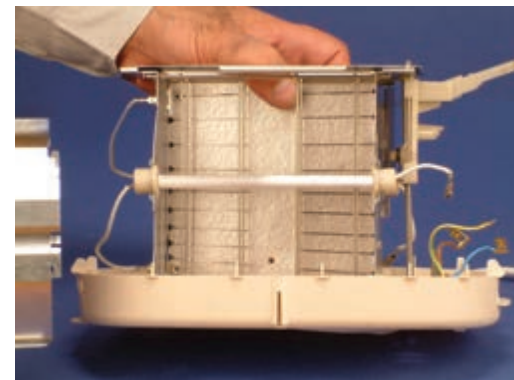
شکل ۱۰۹-۲

● صفحه‌ی صیقلی را با دم‌باریک بگیریید و از محل درگیرشونده‌ی آن آزاد کنید (شکل ۱۰۹-۲).

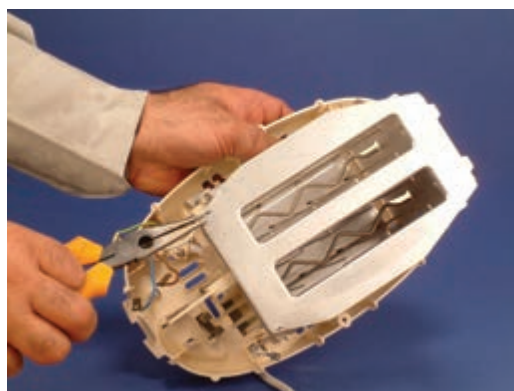
شکل ۱۱۰-۲

● صفحه‌ی منعکس‌کننده‌ی حرارتی روی المنت را طبق شکل ۱۱۰-۲ بردارید. در این صورت المنت فنری با حفاظ شیشه‌ای قابل دسترسی است.

شکل ۱۱۱-۲

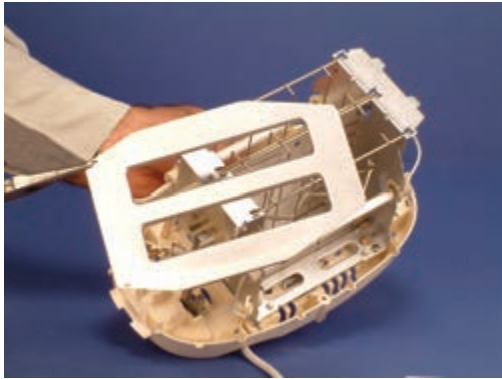
● نحوه‌ی قرار گرفتن شبکه‌ی سیمی و المنت‌ها را یادداشت برداری کنید تا در مراحل مونتاژ دستگاه دچار مشکل نشوید (شکل ۱۱۱-۲).

شکل ۱۱۲-۲

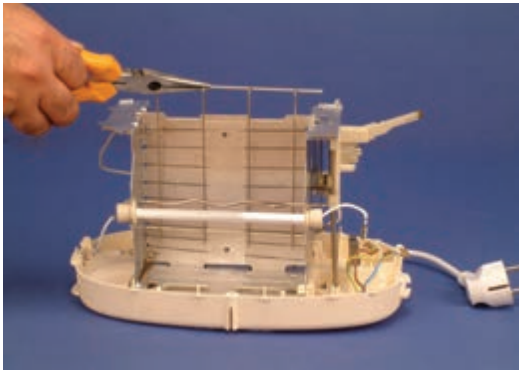
● خار یا زائیده‌ی فلزی قاب فلزی روی دستگاه را با دم‌باریک بگیریید و آن را صاف کنید (شکل ۱۱۲-۲).

● قاب فلزی را از محل نصب آن بردارید (شکل ۲-۱۱۳).

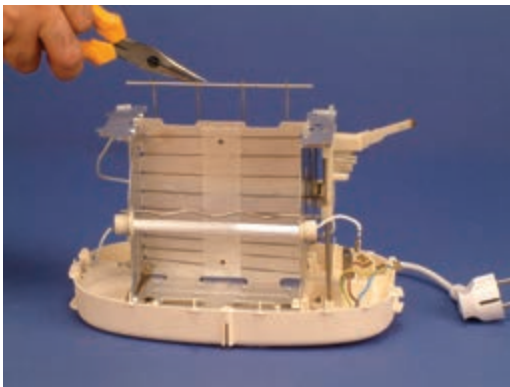
شکل ۲-۱۱۳

● طبق شکل ۲-۱۱۴ شبکه‌ی سیمی را از محل نصب آن خارج کنید. هنگام خارج کردن شبکه به وضعیت قرارگرفتن آن کاملاً توجه داشته باشید تا در هنگام جاگذاری مجدد دچار مشکل نشوید.

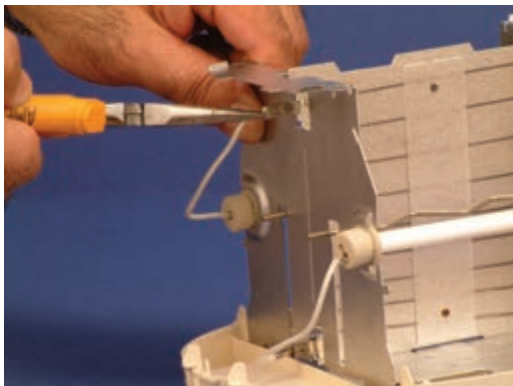
شکل ۲-۱۱۴

● شبکه‌ی سیمی دیگر را که از چسبیدن یرش نان به المنت جلوگیری می‌کند با دم‌باریک بردارید (شکل ۲-۱۱۵).

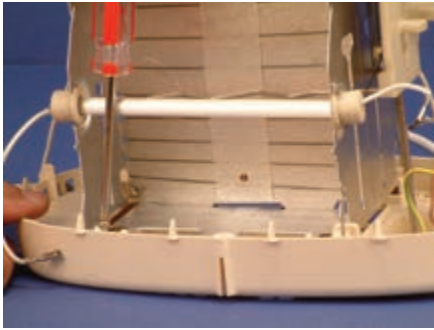

شکل ۲-۱۱۵

● با دم‌باریک سرسیم‌های سیم رابط المنت‌های فنری با حفاظ شیشه‌ای را از ترمینال المنت میانی باز کنید (شکل ۲-۱۱۶).

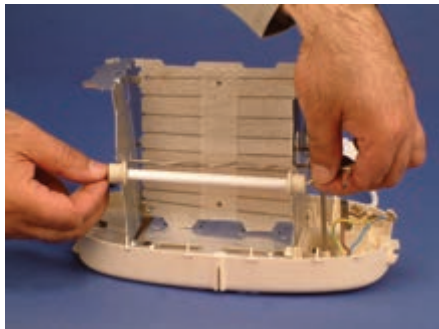

شکل ۲-۱۱۶

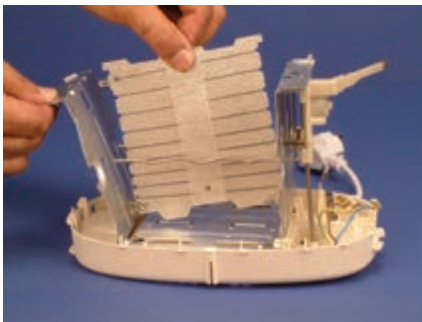
شکل ۱۱۷-۲

● به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی چهار سوی مناسب، پیچ‌های پایه‌ی فلزی که نگهدارنده‌ی المنت‌ها است از قاب پلاستیکی زیر دستگاه باز کنید (شکل ۱۱۷-۲).

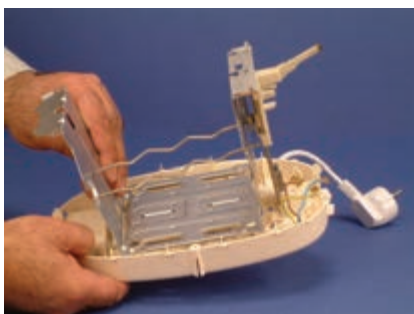
شکل ۱۱۸-۲

● المنت‌ها را با کمک دو دست بردارید (شکل ۱۱۸-۲).

شکل ۱۱۹-۲

● پایه‌ی فلزی نگهدارنده‌ی المنت‌ها را با دست به سمت خود بکشید و المنت میانی را از جای خود بیرون بیاورید (شکل ۱۱۹-۲).

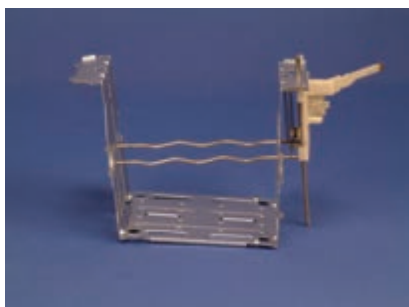
شکل ۱۲۰-۲

۴-۱۲-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت سوم)

روش باز کردن پایه‌ی المنت‌ها و بالابرنده: مراحل این کار در ادامه‌ی مراحل ۴-۱۲-۲ انجام شود.

● پایه‌های نگهدارنده‌ی المنت‌ها را از جای خود بیرون بیاورید (شکل ۱۲۰-۲).

شکل ۱۲۱-۲

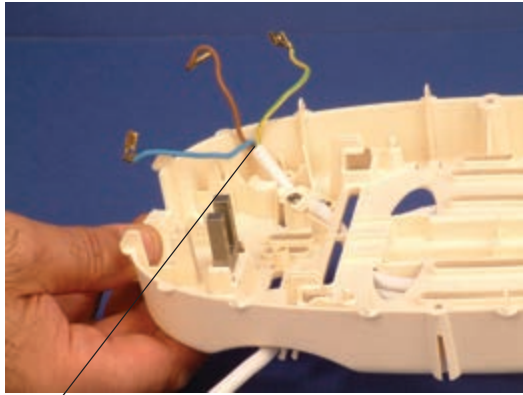
● پایه‌ی نگهدارنده‌ی المنت‌ها و بالابرنده‌ی برش نان مطابق شکل ۱۲۱-۲ است. وضعیت ظاهری آن را مورد بررسی قرار دهید.

۵-۱۲-۲- مراحل اجرای کار عملی شماره ۲

(قسمت چهارم)

روش درآوردن هسته‌ی U شکل

● شکل ۲-۱۲۲ سیم رابط سه‌رشته‌ای را که یک رشته برای فاز، یک رشته برای نول و رشته‌ی دیگر آن برای اتصال زمین دستگاه است نشان می‌دهد. در این شکل هسته‌ی U شکل در جای خود قرار دارد.

کابل سه‌رشته‌ای

شکل ۱۲۲-۲

شکل ۱۲۳-۲

● هسته‌ی U شکل را به صورت کشویی به سمت راست حرکت دهید تا از جای خود خارج شود (شکل ۱۲۳-۲).

شکل ۱۲۴-۲

● هسته‌ی U شکل که در شکل ۲-۱۲۴ نشان داده شده است نقش مهمی در ایجاد نیروی الکترومغناطیسی برای قفل کردن سیستم بالابرنده برش نان دارد (شکل ۱۲۴-۲).

توجه: عملیات بستن قطعات و اجزای دستگاه برعکس حالت باز کردن آن است. دقت کنید تا تمام قطعات و اجزا درست و صحیح در محل خود قرار گیرند.
به عبارت دیگر برای بستن قطعات دستگاه باید از انتهای مراحل باز کردن آن شروع کنید و به ابتدای آن برسید.
هنگام سوار کردن قطعات توستر برقی، از نقشه‌ی مونتاژ که در مراحل باز کردن دستگاه رسم شده استفاده کنید.

توجه: پس از بستن دستگاه با تأیید مربی خود دو شاخه‌ی سیم رابط آن را به پریز برق وصل کنید و از صحت عملکرد آن مطمئن شوید.
چنانچه دستگاه بدون اشکال کار کند و آمپر آن هنگام کار با ولتاژ نامی در حد جریان نامی آن باشد، دستگاه سالم است و می‌توان آن را مورد بهره‌برداری قرار داد.

نتیجه آنچه را که از کار عملی شماره ۲ کسب کرده‌اید به‌طور خلاصه بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۱۳-۲- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی توستر برقی

معمولاً کارخانه‌های سازنده‌ی توستر برقی برای رفع عیب‌های مختلف هر دستگاه جدول‌هایی را ارائه می‌دهند. این جدول‌ها، راهنمای مناسبی برای اجرای مراحل عیب‌یابی آن دستگاه است. لذا توصیه اکید می‌شود، نحوه‌ی استفاده از این جدول‌ها را دقیقاً بیاموزید و در روند انجام تعمیرات عملاً مورد استفاده قرار دهید.

نوع عیب	علّت	روش رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>۱-۱۳-۲- توستر به برق وصل شده و برش‌های نان در داخل توستر قرار دارد اما المنت‌ها گرم نمی‌کند.</p> </div>	پریز برق ندارد.	پس از اطمینان از برق‌دار بودن شبکه‌ی برق منزل، به رفع عیب پریز بپردازید و یا از پریز استفاده کنید.
	دوشاخه معیوب است	دوشاخه را تعمیر یا تعویض کنید.
	سیم رابط معیوب است.	پس از اندازه‌گیری اهم سیم رابط، در صورت معیوب بودن سیم رابط، آن را تعویض کنید.
	یک یا چند المنت معیوب است.	المنت یا المنت‌های معیوب را تعویض کنید.
	مکانیزم قفل الکترومغناطیسی بالابرنده‌ی برش نان معیوب است و سبب عملکرد دستگاه نمی‌شود.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.
	تایمر معیوب است.	آن را تعویض کنید.
	در صورت داشتن ترموستات، ترموستات معیوب است .	آن را تعویض کنید.
	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را به روش تنظیم ترموستات قابل تنظیم کباب‌پز برقی تنظیم کنید.
	درمداراتی که المنت‌ها سری نیستند، المنت معیوب است.	المنت معیوب را تعویض کنید.
	سیم‌های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم‌های رابط معیوب را شناسایی و آن را تعویض کنید.
	تایمر یا ترموستات معیوب است.	آن‌ها را تعویض کنید.
	اتصال‌ها شل یا قطع شده است.	اتصال‌ها را محکم کنید و به ترمیم سیم‌های رابط قطع شده بپردازید.
	ترموستات تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	کلید دستگاه خراب است.	در دستگاه‌هایی که کلید اصلی قطع و وصل دارند کلید را تعویض کنید.

نوع عیب	علت	روش رفع عیب، تعمیر و راه اندازی
	سیستم بالا برنده ی برش نان معیوب است.	در صورت امکان آن را تعمیر یا تعویض کنید.
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>۲-۱۳-۲- نان به اندازه ی کافی برشته نمی شود.</p> </div>	مکانیزم قفل الکترومغناطیسی بالا برنده ی برش نان معیوب است.	در صورت امکان آن را تعمیر و در صورت فرسوده بودن قطعات مکانیزم را تعویض کنید.
	المنت های میانی یا کناری دستگاه معیوب است.	المنت یا المنت های معیوب را تعویض کنید.
	ترموستات قابل تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	تایمر دستگاه خراب است.	در صورت امکان تایمر را تعمیر یا تعویض کنید.
	خرده های نان داخل دستگاه به المنت چسبیده است.	دستگاه را بازدید کنید و خرده های نان را از داخل دستگاه بردارید.
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>۳-۱۳-۲- توستر دود می کند.</p> </div>	مکانیزم بالا برنده ی برش نان معیوب است.	مکانیزم بالا برنده ی برش نان را در صورت امکان تعمیر کنید و در صورتی که قابل تعمیر نباشد به تعویض آن بپردازید.
	ترموستات یا تایمر معیوب است.	ترموستات یا تایمر را تعویض کنید.
	ترموستات قابل تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	سیم های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم های معیوب را شناسایی و آن را تعویض کنید.
	مکانیزم بالا برنده و قفل کن دستگاه معیوب است.	آن را تعمیر یا تعویض کنید.
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>۴-۱۳-۲- طرف یا دو طرف نان می سوزد.</p> </div>	تایمر یا ترموستات معیوب است.	تایمر یا ترموستات را شناسایی و آن را تعویض کنید.
	ترموستات قابل تنظیم نیست.	ترموستات را تنظیم کنید.
	سیم های رابط داخل دستگاه معیوب است.	سیم های معیوب را شناسایی و آن را تعویض کنید.
	سیم اتصال زمین دستگاه قطع است.	پس از رفع عیب دستگاه، سیم اتصال زمین آن را وصل کنید.
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>۵-۱۳-۲- بدنه ی دستگاه برق دار شده است.</p> </div>		

نوع عیب	علت	روش رفع عیب، تعمیر و راه اندازی
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ۶-۱۳-۲- با وصل دو شاخه‌ی ارت دار دستگاه به پریز برق، فیوز شبکه‌ی برق منزل عمل می‌کند. </div>	سیم رابط معیوب است.	سیم رابط را تعویض کنید.
	کارت کنترل دستگاه معیوب است.	کارت کنترل را تعمیر یا تعویض کنید.
	دستگاه اتصال بدنه دارد.	اتصال بدنه‌ی دستگاه را رفع کنید.
	سیم‌های رابط داخلی دستگاه معیوب است.	سیم‌های رابط معیوب را شناسایی و آن را تعویض کنید.
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ۷-۱۳-۲- نان پس از برشته شدن به طرف بالا بر نمی‌گردد. </div>	قفل الکترومغناطیسی معیوب است.	قفل الکترومغناطیسی را در صورت امکان تعمیر یا تعویض کنید.
	مکانیزم بالابرنده‌ی برش نان معیوب است.	مکانیزم بالابرنده را تعمیر یا تعویض کنید.
	تایمر یا ترموستات معیوب است.	آن‌ها را تعمیر، تنظیم یا تعویض کنید.

در صورتی که فرصت اضافی داشتید، یک دستگاه توستر برقی معیوب را زیر نظر مربی کارگاه و با استفاده از دستورالعمل‌های ۲-۱۲، جدول عیب‌یابی ۲-۱۳ و رعایت کلیه‌ی موارد ایمنی ۲-۱۲-۲ عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.

تمرین
عملی ۲:

آزمون پایانی (۲)

آزمون نظری

- ۱- برای تولید حرارت یکنواخت در کباب پز برقی چه نوع المنتی استفاده می شود؟
- ۲- برای تولید حرارت یکنواخت در توستر برقی کدام المنت استفاده نمی شود؟
 - (۱) لوله ای (میله ای)
 - (۲) فنری با حفاظ شیشه ای
 - (۳) صفحه ای (نواری)
- ۳- در کباب پز ساده برای قطع مدار تغذیه برق دستگاه از استفاده می شود.
- ۴- برای کنترل روشن و خاموش شدن المنت کباب پز برقی خودکار کدام وسیله مورد استفاده قرار می گیرد؟
 - (۱) ترموستات قابل تنظیم
 - (۲) ترموستات با تنظیم ثابت
 - (۳) تایمر
 - (۴) ترموستات گازی
- ۵- برای کنترل زمان برشته شدن نان در توستر برقی چه وسیله ای مورد استفاده قرار می گیرد؟
- ۶- در بیشتر کباب پزها و توسترهای برقی با تغذیه ولتاژ ۲۲۰ ولت که بیش از یک المنت دارند، المنتها به صورت در مدار قرار می گیرند.
- ۷- در کباب پز برقی با ترموستات بی متالی قابل تنظیم، وقتی درجه ی ترموستات روی صفر قرار دارد، ترموستات مدار را به حالت وصل نگه می دارد. عیب در چیست و چه اقدامی باید انجام شود؟
 - ۸- چرا در توستر برقی از صفحات صیقلی استفاده می شود؟
 - ۹- در کباب پز برقی چراغ نشان دهنده روشن است اما المنت گرم نمی شود دلیل چیست؟
 - (۱) قطع المنت
 - (۲) خرابی ترموستات
 - (۳) تنظیم نبودن ترموستات
 - (۴) خرابی کلید
 - ۱۰- به محض اتصال دوشاخه ی سیم رابط کباب پز به پریز برق، فیوز عمل می کند دلیل چیست؟
 - ۱۱- هنگام خارج کردن برش نان از توستر برقی کدام قسمت دستگاه عمل می کند؟
 - ۱۲- علت دود کردن توستر برقی پس از اتمام کار کدام است؟
 - (۱) عملکرد ترموستات
 - (۲) چسبیدن خرده های نان به المنتها
 - (۳) افزایش جریان المنتها
 - ۱۳- در توستر، نان به اندازه ی کافی برشته نمی شود، دلیل چیست؟
 - ۱۴- اگر بدنه ی کباب پز برقی برق دار شود دلیل آن چیست؟
 - ۱۵- مقاومت هر المنت در شکل ۱۲۵-۲، ۱۴/۲ اهم است. اتصال این دو المنت در ولتاژ ۲۲۰ ولت چگونه است؟

شکل ۱۲۵-۲

- ۱۶- در ولتاژ 110° ولت اتصال المنت‌های توستر برقی پر قدرت به صورت است.
- ۱۷- در توستر با سه المنت سری و تغذیه‌ی ولتاژ 220° ولت، اگر المنت میانی قطع شود جریان المنت‌های کناری چه تغییری دارد؟
- ۱۸- چرا مقاومت اهمی المنت میانی توستر برقی 220° ولت حدوداً ۲ برابر مقاومت اهمی المنت‌های کناری دستگاه است؟
- ۱۹- اگر المنت میانی توستر برقی از نوع فنری با حفاظ شیشه‌ای باشد بهره‌ی حرارتی دستگاه چه تغییری می‌کند؟
- ۲۰- در کباب‌پز برقی، ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم، مدار را پی‌درپی قطع و وصل می‌کند. این ترموستات ممکن است چه عیب‌هایی داشته باشد؟

آزمون عملی

یکی از دو کار عملی زیر را انجام دهید.

- ۱- یک دستگاه کباب‌پز برقی اصلاً روشن نمی‌شود آن را عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.
- ۲- یک دستگاه توستر برقی نان را برشته نمی‌کند، آن را عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی کنید.

پاسخ پیش‌آزمون (۱) فصل اول بخاری و اجاق برقی

س ۱- بزرگتر

س ۲- کوچکتر

س ۳- ۲

س ۴- ۳

س ۵- ایجاد گرما، افت ولتاژ، کاهش جریان مدار

س ۶- ۱

س ۷- ۲

س ۸- ۲

س ۹- ۲

س ۱۰- ۱

س ۱۱- رسانا یا هادی، نیمه‌رسانا یا نیمه‌هادی و عایق

س ۱۲- چینی - سرامیک - مقوای نسوز - مواد پلاستیکی - میکا و پودر اکسید منیزیم.

س ۱۳- ۲

س ۱۴- بخاری برقی حمام

س ۱۵- چون این المنت به صورت مضاعف پیچیده شده است. با تغذیه‌ی الکتریکی المنت در هر دور

پیش‌المنت، جریان الکتریکی از یک طرف المنت وارد و از طرف دیگر المنت خارج شده و میدان مغناطیسی

حاصل از عبور جریان الکتریکی در هر دور و کل المنت صفر شده و اثر سلفی آن صفر می‌شود.

س ۱۶- ۲

س ۱۷- ۲

س ۱۸- ۴

س ۱۹- ۱

س ۲۰- ترموستات بی‌متالی، ترموستات گازی و تایمر

س ۲۱- ۱

س ۲۲- الزامی است.

س ۲۳- ۱

س ۲۴- لوله‌های عایق نسوز

س ۲۵- خیر، چون به علت نداشتن تکیه‌گاه مناسب برای ظرف غذا، احتمال ریختن غذا روی بخاری وجود

داشته و ایجاد اتصال می‌کند.

پاسخ پیش‌آزمون (۲) فصل دوم کباب پز و توستر برقی

س ۱- یکنواخت کردن حرارت در محیط اطراف المنت

س - افزایش بهره‌ی حرارتی المنت

س ۲- ۱

س ۳-۲

س ۴- نصب یک المنت در پایین و یک المنت در بالای دستگاه - استفاده از صفحه‌ی تمیز صیقلی منعکس‌کننده‌ی حرارت المنت‌ها است.

- نصب در شیشه‌ای که انتقال حرارت کمتری را به بیرون از محیط پخت غذا در اجاق برقی به دنبال داشته باشد.

س ۵-۱

س ۶-۲

س ۷-۱

س ۸- تایمر و ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم

س ۹- سری - موازی - سری و موازی

س ۱۰- دو برابر اگر المنت‌ها به طور سری در مدار قرار گیرند - نصف اگر المنت‌ها به طور موازی به یکدیگر وصل شوند.

جواب آزمون پایانی (۱) فصل اول بخاری و اجاق برقی

س ۱-۲

س ۲-۴

س ۳-۲

س ۴-۱

س ۵- باشد.

س ۶- $V: P = \frac{V^2}{R}$ ولتاژ نامی برحسب ولت ، R مقاومت معادل المنت‌ها برحسب اهم و P توان الکتریکی

مصرفی بر حسب وات است.

س ۷- پرتو کننده حرارت ، افزایش گرمادهی دستگاه و یکنواخت کردن حرارت محیط اطراف المنت است.

س ۸- صفحات صیقلی منعکس‌کننده حرارت کثیف شده‌اند - ولتاژ تغذیه‌ی دستگاه کم است - اتصال‌ها

شل هستند.

س ۹- صفحات صیقلی منعکس‌کننده حرارت کثیف شده‌اند - تایمر خراب است - اتصال‌ها شل شده‌اند.

در دستگاه باز است - ولتاژ تغذیه دستگاه کم است - ترموستات معیوب است - دستگاه فاقد درِ شیشه‌ای است.

س ۱۰- موازی

س ۱۱-۲

س ۱۲-۴

س ۱۳- سیم اتصال زمین دستگاه قطع است.

س ۱۴- سیم رابط داخل بخاری قطع است - المنت‌ها معیوب است - اتصال‌ها شل یا قطع است - کلیدها

خراب است.

س ۱۵- المنت‌ها معیوب است - سیم‌های رابط دستگاه معیوب است - اتصالات شل یا قطع است.

س ۱۶- سه

س ۱۷- کروم نیکل - کرم آلومینیوم

س ۱۸- برای خبر کردن و اعلام پایان کار اجاق برقی

س ۱۹- استفاده از لوله یا روکش نسوز برای روی آن‌ها

س ۲۰- ۳

پاسخ آزمون پایانی (۲) فصل دوم کباب پز و توستر برقی

س ۱- المنت لوله‌ای فرم‌دار که بتواند سطح پخت کباب‌پز را بپوشاند.

س ۲- ۱

س ۳- کلید چراغ‌دار

س ۴- ۱

س ۵- ترموستات بی‌متالی قابل تنظیم و تایمر

س ۶- سری

س ۷- ترموستات از تنظیم خارج شده و می‌بایست پیچ تنظیم داخل ولوم ترموستات را در جهت حرکت عقربه‌های ساعت چرخاند تا پلاتین‌ها از هم جدا شوند. چنانچه پلاتین‌ها به هم جوش خورده باشند باید ترموستات تعویض شود.

س ۸- برای منعکس کردن حرارت به داخل محفظه‌ای که برش نان در آن قرار دارد و همچنین سرد

نگه داشتن بدنه‌ی توستر برقی

س ۹- ۱

س ۱۰- ۱

۱- اتصال کوتاه درسیم‌رابط

۲- اتصال بدنه

۳- اتصال سیم‌های رابط داخل دستگاه

۴- خرابی تایمر

س ۱۱- بوبین قفل الکترومغناطیسی به‌وسیله‌ی تایمر یا ترموستات بدون برق شده و بازوی بالابرنده برش نان

را به سمت بالا می‌پراند.

س ۱۲- ۲

س ۱۳- ۱- سیستم بالابرنده‌ی برش نان معیوب است.

۲- ترموستات تنظیم نیست.

۳- المنت‌ها معیوب است (در صورتی که مدار سری نباشد)

۴- تایمر خراب است.

۵- اتصال‌ها شل یا قطع شده است.

۶- کلید دستگاه خراب است.

۷- سیم رابط داخل دستگاه معیوب است.

س ۱۴- سیم اتصال زمین دستگاه وصل نیست.

س ۱۵- سری

س ۱۶- موازی

س ۱۷- مدار الکتریکی دستگاه قطع و جریان مدار صفر شده و توستر گرمایی تولید نمی کند.

س ۱۸- چون مدار سری است پس جریان در مدار یکسان است و وقتی مقاومت المنت میانی دوبرابر مقاومت المنت های کناری شد، گرمای تولید شده در این المنت حدوداً دو برابر گرمای تولید شده در المنت های کناری است و این المنت به دو طرف خود گرما می دهد و برش نانی که در دو طرف آن قرار دارد، برشته می کند.

س ۱۹- چون صفحات پرتوکننده ی حرارت در قسمت وسط وجود ندارد، استفاده از المنت فنی با حفاظ شیشه ای راندمان و بهره ی حرارتی کمتری خواهد داشت.

س ۲۰- ترموستات تنظیم نیست - ترموستات معیوب است و حساسیت خود را ازدست داده است.

منابع

1- Electrical Appliances "repair and maintenance of a wide range of domestic Electrical Appliance"

written by Graham Dixon

Reprinted 1999

۲- کاتالوگ کارخانجات مختلف تولیدکننده ی لوازم خانگی داخلی و خارجی.

